

prvi latnik

zgornjevipavski časnik

0 zvončkah in eni lastovki ...

Narava se prebuja, prvi zvončki so pokukali na plano že dober mesec nazaj. Pomladno je tudi razpoloženje - epidemiološka situacija v državi se izboljšuje, ukrepi se sproščajo. Pognalo je na delovnem področju: gradbišča živahno oživljajo, nove ideje si utirajo pot v življenje.

Skupaj z radostjo pa bo na mestu tudi previdnost – stare vraže pravijo, da če se sneg začne taliti v začetku marca, pomeni, da se dolgo ne bo stopil, ali pa se bo celo naredil nov. Ena lastovka še ne prinese pomladi. V vseh pogledih: tako kot nam je zadnjih nekaj pomladi pokazalo, da zna zima pokazati zobe tudi v marcu, aprilu ali celo maju, nam jo lahko virus nazaj zagode,

če se iz izkušnje zadnjega leta nismo nič naučili. Previdno se torej prebudimo iz zime, vestno počistimo za njo in temeljito poskrbimo za varnost nas samih in družbe.

Drage žene, matere, dekleta, zvončki na fotografiji pa so predvsem namenjeni vam, vse najlepše za vaš praznik!

Meteorska sezona Andreje Slokar

Kdo bi si mislil, da bo Primorska (po dolgih 37 letih) spet reševala čast smučarske Slovenije na svetovnem prvenstvu v alpskih disciplinah v Cortini. Še več – tokrat je to vlogo odigrala Ajdovščina oziroma Ajdovka. Andreja Slokar, ki je s 5. mestom v slalomu presenetljivo dosegla najboljšo slovensko uvrstitev na prvenstvu.

Slovenski upi na kolajno so v Dolomitih kopneli iz dneva v dan, favorizirani Žan Kranjec, Ilka Štuhec, Meta Hrovat žal niso bili konkurenčni, obliž na tudi sicer skromno sezono slovenske reprezentance je tako predzadnji dan prilepila vsaj 23-letna Ajdovka. Andreja je namreč imenitno nadgradila meteorski vzpon v tej sezoni, v kateri nanizala nekaj izjemnih rezultatov in skorajda iz tekme v tekmo rušila osebne rekorde. Kar posvojila je stopničke na tekmah evropskega pokala, osvajala točke svetovnega pokala, pa tudi če do točk ni prišla, je pa osvojila srca ljubiteljev smučanja, kar pričajo izjemno pozitivni odzivi na raznih forumih in družbenih omrežjih, običajno rezerviranih za negativizem 'kavčarjev'. Simpatije je osvojila s svojim brezkompromisnim slogom, v katerem velja samo napad, brez vsake preračunljivosti (ki se pogosto niti ne izide). Tako je bilo njeno smučanje tudi v drugem teku slaloma v Cortini, ko je pridobila kar 12 mest in na petem mestu zamenjala Goričanko Ano Bucik, ki je nazadovala na 9., pa za trenutne razmere slovenskega smučanja kar solidno mesto. Primorski (ajdovski) priidih je imelo tudi 7. mesto Štefana Hadalina na zadnji temi svetovnega prvenstva. Tako Slokarjeva kot Hadalin sta svoji karieri gradila kot člana ajdovskega smučarskega kluba Dol.

Slokarjeva sicer deluje v samostojni ekipi, ki jo sestavljajo vodja Tomaž Bizjak, trener Boštjan Božič in serviser Igor Plešivčnik (na fotografiji).

Toda Andreja v tej sezoni še ni rekla zadnje besede. V slalomskem točkovanju evropskega pokala ima s 465 točkami udobno prednost, vodi pa tudi v skupnem seštevku (534).

Dan žena

8. marec kot mednarodni dan žena je že dolgo tega izgubil svoj revolucionarni naboj, saj se je vloga dneva žena v več kot stoletnem in pogosto turbulentnem razdobju logično spreminjala. Nazadnje so izpuhtele še masovne sindikalne veselice, značilne za post AFŽ obdobje. Zato pa smo tudi v novem tisočletju doživeli pozitiven premik v pogledih družbe na žensko emancipacijo in enakopravnost.

Bistvo praznika danes vidim v poudarjanju enakosti žensk in moških, pri čemer spol ne sme biti merilo, ne sme dajati prednosti. Niti moškemu niti ženski. Oboji moramo imeti enako možnost izbire, imeti svobodne odločitve. Nekoč izrazito moški poklici so ženskam vedno bližje. Tudi na vodstvenih položajih je vedno več izredno sposobnih žensk, ki so do tega prišle s trudom, delom, izobraževanjem, dokazovanjem.

Če pogledamo lokalno, kar 12 od petnajstih javnih zavodov ajdovske občine vodijo ženske (tudi vseh pet osnovnih šol), tudi na čelu večine državnih ustanov oziroma njihovih lokalnih enot (vključno z Upravno enoto) so ženske. Prav tako kar pet od šestih oddelkov občinske uprave vodijo ženske. Čisto politično gledano pa je slika že povsem drugačna. V 26 članski občinski svet je bilo že dvakrat zapored izvoljeno ('ženskim' kvotam navkljub) le po pet žensk. Kot ZDA še čakajo na prvo predsednico, tako tudi vse občine od Vipave do Kanala še čakajo na prvo županjo.

Zato pa je gospodarska podoba občine in celotne Vipavske doline še vedno izrazito v domeni moškega spola. 'Nežnejši' spol bi zamenjali v vrhu večine gospodarskih družb, razen če (v tolažbo) pristanemo na krilatico, da za vsakim uspešnim moškim stoji močna ženska. V poslovnem svetu, skrojenem po moških, celo mačističnih pravilih, velja, da ženske lahko uspejo le, če osvojijo moški pogled na svet, uporabljajo moške metode oziroma moška pravila igre. Pri tem pa je seveda v naravi ženske, da misli drugače, saj je njena prva skrb družina. Bi pa verjetno druge stvari v družbi funkcionirale boljše, če bi ženske ravnale tako, kot da skrbijo za svojo družino. Za razliko od večine moških uspejo prav ženske združevati tako družino kot službo, kariero. Na nek način so zato celo v težjem položaju kot nekoč - na eni strani služba, na drugi vloga matere, vzgojiteljice, neplačane gospodinje.

Svetovni dan žena je torej priložnost, da se vsaj enkrat na leto posvetimo misli o mestu in vlogi ženske v družbi, družini in okolju, v katerem živimo. Zato drage dame - čestitke ob dnevu žena. Ne glede na poklic, ki ga opravljate, pa morate biti v svoji vlogi enako pomembne in enako cenjene.

Ivan Hrovat

Brez zapore na Predmejo

Po polletni zapori je cesta na Predmejo ponovno odprta. Izvajalci del so s petkom, 5. februarjem, zaključili z deli. Cesta je tako varno prevozna ter z nameščenimi mrežami nad brežinami in obokanimi predori dodatno zaščitena pred padajočim kamenjem. Prenova je znašala 640 tisoč evrov, sredstva je zagotovila država.

Navkljub nekaj vremenskim nevšečnostim, zaradi katerih so bili delavci primorani večkrat prekiniti z deli, je sanacija ceste na Predmejo uspela v dogovorjenem terminu. Sanacijska dela so obsegala nameščanje visečih in visoko-nateznih mrež ter podajno-lovilnih ograj in kamnite zložbe. Dela so potekala v skupni dolžini skoraj 400 metrov.

Šlo je za tehnično in strokovno izredno zahtevna dela na težko dostopnem terenu. Izvajalci del so bili izkušeni alpinisti, saj so strme in visoke brežine zahteva-

le visoko izurjenost za izvajanje višinskih del.

V sklopu del so na obravnavanem območju postavili zaščito pred skalnimi podori na občestnih brežinah, cesto zaščitili pred padajočim kamenjem na območju predorov ter s posebnimi lovilnimi ukrepi močno izboljšali zaščito pred skalnimi podori na zalednih brežinah.

Obnovljena cesta na Predmejo bo s svojo slikovitostjo še naprej privabljala obiskovalce, predvsem pa bo za udeležence v cestnem prometu varnejša.

1. marec, dan Civilne zaščite

Ob letošnjem 1. marcu, mednarodnem dnevu Civilne zaščite, se z veliko hvaležnostjo zahvaljujemo za vso pomoč in podporo pripadnikom sil v sistemu za zaščito, reševanje in pomoč pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Prav v teh dneh mineva leto dni izrednih zdravstvenih razmer, ki so še bistveno bolj zapletle že sicer zahtevno delo naših reševalcev. Vendar to ni v ničemer okrnilo njihovega dela, še več, ves ta čas so vestno pazili na svoje lastno zdravje, da so se lahko nemudoma odzivali na klice na pomoč. V letu 2020 so se reševalci spopadali z izjemno zahtevnimi reševanji, doživeli smo obsežne poplave in hude požare, zgodile so se težke prometne nesreče, veliko je bilo reševanj v gorah ... Skozi delovanje pripadnikov Civilne zaščite, še posebno v zadnjem letu, se vidi vsa požrtvovalnost in plemenitost njihovega poslanstva. Hvala, da ste!

Še hitreje do najbolj branih knjig

Zaposleni v Lavričevi knjižnici Ajdovščina so se že dodobra spoznali z nadvse dobrodošlo novo pridobitvijo – knjižnica je namreč dobila sterilizator LIVA, namenjen razkuževanju knjig. Uporabili ga bodo predvsem za najbolj popularne in iskane knjige.

Sterilizator je knjižnici nabavila Občina Ajdovščina, v sklopu ukrepov za preprečevanje širjenja koronavirusa, zanj je odštela dobrih 5.000 evrov. Prvenstveno je namenjen razkuževanju knjig, uporaben pa bo tudi za morebitne druge potrebe civilne zaščite, z njim je mogoče razkuževati različne predmete – medicinsko opremo, zaščitne pripomočke, instrumente ... Tudi v knjižnici se v njem lahko razkužujejo predmeti, preko katerih med delom prihaja do prenosa virusa, kot na primer telefoni, slušalke, tipkovnice, očala in podobno. Enak sterilizator je že testiran, prvi so ga namreč preizkusili v NUK-u, kjer ga s pridom uporabljajo.

Naprava deluje tako, da zračni tok razpira liste in z UV žarki sterilizira tudi notranje strani knjige. Hkrati je mogoče razkuževati 6 knjig, običajni čas sterilizacije za ta namen je 60 sekund. No, prav vseh vrnjenih

knjig v Lavričevi knjižnici z novo napravo ne bo moč razkužiti, saj jih je preveč, ob ponedeljkih na primer zaposleni iz karantene na police običajno preložijo preko 1.300 knjig. Predvsem bodo prve na vrsti za razkuževanje knjige z najdaljšimi čakalnimi vrstami.

Epidemiološka slika se sicer iz dneva v dan izboljšuje, tudi knjižnica počasi odpira doslej priprta vrata. Poudariti velja,

da so knjižnice ves čas trajanja epidemije skrbale za naše dobro duševno zdravje, tudi v času »zaprtih vrat«, ko je izposoja knjig nemoteno tekla pred vrati. Gradivo je še vedno treba naročati naprej, vendar lahko vstopamo in dostopamo do izposojnih pultov, odpirajo pa se tudi podružnice v Dobravljah, Podnanosu in Vipavi.

Policija svari pred vlomilci

Policisti so v zadnjem obdobju zaznali porast vlomov na našem območju. Storilci so na delu tako v mestu kot na podeželju. Policisti pozivajo k večji previdnosti, če pa opazite karkoli sumljivega, pokličite na številko: 113.

Storilci so z vlamljanjem na različne načine, skozi vhodna ali garažna vrata, okna v pritličju, preko balkonov vstopali v objekte, preiskali vse prostore in odvezli gotovino, bančne kartice, zlatnino in druge vredne stvari. Vlomili so bili storilci v času odsotnosti stanovalcev od doma, najpogosteje v popoldanskih oz. večernih urah, nekje med 16. in 21. uro. So se pa vlomi zgodili tudi v dopoldanskem času, predvsem od koncih tedna ter praznikov, ko je več občanov odsotnih od doma po več ur ali celo dni. Po do sedaj pridobljenih informacijah očitno, običajno storilci delujejo v skupinah, v vasi se pripeljejo z različnimi vozili, različnih registrskih tablic, denimo LJ, NM ... med njimi tudi tablic domačih okolišev kot npr. GO in KP, da so manj vpadljivi. Policisti so po večkratnem pojavljanju vlomov že v januarju poosttrili nadzor na cestnih relacijah in po vaseh na podeželju, kar nadaljujejo tudi v februarju. Hkrati pa vse primere vlomov tudi intenzivno preiskujejo in zbirajo obvestila. Žal je skupna ugotovitev po vseh vlohilih tudi nizek nivo samozaščite, saj prebivalci na domu, tudi na neprimernih mestih, hranijo vse preveč vrednejših predmetov in gotovine. Zato občane pozivamo, da več pozornosti namenijo samozaščiti, ter tudi zaznavanju sumljivih oseb in vozil v stanovanjskih soseskah oz. po vaseh. V primeru tatvin ali vlomov nemudoma pokličite najbližjo policijsko postajo, ali interventno številko 113, ali anonimni telefon 080 1200, ter do prihoda policistov ničesar ne prijemajte ali premikajte, da ne poškodujete morebitnih sledi.

Koronavirus: aktualno

Ukrepi se rahljajo

Epidemiološka situacija se izboljšuje, če bomo še naprej odgovorni in bomo spoštovali enostavne ukrepe za preprečevanje širjenja okužbe s koronavirusom, smo na dobri poti. Sklep poveljnika CZ Občine Ajdovščina iz oktobra 2020, o zaprtju javnih notranjih prostorov z namenom preprečevanja širjenja okužbe, je preklican. Športne, krajevne, večnamenske in druge, tudi kulturne dvorane, so tako ponovno namenjene svoji osnovni dejavnosti, seveda ob upoštevanju aktualnih ukrepov. Kulturni odri bodo tako še nekaj časa samevali, je pa zato precej živahno na športnem področju. Še vedno pa ostajata v veljavi dva sklepa – prvi prepoveduje vsakršno kurjenje v naravi, prav tako ostajajo zaprta vsa javna otroška in zunanja športna igrišča, vključno s fitnesi in drugimi športnimi parki na prostem.

Hitro testiranje in brezplačna razkužila

Zdravstveni dom Ajdovščina ima zagotovljeno dovoljšno količino hitrih antigenskih testov tako za obvezna testiranja za posamezne poklice, kot tudi za splošno populacijo. V Ajdovščini se testiranje izvaja v prostorih MKC Hiša mladih v Palah, v Vipavi pa v Kulturnem domu. **Aktualne urnike testiranja preverite na spletni strani Zdravstvenega doma Ajdovščina www.zd-ajdovscina.si**, prav tako boste na spletišču našli informacije o cepljenju.

Prav tako je na sedežu štaba Civilne zaščite Občine Ajdovščina (Logistični center) še vedno mogoče prevzeti brezplačno razkužilo – prvi teden v marcu še vsak delovni dan med 10. in 13. uro, kasneje pa le na določen dan v tednu, saj se je povpraševanje precej zmanjšalo. Sledite objavam na spletni strani Občine Ajdovščina www.ajdovscina.si.

Ne obremenjujte interventnih služb po nepotrebnem! sporoča štab CZ Ajdovščina

Interventne službe so v času epidemije ves čas v pripravljenosti, da lahko nemudoma priskočijo na pomoč tistim, ki jo zares potrebujejo. Če po nepotrebnem, zaradi lažnega signala, hitijo na intervencijo ali če je nesreča povzročena iz malomarnosti, so reševalci izpostavljeni, tako raznim poškodbam, kot tudi virusu! Bodimo odgovorni, saj nikoli ne vemo, kdaj bomo pomoč potrebovali tudi sami. Sklep o prepovedi kurjenja v naravnem okolju Štaba CZ Občine Ajdovščina še vedno velja, letošnja spomladanska čiščenja naj torej potekajo brez kurjenja odpada ali brežin. Ne silimo v nesrečo – v gore se podajamo pripravljeni in primerno opremljeni. Tudi vsa ostala morebitna tvegana početja prihranimo za bolj zdrave čase. Dotlej pa poskrbimo zase in druge tako, da se zavarujemo pred virusom – z nadeto masko v zaprtih prostorih, z ohranjanjem razdalje, razkuževanjem in zračenjem.

Podpisana Konvencija županov

3. februarja je na daljavo potekal dogodek, ki ga je organiziralo podjetje Golea, na katerem so strokovnjaki spregovorili o vplivu podnebnih sprememb, prizadevanja lokalnih skupnosti na tem področju pa so predstavili tudi primorski župani. Občina Ajdovščina je bila na področju prilagajanja podnebnih sprememb izpostavljena kot vodilna.

Potem ko so občinski svetniki na decembrski seji pooblastili župana Tadeja Beočanina za podpis konvencije županov za podnebne spremembe in

energijo, so primorski župani izvedli tudi slavnostni podpis listine. Na srečanju, ki je potekalo na daljavo, so bili predstavljeni tudi rezultati projekta SECAP ter vplivi podnebnih sprememb v Sloveniji, ki jih je predstavila mag. Mojca Dolinar iz Agencije RS za okolje. Prizadevanja lokalnih skupnosti za spopadanje s podnebnimi spremembami pa so predstavili tudi primorski župani.

Tadej Beočanin je poudaril, da si Občina Ajdovščina na več področjih prizadeva k zmanjšanju emisij CO₂ ter krepitvi ukrepov za prilagajanje učinkom podnebnih sprememb. »Nad vse pomenljiv je podatek, da smo v lanskem letu zmanjšali emisije CO₂ za skoraj 30 ton,« je poudaril župan.

Občina Ajdovščina je

prepoznana kot vodilna občina na področju prilagajanja na podnebne spremembe.

Uspešna sta bila predvsem projekta s področja vzpostavitve sistema SPON – za odločanje o namakanju, pa tudi projekt zasaditve protivetrnih pasov. Ti se bodo ob podpori ministrstva za kmetijstvo zasadili po vsej Vipavski dolini.

Pomemben projekt predstavlja tudi prva energetska samooskrbna skupnost v državi, ki smo jo postavili v naši skupnosti skupaj s podjetjem GEN-I. »K blažitvi podnebnih sprememb si bomo prizadevali tudi v prihodnje,« je v svojem nagovoru še izpostavil župan Tadej Beočanin.

Obisk predsednika države v Domu starejših Ajdovščina

Predsednik Republike Slovenije se je v začetku februarja mudil na obisku severno Primorske regije, kjer se je seznanil s stanjem epidemije na našem koncu. Na posebno povabilo je predsednik obiskal tudi Dom starejših občanov Ajdovščina, kjer so ga sprejeli župan Tadej Beočanin z vodstvom doma in predstavniki Civilne zaštite.

Predsednik je najprej obiskal Novo Gorico, kjer se je sestal s štabom Civilne zaštite severne Primorske, sprejela sta ga tudi novogoriški župan dr. Klemen Miklavič ter poveljnik CZ severne Primorske mag. Samuel Kosmač. Obisk je nadaljeval na OŠ Kozara, Domu upokojencev Nova Gorica ter šempetrski bolnici. Ustavil pa se je tudi na Ajdovskem in obiskal Dom

starejših občanov, ki se je do pred kratkim boril z velikim številom okužb. K sreči so okužbe izzvenele in niso pustile večjih zapletov pri oskrbovancih, za kar so med drugim poskrbeli tudi požrtvovalni dijaki iz Srednje zdravstvene šole Postojna. Predsednik se jim je zahvalil za njihovo nesebično pomoč, ob tem pa pohvalil tudi druge službe zaštite in reševanja, ki na

našem območju skrbijo za naše zdravje in varnost. Župan Tadej Beočanin in direktorica Doma starejših Ajdovščina Tanja Stibilj Slemič sta se predsedniku zahvalila za njegov obisk in dobre ter vzpodbudne misli, ki jih je namenil tako oskrbovancem kot vsem, ki se v teh dneh izdatno trudijo, da življenje čim prej vrnemo v normalne tirnice.

Prihodnost je v obnovljivih virih energije

Župan Tadej Beočanin se je udeležil 13. srečanja partnerjev GEN-I, na katerem je predstavljal uspešen projekt sodelovanja lokalne skupnosti s podjetjem GEN-I. Občina Ajdovščina se na področju prilagajanja podnebnih sprememb povezuje tudi z gospodarstvom in že nekaj časa vodi v inovativnih pristopih prilagajanja na podnebne spremembe.

Uspešnost se kaže v podatku, da smo v lanskem letu za 29.443 kg zmanjšali emisije CO₂ v okolje. Po besedah župana je to vzpodbuden podatek in prinaša dobra izhodišča tudi v prihodnje. Predvsem usmeritev v obnovljive vire energije v času podnebnih sprememb je po njegovem mnenju nujna, zato je prav, da vsak po svojih močeh prispeva k omejevanju izpustov škodljivih emisij v okolje. V svoji predstavitvi je podrobneje predstavil usmeritve občine Ajdovščina v obnovljive vire energije s prvo energetska samooskrbna skupnostjo v državi. Sončna elektrarna je po-

stavljena na javnem objektu, podružnični šoli v Budanjah, nanjo je priključenih 7 stanovanjskih hiš. Podoben projekt napoveduje župan tudi na strehi Zdravstvenega doma Ajdovščina za 30 stanovalcev sosednjih blokov. Primer dobre prakse odzvanja po vsej Sloveniji, prinaša pa številne prednosti za uporabnike. Poleg župana so na virtualnem srečanju sodelovali tudi predsednik uprave GEN-I, dr. Robert Golob, Barbara Domicelj, generalna direktorica Microsoft Slovenija in vodilni raziskovalec v družbi Steklarna Hrastnik, Tilen Sever.

Izteka se razpis za podelitev občinskih priznanj

Še do 4. marca je čas za oddajo predlogov kandidatov za najvišja občinska priznanja. Javni razpis za podelitev priznanj Občine Ajdovščina za leto 2021, ki ga razpisuje Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, je bil 29. januarja objavljen na občinski spletni strani.

Predlog za podelitev priznanja – naziva Častni občan občine Ajdovščina, Petomajskega priznanja Občine Ajdovščina ali Zlatega znaka Občine Ajdovščina – lahko podajo pravne ali fizične osebe s sedežem ali stalnim prebivališčem v občini Ajdovščina.

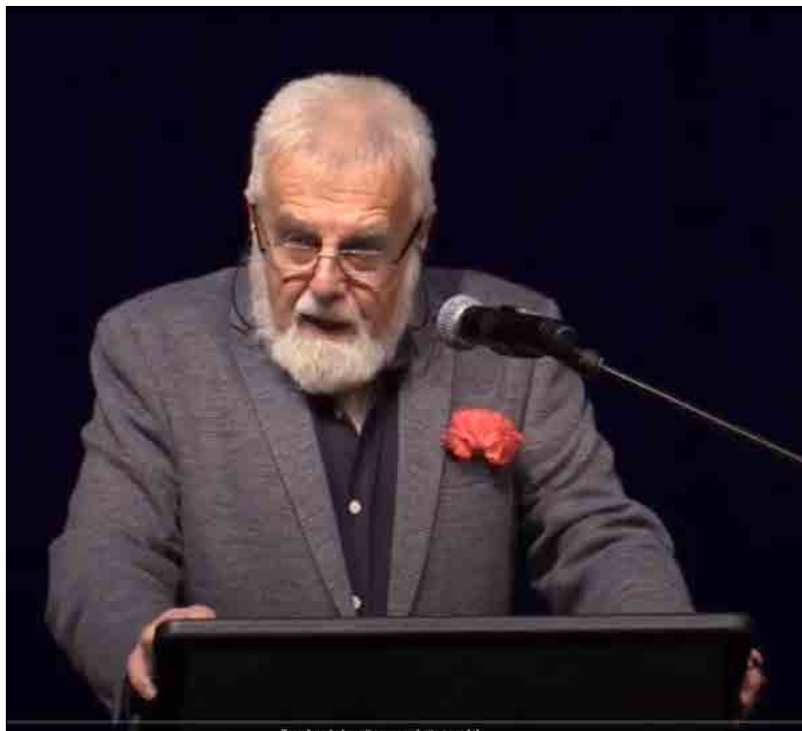
Predlog pa mora poleg podatkov o predlagatelju in o kandidatu ter vrsti priznanja in obrazložitvi vsebovati tudi kandidatovo pisno soglasje. Posamezno priznanje se istemu nagrajencu lahko podeli le enkrat.

»Živa umetnost je in mora biti svobodna ptica«

Letošnja osrednja proslava v občini ob kulturnem prazniku, ki jo tradicionalno prireja Zveza kulturnih društev Ajdovščina, je razmeram primerno potekala virtualno. Kulturni program so oblikovali učenci Glasbene šole Vinka Vodopivca Ajdovščina ter člani KUD Javorov hudič, pod režijsko taktirko Petra Avbarja. Slavnostni govornik Andrej Perko je tradicionalno spregovoril iz Dvorane prve slovenske vlade. V okviru proslave so bili razglašeni letošnji prejemniki priznanj ZKD Ajdovščina, čestitke Dori Furlan, Društvu Gora in Petru Avbarju, priznanja jim bodo izročena na javnem dogodku na Lavričevem trgu, ko bo to mogoče. V nadaljevanju v celoti objavljamo praznične besede Andreja Perka, fotografa iz Vipavskega Križa, ter predstavljamo letošnje prejemnike priznanj.

Praznični govor Andreja Perka na osrednji proslavi v občini ob kulturnem prazniku, 8. februar 2021

Spoštovani, odbor za letošnjo proslavo mi je izkazal veliko čast in zaupanje, da lahko nastopim kot slavnostni govornik ob našem kulturnem in obenem državnem prazniku, kar je hkrati izziv, pa tudi odgovornost. O Prešernovem delu in pomenu za našo kulturo je bilo napisanih že toliko teoretskih, pa tudi poljudnih razprav jezikoslovcev in literarnih zgodovinarjev, da se zdi že vse povedano in dognano. Posebej ob praznovanju obletnice smrti Franceta Prešerna, našega velikega pesnika in intelektualca, pa se nam vedno znova odpirajo mnoga vprašanja o vlogi in umeščenosti umetnosti v našo družbo.

Živimo v posebnem, nenormalnem in čudnem času, ko je umetniška ustvarjalnost ogrožena in omrtvičena zaradi epidemije, sejanja strahu in negotovosti, predvsem pa zaradi splošne družbene klime. Živa umetnost je in mora biti svobodna ptica, njena pota so nepredvidljiva, skrivnostna in nekaterim prav zato zelo neprijetna, celo nevarna. Umetniško ustvarjanje je vedno razpeto med številna bistvena eksistencialna vprašanja človekovega bivanja. Je mesto srečevanja erosa in tanatosa, lepega in grdega, dobrega in zlega, ali kot je napisal Prešeren, dose-

ga lahko »... al'pekel, al' nebo«. Umetnost zato ne more biti lagodna, udobna in ležerna, niti le sproščujoča, razvedrilno domačijska ali cenena pristočasna zabava. Je elementarna sla po izražanju od trenutka, ko se je človek začel zavedati sebe, na steno jame prvič naredil odtis svoje roke in naslikal bizzone, piskal na koščeno piščal v Starih babah ali se začel izražati z gibom. Bistvo vsake umetnosti, v vsakem času in prostoru, pa je tudi kritična, svobodna misel, je stalno preizpraševanje o človeku in njegovi vlogi v svetu. Umetnost je in mora biti vizionarska, internacionalna in svetovljanska, neprizanesljiva do avtoritet in institucij, skeptična, izzivalna in subverzivna. Lahko je groba, včasih neskladna in disonantna, tesnobno pesimistična ali prekipevajoča od radosti, lahko kriči, tudi ko šepeta, lahko je strašna ali strašno lepa, presežna, izmuzljivo neukrotljiva, provokativna, pa tudi groteskna in satirična. Vse to je lahko, predvsem pa je vedno refleksija družbe in časa, v kateri se rojeva.

Umetnost nikakor ne more in ne sme biti omejevana, ideološko dirigirana ali nadzorovana, zato je s svojim, njej lastnim skepticizmom toliko bolj nezaželen, kolikor bolj je rigidna, enoumna

in totalitarna oblast. Totalitarizmi vseh barv in časov zahtevajo enostavna, kratka, jasna, enoznačna in vsakomur razumljiva sporočila, pričakujejo pa eno samo in edino, zanje pravo rešitev.

Francoski dramatik Molière je zapisal: »Ne krivi zrcala, če imaš grd obraz«. Ta izjava odraža tudi pogosto neizbežen konflikt med umetnostjo na eni strani ter oblastjo, nosilci moči in različnimi ideologijami, na drugi. Bistvo umetnosti je namreč prav v tem, da ne daje enostavnih odgovorov, pač pa postavlja pogosto neprijetna vprašanja in zahteva temeljne razmisleke. Ob takem trku oblast pogosto začuti neustavljivo potrebo po omejevanju umetniške ustvarjalnosti in na vsak način jo hoče uspavati. Pred očmi se mi prikaže grafika Francisca Goye z naslovom Ko razum spi, se rojevajo pošasti. In pošasti so se rodile in se še vedno rojevajo. Do končne konsekvence je odnos do umetnosti in kulture izrazil Hitlerjev propagandni minister Josef Göbels, ki je prostodušno in tevtonsko grobo dejal: »Ko zaslišim besedo kultura, me ima, da bi prijel za revolver«. Kmalu za tem so revolverje tudi v resnici uporabili proti številnim neposlušnim, samosvojim kulturnikom, posebej tistim, ki niso bili etnično ali rasno ustrezni. Navedek je zares skrajšen, toda za omejevanje kulture in umetnosti obstaja še mnogo načinov, ki so manj radikalni, na videz prav mehki, a za umetnost lahko vseeno pogubni. Včasih je obstajala zloglasna uradna cenzura, s katero je oblast krotila ideje, ki so se ji zdele nevarne, pregrešne ali prevratne. Avtorje je lahko doletela kazen, ječa, celo smrt, knjige in druga umetniška dela pa pogosto ognjena grmada. Ampak cenzura je kljub vsemu pomenila, da oblastniki umetnike jemljejo kot resne in nevarne nasprotnike, ki jih ogrožajo pri njihovem samodržstvu in enoumju. Kulturniki so morali biti zato pogosto zelo iznajdljivi ob izigravanju uradnih predpisov in tako je nastalo mnogo del, ki so, kljub začasni prepovedi v »bunkerju« preživela in so včasih prav zaradi duhovite iznajdljivosti in lucidnosti še danes aktualno sveža.

V današnjem času vladavine novega, globalnega kapitalizma, vsaj v zahodnih demokracijah, prav take uradne in odkrite cenzure ni več. Cenzura pa je osta-

la, spremenila je samo formo. O potrebnosti ali odvečnosti določene kulturne dejavnosti odloča predvsem kapital. Ni potrebno, da je nekaj cenzurirano z zakonom, dovolj je, da oblast tiho in skoraj neopazno skrči ali celo odvzame nekaterim ustvarjalcem še tisto minimalno finančno podporo ali vsaj nekoliko varna delovna mesta. Zakaj bi prepovedovali kaj nevšečnega ali nezaželenega, dovolj je, da postane družba do kulture brezbrizna, odgovorne institucije pa do umetniške ustvarjalnosti vzpostavijo indiferenten ali celo ignorantski odnos.

Na današnji dan, ko se spominjamo Franceta Prešerna, pesniškega velikana, moramo poudariti tudi, da je bila prav kultura v vsej naši zgodovini konstitutivni element slovenskega naroda; ne diplomacija, ne vojaška in ne gospodarska moč. Na zemljevid Evrope so nas postavili kulturniki, kot so Prešeren, Cankar, Kosovel, Šalamun, Pahor, pa Plečnik, Mušič, Laibach ... naštel sem le nekaj izjemnih imen, kar pa ne izključuje številnih drugih.

Tudi danes, kljub nezavidljivim in negotovim materialnim pogojem, aktualno umetnost sooblikuje cela pahljača odličnih, tudi v svetu prepoznavnih in priznanih ustvarjalcev, ki spremljajo naše življenje, ga reflektirajo in bogatijo. Ob skromnih sredstvih, namenjenih kulturi, imamo vseeno kvalitetne in pomembne ustanove, muzeje, gledališča, galerije, koncertne dvorane in filmsko produkcijo, ki nam s svojimi programi nudijo vrhunske umetniške dosežke. Koliko časa še?

Za vsako zdravo, odprto in s kulturo prežeto družbo pa so nujno potrebni tudi drugi, na videz marginalni akterji. V mislih imam predvsem nevladne organizacije civilne družbe, ki s svojimi dobro izobraženimi in usposobljenimi člani ponujajo svojo vizijo alternativne kulture in svež razmislek o stanju duha. Brez tega segmenta ustvarjalnosti bi bila naša družba nepopravljivo kulturno invalidna, ampak kljub temu se je prav v zadnjem času zgodilo nekaj nedopustno škodljivih posegov: Metelkovi grozi izselitev, Rog so brutalno deložirali, mariborska galerija je izgubila razstavne prostore na Koroški cesti ... Prepričan sem, da tak cunami čaka še marsikatero dejavnost, ki ne bo neposredno ali zadovoljivo vpeta v neu-

smiljene finančne in ideološke tokove. Globalna gospodarska, finančna in politična moč bogatih je danes, bolj kakor kdaj koli, neizmerna. A za razliko od prej, je ta pohlepni, izkoriščevalski in vseobsežni svetovni Mamon, (pri starih Grkih bog denarja, bogastva in razkošja), neoprijemljiv, brezimen, brezbarven in ne izbira ideologij. Svet je v slepi ulici in vedno pogosteje nas na rastoče etične, socialne, migracijske in ekološke probleme opozarjajo prav mnogi umetniki v svojih delih, polnih apokaliptične vizije.

Spoštovani, s Prešernom smo Slovenci že v 19. stoletju dobili ne le glas jezika, ki je enako plemenit in gibek kot drugi, ampak tudi glas pesnika, enakovrednega tistim, ki so se rodili velikim narodom. Prešeren je bil res slovenski sin, bil pa je tudi in predvsem Evropejec in svetovljan. Brez tega bi bil že davno pozabljen kot pesnik in mislec. V njegovi poeziji ne odzvanja le domača Vrba, pač pa povezanost z vsemi takratnimi kulturnimi in političnimi tokovi. Ne smemo pozabiti, da je bil časovni sopotnik in sledilec romantikov: Schillerja, Götherja, Beethovna pa tudi dedič idej francoske revolucije z geslom: »Enakost, Svoboda, Bratstvo«.

Mislim, da smo Slovenci glede odnosa do kulture in posebej literature v Evropi precejšen unikum. Za državni praznik smo si izbrali obletnico smrti svojega poeta. Med vihro uničujoče vojne leta 1944 smo zmogli sredi gozdov v bibliofilski obliki izdati Prešernove Poezije. Za himno smo ob ustanovitvi samostojne države izbrali Prešernovo Zdravljico. Ta po več kot poldrugem stoletju ni prav v ničemer izgubila pomena in naboja svojega humanističnega in občečloveškega sporočila. Naša himna ni borbena kot francoska Marseljeza, niti hlapčevsko pohlevna, kakršna je bila v habsburški monarhiji cesarska; je tipično naša, slovenska, a obenem univerzalna in kozmopolitska, v duhu enaka Beethovnovi Odi radosti. Poziva k strpnosti, prijateljstvu, razumevanju, želji po svobodi vseh, spravi in večji enakosti.

Mislim, da bi se vsak od nas, posebej pa naši izvoljeni predstavniki in voditelji, morali večkrat in globlje zavedati njenega sporočila.

Andrej Perko

Dora Furlan

Dora Furlan prejme priznanje ZKD Ajdovščina za dolgoletno uspešno spodbujanje k amaterskemu ustvarjanju na številnih področjih kulturnega delovanja starejših v okviru Univerze za tretje življenjsko obdobje ter za organizacijsko delo na področju kulture in medkulturno sodelovanje v Sloveniji in izven nje.

Čeprav tehnično izobraženo je Doro Furlan vedno pritegovala kultura, posebej glasbena in besedna umetnost, blizu so ji likovna umetnost, arhitektura in druga umetniška področja. Skorajda ni kulturnega dogodka, ki se ga ne udeleži: od gledaliških predstav, koncertov, razstav, predstavitev knjig v domači knjižnici (mimogrede, je tudi strastna bralka, prebrane knjige gredo v tisoče). V kulturi se je aktivno udeleževala od dijaških let, ostala ji je zvesta tudi v odraslem življenju. Znova se je v kulturni utrip aktivno vključila po upokojitvi. V Društvu MOST Univerze za tretje življenjsko obdobje Ajdovščina je začutila možnost, da pridobi nova zna-

nja zase in pomaga do njih drugim; ravno kultura je imela tu posebno mesto.

Dora Furlan, še vedno aktivna članica društva MOST, je bila 8 let njegova predsednica, 5 let podpredsednica, je animatorica pri treh krožkih. Bila je pobudnica vključitve novih dejavnosti, posebej takšnih, ki bogatijo kulturno sfero in spodbujajo medgeneracijsko sodelovanje. Kamnoseška delavnica, zgodovinski krožek, najprej pod mentorstvom prof. Bogataja, nato Zdenke Žigon, krožek Glasbena umetnost pod mentorstvom Igorja Hodaka, krožek Literarno ustvarjanje primorskih avtorjev, z razstavami knjig in literarnim večerom pod mentorstvom prof. Ivane Slamič, animatorski krožek in ustvarjalno pisanje. Pečat je udarila kulturnim projektom »Prva svetovna vojna v besedi in kamnu«, »Izročilo v mitih in besedi«, »Izročilo v lesu in besedi«, »Izročilo v plesu, pesmi in besedi« ter v projektu »Voda v besedi in glasbi«. Predstavljeni so bili na javnih prireditvah, ob vsaki je

izšla publikacija s pisnimi in likovnimi prispevki sodelujočih. Kot sourednica je sodelovala pri nastanku zbornika »Beseda je most«. Je soorganizatorica literarnih večerov Mostova čitalnica, kjer je vsako leto na Dan kulture – kot nekakšna jagoda na torti – predstavljena ustvarjalna literarna bera preteklega leta. Kar 9 let je kot urednica skrbela za vsebino glasila MOST, v njem objavlja tudi krajša prozna dela. Kot ustvarjalka objavlja tudi v drugih zbornikih časopisih. Toda Dora Furlan je kot spodbujevalka in organizatorica vrste ustvarjalnih dejavnosti predvsem zaslužna za prav posebno mesto, ki ga ima Društvo MOST v naši kulturni krajini. Skratka, več kot dovolj razlogov, da se s priznanjem Zveze kulturnih društev Ajdovščina. Dori Furlan zahvalimo za resnično velik doprinos k spodbujanju in ustvarjanju na amaterskem kulturnem področju.

Društvo Gora

Društvo Gora prejme priznanje ZKD Ajdovščina za izjemen prispevek pri prenosu kulturne dediščine planote Gora na nove rodove, v skupno narodno zavest ter v skupno evropsko dediščino, za spodbujanje kulturne ustvarjalnosti domačinov in povezovalno delo na področju kulture. Sredi januarja je Društvo Gora, društvo za ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine, obeležilo 25-letnico nadvse uspešnega delovanja. Društvo je v življenje Gore vneslo novo razsežnost in postalo gonilo družbenega življenja na tej visoki planoti.

V začetku so se člani osredotočili na raziskovanje prve smučarske tekme v tem delu Evrope, ki je leta 1895 potekala z Dola na Mali Golak. Na osnovi proučevanja razvoja smučanja, povezanega s tradicionalnimi dejavnostmi na Gori – gozdarstvom, lovom ... je nastala Čibejeva skupina. Njeni člani so z replikami smuči izpred sto let in v pedantno izdelani opravi svojih prednikov prekrizarili alpsko

Evropo in na največjih tekmovanjih starosvetnega smučanja z domiselno koreografijo osvajali najvišja mesta. Doma so izpeljali 20 Filipovih tekov, tekmovanj s staro smučarsko opremo. Sčasoma so delovanje razširili na proučevanje kulturne in etnološke dediščine ter ljudskih običajev.

Daleč največji projekt društva je bilo za-

dovini Gore – na prostem, na množičnem srečanju Gorjanov. Tedaj je bil postavljen bronasti kip Matere Gorjanke; izšel je zbornik Mati Gora, kapitalno delo, ki na več kot 500 straneh velikega formata celovito opisuje vse vidike življenja Gore od poselitve naprej.

Izjemen je tudi založniški podvig društva, saj je izdalo več knjig domačih

do 2016, v društvenih prostorih je več kot sto publikacij, ki se nanašajo na Goro ali so jih napisali Gorjani, izdana so bila zbrana dela Edmunda Čibeja.

Društvo GORA se podpisuje pod številne razstave: fotografske, slikarske, etnološke, o Gori med I. svetovno vojno, o živalstvu na Gori, fosilih, večinoma v sodelovanju z drugimi društvi ali posamezniki. K literarnim večerom, predstavitev knjig in drugim kulturnim dogodkom je povabilo druge ustvarjalce in organizacije z Gore in tako spodbudilo ustanovitev novih društev. Za izpolnjevanje svojega poslanstva je prejelo priznanje občine Ajdovščina. Pridobilo je tudi status društva, ki deluje v javnem interesu na področju kulture.

Zveza kulturnih društev Ajdovščina izreka Društvu za ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine GORA priznanje za izjemen prispevek na kulturnem področju, prenosu kulturne dediščine planote na mlade generacije ter za spodbujanje ustvarjalnosti med Gorjani.

znamovanje 400-letnice naselitve Gore leta 2001, ki se je sklenilo z nepozabno uprizoritvijo prelomnih dogodkov v zgo-

ustvarjalcev (Alda in Franca Černigoja, Bojana Bizjaka, Elvice Velikonja ...), 61 številk revije Gora, ki je izhajala od 1998

Peter Avbar

Peter Avbar prejme priznanje ZKD Ajdovščina za izjemen doprinos k trajnem bogatenju kulturnega utripa, odmevno in inovativno delo na področju gledališča in odrskih postavitev ter za mentorsko delo in prispevek k rasti ustvarjalnosti mladih na področju kulture

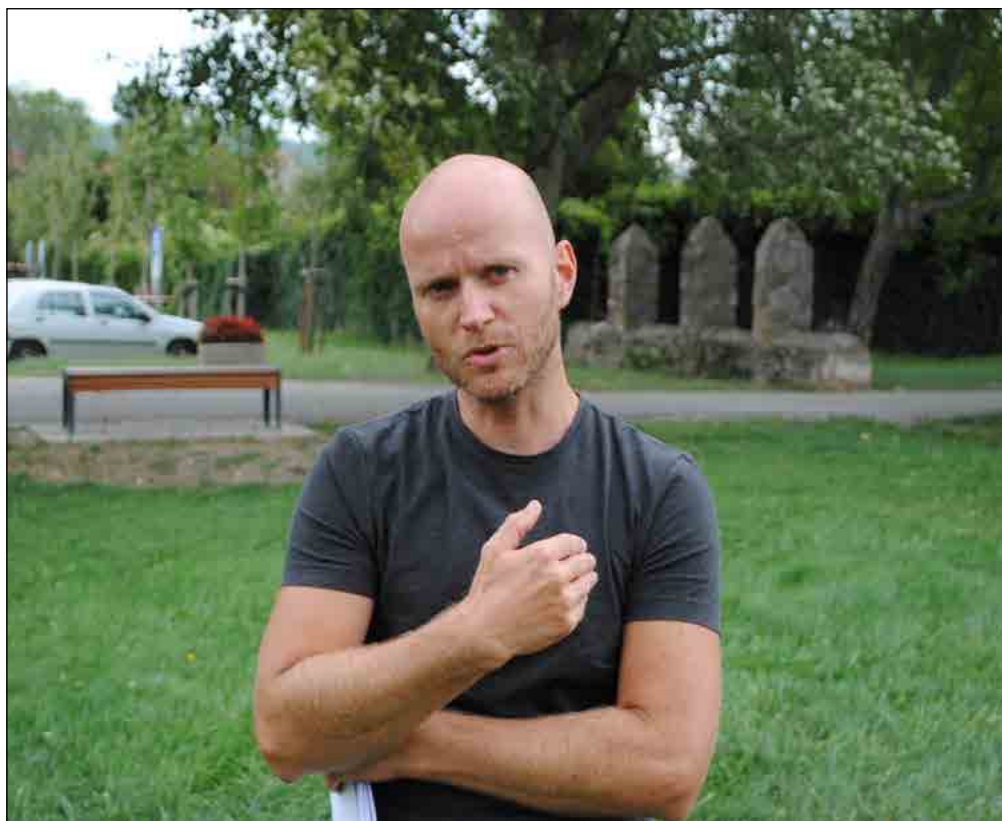
Ime Petra Avbarja je povezano s področjem kulture in ustvarjalnim, režijskim in scenarističnim delom skorajda 20 let. Gledališkemu delu se je zavezal še kot študent slovenistike, ki se je vzporedno šolal tudi v Dramski šoli Barice Blenkuš. Od njegovega režijskega projekta gledališke predstave Limonada je njegovo delo vtakno dobesečno v vse široki javnosti namenjene kulturne postavitve na gornjem Vipavskem, predvsem pa v Ajdovščini. Spisek postavitev in ponovitev projektov, pod katere se je podpisal, je impresiven. Delo Petra Avbarja obsega oblikovanje, režijo in scenarije za številne šolske dogodke na njegovi matični OŠ Danila Lokarja Ajdovščina, kjer za vedno znova snovanja navduši nove generacije mladih. Stalnica so njegovi projekti Štrudlfest, ki so – v sodelovanju z gledališnicami

in gledališniki skupine Javorov hudič – vsako leto privabljali publiko pod živi oder mladih skupin, Ajdovščino pa so tudi postavili na sceno amaterskih gledaliških skupin. Organiziral ali soorganiziral je gostovanja in srečanja gledaliških skupin in predstav, plesnih prireditev in glasbenih ter pevskih dogodkov ali jih povezal v celoto. Interpretiral je poezijo, režiral televizijske in radijske oddaje v sodelovanju z RTV Slovenija. S strokovnim prispevkom je sodeloval na simpoziju Lavričeve knjižnice ob 150-letnici njene ustanovitve – ploskali so mu Ciril Zlobec, Matjaž Kmecl in drugi ugledni udeleženci. V Lavričevi knjižnici je vodil številne predstavitve. Februarja 2011 je bil govornik na občinski proslavi ob Dnevu kulture. Avbarjeva režiserska roka je oblikovala otvoritve likovnih razstav, usmerjala je lutkovne predstave, med njimi predstavo Mrtvec v rdečem plašču Milana Klemenčiča. Skozi scenarije in z režijo je dal poudarek in veličino obletnicam pesnikov, pisateljev, velikih mož in žena Vipavske doline in Slovenije. Na veliki oder je postavil občinske slovesnosti, ki praviloma napolnijo Dvorane prve slovenske vlade, pa tudi mnogo večje javne prostore.

Z ustvarjalnim in umetniškim poletom je počastil veliki in zlahtni praznik Primorcev: priključitev Primorske matični domovini.

Za prispevek k razvoju ustvarjalnosti

mladih, mentorsko delo z mladimi, številne kulturne dogodke, ki vedno znova napolnijo prizorišča ter izjemno delo na kulturnem področju ZKD Ajdovščina izreka Petru Avbarju priznanje.

Delavno v Dobravljah

Tik pred zaključkom ene najboljšežnejših investicij v zadnjih letih v Dobravljah – celovite prenove kanalizacijskega omrežja – se tu odpira še eno gradbišče. Za boljšo varnost pešcev bo ob glavni prometnici skozi kraj, od doma krajanov do križišča pri železniški postaji, zgrajen pločnik.

Omenjeni odsek ceste je precej nevaren, tako za pešce, kot tudi za voznike. Cesta je na tem delu pogreznjena, z visokimi brežinami, ovinkasta in ozka. Za pešce praktično ni prostora, čeprav tu za večino dobravskih šolarjev poteka tudi šolska pot. Obenem pa je to najbolj prometna cesta v vasi – glavna vpadnica v središče Dobravelj, ki jo veliko voznikov uporablja tudi kot bližnjico do Velikih Žabelj in naprej na Vrtočce ter v Šmarje. Naložba v

izgradnjo pločnika je kljub zahtevni izvedbi nujna in dobrodošla. Dokumentacija je v celoti pripravljena, sredstva pa rezervirana v občinskem proračunu – ocenjena vrednost naložbe je dobrih 317.000 evrov. Izvajala pa se bo sočasno, oziroma usklajeno z deli za prenovo komunalne infrastrukture. Trenutno teče postopek izbire izvajalca.

Tehnično bo naložba precej zahtevna. Na začetku območja urejanja je kamniti most čez potok Skrivšek, ki ga bo potrebno prenoviti. Delno bo porušen, delno prenovljen in razširjen – ob njem bo zgrajena nova brv za pešce. Za varnost bo nameščena tudi kovinska ograja. Niže ob cesti se bo treba spopasti z brežinami – zaradi stabilizacije bo namreč treba zgraditi oporne zidove v skupni dolžini 300 m, visoki bodo od 0,80 do 2,10 m. Prvi del cestišča – od križišča pri šoli do krajevne dvorane – že ima urejen pločnik, na katerega

bo navezan tudi novozgrajeni. Ta se bo nato nadaljeval v dolžini dobrih 300 metrov do spomenika pri železniški postaji v središču Dobravelj, okoli 120 metrov pločnika pa bo urejenega tudi na drugi strani cestišča. Nov pločnik bo enake širine kot obstoječi, torej meter in pol, vozišče bo široko 5 metrov, skupaj s pol metra odmika, porazdeljenega na obe strani, bo skupna širina prometnih površin 7 metrov. Na novo bo urejena tudi primerna javna razsvetljava.

Štiri gradbišča

Z izvedbo se bo pričelo takoj, ko bo položen še zadnji glavni kanalizacijski vod, katerega trasa gre prav po glavni cesti. To

bo že četrto aktivno gradbišče v Dobravljah. Izgradnja čistilne naprave gre h koncu – hišica na dobravskem polju že stoji, opravljajo se še finalna dela, v marcu pa je predviden poskusni zagon. Do sredine pomladi bo zaključena tudi obsežna naložba v novo kanalizacijsko omrežje in obnovo vodovodnega, kjer je bilo to potrebno. Glavni kanalizacijski vodi so večinoma položeni in povezani, manjka le še linija od doma krajanov do križišča sredi vasi, kjer bo nato zgrajen nov pločnik. V teh dneh se bodo delavci lotili zaključnih del – po Dobravljah je za okoli 14.600 m² površin, ki jih je treba nazaj asfaltirati. Nato bo asfaltno pre-

vleko dobil še nov pločnik. Tretje aktivno gradbišče v Dobravljah pa je v novem naselju nad šolo, namenjenem gradnji individualnih hiš, tu se ureja komunalna oprema. Dela so približno na polovici. Hkrati z vsemi temi deli se po Dobravljah polaga tudi optika.

V Dobravljah je torej delavno. Kljub velikemu številu gradbišč in delavcev ter vsakovrstnih možnosti občasno zmotijo običajen ritem življenja v Dobravljah, pa domačini z razumevanjem sprejemajo situacijo. Po zaključku vseh teh naložb bo namreč kraj ogromno pridobil.

Javni razpis za sofinanciranje prireditev

Na spletni strani Občine Ajdovščina je od 26. 2. 2021 objavljen Javni razpis za sofinanciranje prireditev v občini Ajdovščina v letu 2021. Predmet javnega razpisa je sofinanciranje turističnih in športnih prireditev. Epidemija in ukrepi za preprečevanje širjenja koronavirusa imajo bistveni vpliv prav na to področje, čemur je prilagojen tudi letošnji razpis. Prijavitelji naj bodo zato pozorni na novosti in posebnosti letošnjega razpisa.

Občina Ajdovščina bo sofinancirala prijavljene prireditve, ki bodo realizirane v času od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 na območju občine Ajdovščina. **Izjema so prireditve iz sklopa 1.11 – Druge turistične prireditve – Občina Ajdovščina bo preko razpisa sofinancirala le tiste, ki so tradicionalno umeščene v obdobje med 1. 7. in 31. 12., ali tiste, ki bodo letos prvič ali drugič organizirane v navedenem času.** Ne bodo pa sofinancirani tisti dogodki, ki se tradicionalno odvijajo v prvi polovici leta, pa bi jih zaradi epidemije organizatorji želeli izvesti kasneje. Za datum izvedbe prireditve se šteje datum pričetka posameznega dogodka.

Prijavitelj mora za vsako prireditev, ki jo prijavlja na razpis, oddati svojo vlogo. Elektronske vloge se izpolni preko spletnega portala ajdovscina.e-razpisi.si. Povezava do elektronskih vlog je dostopna tudi na spletni strani Občine Ajdovščina www.ajdovscina.si. Dostopne bodo do 19. 3. 2021, ko se izteče rok za prijavo na razpis.

Izpolnjen e-obrazec za prijavo je nato potrebno natisniti iz aplikacije ter ga lastnoročno podpisati in žigosati, nato pa do vključno 19. 3. 2021 (velja datum poštnega žiga) v zaprti in označeni ovojnici oddati priporočeno po pošti na naslov Občine Ajdovščina, Cesta 5. maja 6a, 5270 Ajdovščina, ali osebno

dostaviti na sedež Občine v poslovnem času občinske uprave – v obdobju trajanja epidemije je potrebno za oddajo vloge na sedežu Občine pozvoniti pri vhodnih vratih.

Izjema so prireditve Silvestrovanje, Božično-novoletni sejem ter Drsanje s spremljevalnim programom, za katere je rok za oddajo natisnjenih, podpisanih in žigosanih vlog do vključno 1. 9. 2021 (velja datum poštnega žiga).

Upoštewane bodo samo vloge, ki bodo izpolnjene preko spletnega portala, natisnjene in priporočeno po pošti, ali v osebno v poslovnem času, v roku poslane na Občino Ajdovščina.

Novosti:

Občina Ajdovščina stremi k trajnostnemu razvoju, zato si trajnostnih rešitev želimo tudi pri organizaciji prireditev. Bodite pozorni na nov pogoj, ki se glasi, da morajo prijavitelji sofinanciranih prireditev pri serviranju jedi ter pijač ponuditi pribor, lončke, krožnike in slamice, ki niso iz plastičnih materialov za enkratno uporabo.

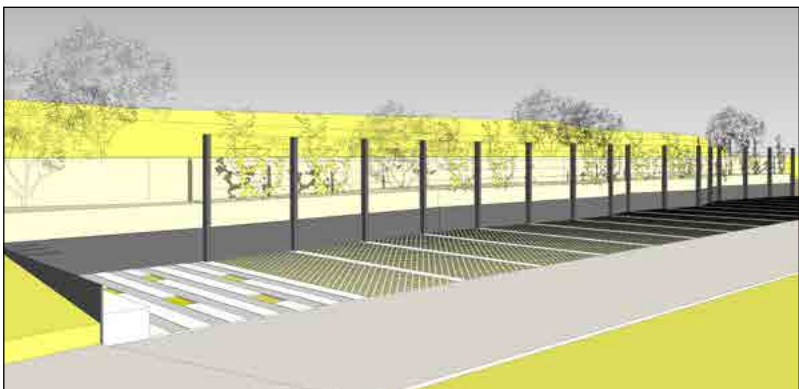
Hkrati so vsi prijavitelji sofinanciranih prireditev dolžni poskrbeti za spoštovanje vseh veljavnih ukrepov za preprečevanje širjenja okužbe s koronavirusom.

Objavljen razpis za humanitarne organizacije

Na spletni strani Občine Ajdovščina www.ajdovscina.si je objavljen Javni razpis za sofinanciranje programov in projektov humanitarnih, invalidskih ter drugih neprofitnih organizacij v letu 2021. Programi in projekti bodo sofinancirani po posameznih sklopih glede na zvrst posamezne organizacije. Rok za oddajo vloge je 10. marec 2021. Vlogo se lahko pošlje po pošti ali odda na sedežu Občine Ajdovščina, Cesta 5. maja 6a, 5270 Ajdovščina. V obdobju trajanja epidemije je potrebno za oddajo vloge na sedežu Občine pozvoniti pri vhodnih vratih.

Prostor za druženje v Malovšah

V Malovšah, prav na koncu vasi, tik nad pokopališčem, bo urejeno parkirišče s prostorom za druženje krajanov, ki bo služilo tudi kot izhodišče pohodniških poti na pobočju Čavna.

Urejalo se bo okoli 60 metrov dolgo in okoli 6 metrov široko območje. Tu bo nastalo kar veliko parkirišče s 14 parkirnimi mesti, ob njem pa bo tlakovan prostor za druženje z mizami in klopmi ter pitnikom. Voda bo v pitnik speljana z bližnjega lokalnega zajetja. Za ureditev prostora bo potrebno nekoliko zakopati v brežino, ki pa ne bo odrezana ravno, pač pa razgibana skladno s terenom, tako da bo

delovala čim bolj naravno. Med parkirnimi prostori in brežino je načrtovana tudi bogata zasaditev plezalk. Načrt prostora je izdelan, upoštevane so tudi pripombe krajanov. Naslednji korak je pridobitev naravovarstvenega soglasja, kar pogojuje občutljiva naravna lokacija tik pod gozdom.

Nato sledi pridobivanje gradbenega dovoljenja. Po trenutni časovnici bo območje dokon-

no urejeno do poletja. Ocenjena vrednost naložbe je 60.000 evrov, sredstva so rezervirana v občinskem proračunu. Urejeno območje bo domačinom služilo kot prostor za druženje, hkrati pa je to odlično izhodišče za pohodnike, pobočje Čavna je namreč preprejeno z mnogimi potmi.

Občina Ajdovščina bo pohodne poti med Vrtovinom in Črničami dodatno urejala ter obnavljala kulturne spomenike ob njih, za kar je uspela pridobiti nepovratna evropska sredstva. Obnovljena bodo tudi zanimiva korita v Gojaški gmajni, ki so jih nekdaj uporabljali za napajanje živine. Območje torej postaja vedno bolj prepoznavno in na starodavne poti pod Čavnom privablja vedno več pohodnikov. Takšna izhodišča, kot bo urejeno v Malovšah, so tako tudi lep prvi vtis za obiskovalce naših krajev.

Obvestilo – kmetijski razpis bo objavljen v naslednjih dneh

Občina Ajdovščina obvešča vse zainteresirane kmetovalce, da bo še pred koncem februarja objavljen Javni razpis za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva v občini Ajdovščina za leto 2021. Razpis se ne bo bistveno razlikoval od dosedanjih, potegovati se bo mogoče tako za nepovratna, kot tudi za kreditna sredstva, rok za prijavo bo 30 dni. Razpisna dokumentacija, vključno z vsemi potrebnimi obrazci, bo objavljena na spletni strani Občine Ajdovščina, www.ajdovscina.si.

Servisni objekt ob igrišču v Črničah

Ob športnem igrišču v Črničah so v teh dneh postavili ličen, v les oblečen kontejner, ki bo služil kot servisni in skladiščni prostor za potrebe športnih aktivnosti in različnih dogodkov na igrišču.

Servisni objekt ob igrišču je že dlje časa želja Krajevne skupnosti Črniče. Tako sta bila betonski plato, na katerem stoji kontejner, in dostop urejena že leta 2018, v sklopu projekta participativnega proračuna Občine Ajdovščina Moja pobuda, takrat so bila prav z namenom postavitve takega objekta predstavljena tudi igrala. Za dokončno uresničitev želje sta skupaj stopili krajevna

skupnost in občina. Krajevna skupnost je poravnala strošek – dobrih 20.000 evrov, občina pa je pomagala dokončati drobno, a za krajanje Črnič pomembno naložbo. Za postavitve objekta je bilo potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje. Sestavljen je iz treh kontejnerjev, zunaj oblečen v les, notranji prostor je velik 45,3 m². Objekt je brez infrastrukturnih priključkov, mogoče pa ga je

priklopiti na elektriko. Služil bo kot servisni objekt in skladiščni prostor za potrebe športnih aktivnosti in prireditev, ki bodo potekale na igrišču.

V Črničah pa bodo v kratkem ponovno zaropotali stroji. Pričenja se naložba v širitev in prenovo črniškega pokopališča. Pokopališče se širi proti zahodu in pridobiva za okoli 400 m² novih površin. Zgrajena bo tudi nova mrliška vežica, ki bo skupaj z nadstreškom merila 10,4 m krat 12,3 m.

Nova dostopna pot, ob kateri bo urejenih 12 parkirnih mest, eno od teh bo namenjeno invalidom, bo vodila tudi do nove vežice. Ocenjena vrednost naložbe je nekaj manj kot 400.000 evrov. Trenutno se preko javnega razpisa išče izvajalca, pričetek del je predviden v marcu, dokončanje pa jeseni.

Most čez Lokavšček

V pomladnih mesecih se bo pričela nadaljnja faza gradnje mostu čez Lokavšček, ki bo v prihodnje celovito zaokrožena še s 360 metri povezovalne ceste od Lokavške ceste proti Policam. V pripravi je razpis za izbiro izvajalca, ki bo že zgrajenim temeljem mosta podal končno podobo.

Izgradnja mostu čez Lokavšček predstavlja prvo fazo ureditve povezovalne ceste med Lokavško cesto in Vilharjevo ulico. Temelji in oporniki mostu so bili postavljeni že leta 2015, potrebno je izvesti še ločno konstrukcijo. Načrtovana investicija se bo pričela v pomladnih mesecih, zaključena bo v letošnjem letu. V prihodnjem letu se bo na most navezala še cesta, ki bo razbremenila prometno nadvse obremenjeno ulico Quiliano. Omogočila pa bo boljše pome-

tno povezavo tako s Športnim centrom Police kot tudi šolskim okoljem.

Še pred cesto pa bo območje od bivše tovarne Lipa do Gradšč dobilo skoraj 18 metrov dolg most, ki bo z dovršeno podobo, kamnitimi stebri in skladno ograjo oplemenitil tamkajšnje območje. V prihodnje se bo na most navezala še 360 metrov dolga povezovalna cesta, ki bo vključevala tudi vso ostalo infrastrukturo – pločnik, kolesarsko stezo in javno razsvetljavo.

Dom krajanov v Podkraju kmalu z novo streho

Objekt Krajevne skupnosti Podkraj bo v prihodnje deležen prenovitve. Najbolj dotrajana je streha, ki se jo bo še pred poletjem v celoti zamenjalo. Občina je za potrebne krajevne skupnosti odkupila tudi spodnje prostore doma krajanov, ki bodo v prihodnje prenovljeni, namenjeni druženju in delovanju krajevne skupnosti.

V preteklem letu je občina odkupila pritličje objekta, ki je namenjen delovanju Krajevne skupnosti Podkraj. Doslej so bili spodnji prostori 'privat' lastnina, sedaj bo krajevna skupnost upravljala z vsemi prostori objekta. Pritlični del namerava občina v prihodnje prenoviti, prilagoditi sanitarije in dostop za gibalno ovirane ter prostor nameniti delovanju

krajevne skupnosti. Trenutno pa je v načrtu zamenjava dotrajane strehe, ki je potrebna celovite prenove. Objekt ima še salonitno staro kritino, ki mestoma zamaka, zato bo v celoti zamenjana strešna konstrukcija. Izvedba investicije je predvidena že v prihodnjih mesecih, zaključena pa bo še pred poletjem.

Vipava bo ponovno tekla tudi po stranskih rokavih

Z namenom ohranitve vodnih habitatov in vzpostavitve stalnega pretoka vode se je Občina Ajdovščina skupaj s partnerji v projektu VIPava lotila sanacije struge reke Vipave. Najprej je bil očiščen zapuščen rokav reke pri Batujah, v teh dneh pa se ureja rokav Dolenje.

Na območju porečja reke Vipave so se zaradi v preteklosti izvedenih izravnjav glavne struge (regulacij), ki segajo v 80. leta prejšnjega stoletja, zaprli mnogi tako nastali stranski rokavi. S tem se je razpoložljiva vodna površina zmanjšala, kar je posledično privedlo do skrčenja na vodo vezanih habitatov (npr. vidre in vodnih organizmov, s katerimi se ta hrani) in tudi do poplavl reke, ki se je pričela razliti čez sosednja polja in poti. Nova struga je sicer z rokavom ostala povezana preko cevni propustov, a zaradi majhnega strmega

je v času visokih voda začelo prihajati do odlaganja usedlin v začetnem delu rokava. Izoblikoval se je čep, ki ob nizkih vodostajih preprečuje pretok vode skozi rokav. Z namenom ohranitve tako vodnih habitatov kot tudi vzpostavitve stalnega pretoka vode je Občina Ajdovščina skupaj s partnerji projekta VIPava zavzela rokave in se pri Brjah in pri Dolenjah lotila sanacije stranske struge. Nekdaj zapuščen rokav pri Brjah tako že od lanskega poletja diha svobodneje, saj se je v njem očistilo oba vtoka, ki ga povezujeta z glavno strugo,

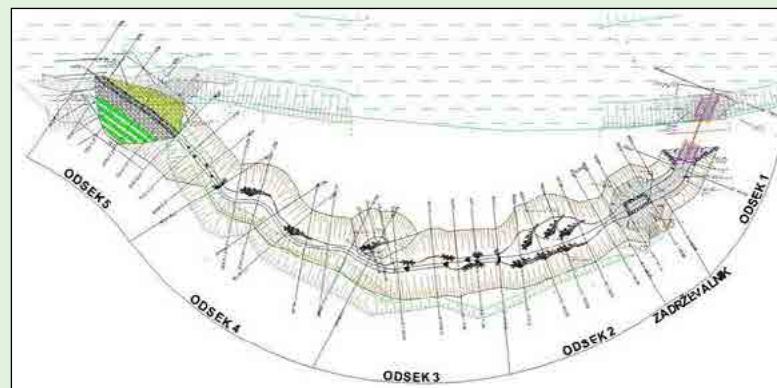
na njegovo dno pa so namestili usedalnik, iz katerega se bodo nabrane usedline v sodelovanju z Direkcijo Republike Slovenije za vode od zdaj redno čistile. Oko mimoidočih sprehajalcev pa je gotovo že pritegnila tudi novo vzpostavljena sonaravna linija brežin rokava. Podobna dela zdaj čakajo tudi osamelci meander pri Dolenjah. Dela za izkop trenutno zasutega okljuka reke Vipave se tam namreč pričenjajo prav v kratkem, sanacija pa čaka tudi stranski rokav Novakova mlinščica. Podobno kot v rokav pri Brjah se bo tudi v tega namestilo usedalnik in tako povečalo pretok vode. V okviru teh posegov se bo saniralo še štiri pregrade zgornjega toka reke Vipave (dve v Vipavski in dve v Ajdovski občini), v strugo reke Vipave pa se bo v naslednjih letih poseglo še večkrat, saj jo v zahvalo zgoraj omenjenemu projektu po vsej svoji dolžini čakajo še drugi podobni letni predvsem na kori-

Projekt VIPava

Sredi februarja je bil sodelavcem projekta in zainteresirani javnosti predstavljen potek gradbenih del v rokavu Vipave v Dolenjah. Postopek gradbenih del je na mestu posega v Dolenjah predstavil Zavod za ribištvo, vodilni partner projekta VIPava. Ker se med 1. marcem in 1. avgustom v obvodno vegetacijo ne sme posegati, se z deli precej mudi. Žage so tako že zarohnele – posekalo se bo del umetnega topolovega nasada, kjer se bo uredilo stranski rokav Vipave. Posegom v rokavu Dolenje namreč sledi še pet sanacij: sanacija vtočnega dela mlinščice ob Novakovem mlinu in štirih pregrad (dve od teh sicer že sodita v vipavsko občino). Obdobje med 1. oktobrom in 30. junijem zaznamuje varstvena doba za vodni živelj, kar pomeni, da se gradbena dela v vodi lahko izvajajo le v juliju, avgustu in septembru. Takrat bodo prišle na vrsto pregrade in mlinščica. V starem rokavu struge v Dolenjah, ki je trenutno popolnoma zasut in brez vode, pa se lahko dela nadaljujejo že neposredno po poseku.

K ureditvi tamkajšnje okolice pa bo prispevala še ena od projektnih aktivnosti. Gradbeni stroji se bodo namreč kmalu podali na celotno pot vzdolž reke med Vipavo in Mirnom ter jo tako naredili prijetnejšo in bolj prehodno.

Rokav bo imel skupno dolžino 175 m, pet odsekov in prodni zadrževalnik. Odsek 1 bo vtočni objekt, navezan na prodni zadrževalnik proda in mulja, katerega volumen bo 95 m³. Na odseku 2 z majhnim vzdolžnim padcem in razširitvijo struge bodo vgrajena debla, namenjena skrivališčem za vodne organizme. Strmejši vzdolžni padec bo imel odsek 3, tu so predvidene tri enostranske razširitve struge (ena levo, dve desno) s kamnitimi ovirami in vtišljenimi panji v brežino, kar bo omogočilo lokalno vijuganje vode pri nizkih pretokih. Odsek 4 bo položnejši, z zatokom, tu sta predvideni desnobrežinski razširitvi, vgradnja debel ter izvedba zatoka. Odsek 5 bo izlivni, za popestritev toka in talne strukture je predvidena vgradnja motilnih kamnov, brežine pa bodo utrjene s kamnito zložbo v kombinaciji s podtaknjenci. Brežine celotnega rokava bodo zatravljene in zasajene s podtaknjenci.

Vodotoke je treba redno čistiti

Direkcija RS za vode obvešča lastnike zemljišč ob vodotokih 2. reda, da so le-te dolžni sami vzdrževati: odstranjevati odvečno zarast na bregovih, odstranjevati plavje (odpadlo listje in druge plavajoče predmete), odpadke in druge opuščene in odvržene predmete ter snovi z vodnih in priobalnih zemljišč.

Vodotoki 2. reda so na območju Ajdovščine vsi vodotoki, razen reke Vipave (vodotok 1. reda). Lastnik zemljišča ob vodotoku mora pri čiščenju upoštevati še naslednje pogoje:

- zagotavljati je potrebno selektivno odstranjevanje suhe, propadajoče odvečne in poškodovane zarasti iz zemljišča ob vodotoku ter plavja iz vodnega in priobalnega zemljišča (odpadlo listje in drugi plavajoči predmeti) na naravi neškodljiv način; POZOR – med 1. marcem in 1. avgustom je skladno z Zakonom o divjadi in lovstvu prepovedano odstranjevanje zarasti ob vodnih koritih (odstranjevanje grmičja in drevja);
- material je prepovedano odlagati v strugo, na brežino ali v priobalni pas vodotoka – 5 m od zgornjega roba brežine potoka;
- golosekov ni dovoljeno izvajati – večjih zdravih dreves se ne sme posekati;
- potrebno je odstranjevati odpadke in morebitne druge opu-

ščene in odvržene predmete iz vodnega in priobalnega zemljišča (o morebitnem odlaganju tretjih oseb je treba obvestiti pristojno inšpekcijsko službo).

Brežine in priobalni pas vodotoka je potrebno redno kositi, kjer je to mogoče. Na teh zemljiščih je prepovedano odlagati vejje, lesno maso ali urejati kakr-

šnokoli deponijo lesa, predvsem zaradi zmanjševanja erozijske in poplavne ogroženosti prebivalcev, objektov, zemljišč. Prav tako je na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedano postavljanje kakršnikoli ovir, ograj, deponiranje bal sena in drugih pridelkov, gradbenega materiala.

Zabojniki za odpadno olje

Cvrtje je priljubljen način priprave hrane. Kam pa z odrabljenim oljem? To je precej nevaren odpad, ki ga je prepovedano odvajati v kanalizacijo, greznice, sploh pa ne v naravno okolje, saj je velik organski onesnaževalec. Občani Ajdovščine in Vipave lahko odpadno olje oddamo v zbirni center v Dolgi Poljani ali pa ga odložimo v sklopu akcij zbiranja nevarnih odpadkov. S februarjem pa ga lahko oddamo tudi v posebne zabojnike, ki so poskusno postavljeni na 50 ekoloških otokih. V zabojnike odlagamo odpadno jedilno olje v plastenkah – pred odlaganjem preverite, če so dobro zaprte, da se olje ne bo razlivalo po zabojniku.

Če bomo občanke in občani sprejeli novost in polnili zabojnike, bo Komunalno stanovanjska družba Ajdovščina do konca leta namestila takšne zabojnike tudi na ostale večje eko-otoke.

Šturski park

Po mnogih nujnih vzdrževalnih delih – kar nekaj topol je padlo pod sunki burje – bo Šturski park vendarle doživel celostno prenovo. Park predstavlja zelo pomembno in največjo zeleno površino v mestu, na stičišču glavne mestne ceste in reke Hubelj, na robu starega mestnega jedra Kastre. Predstavlja tudi zeleno ločnico med stanovanjsko pozidavo in industrijskim območjem.

Na območju parka je predvidenih več posegov, s katerimi se ga osvežuje in se vanj vnaša nove vsebine. V sklopu projekta participativnega proračuna Moja pobuda bodo v park umeščeni vodni elementi, igrala, prostori za počitek in druga urbana oprema, tudi letni paviljon ter platoji za skulpture ob pešpoti skozi park, ki bodo dopolnjevali ambient predvidene nove brvi. Na severnem robu parka se bo ob Goriški cesti, ob pločnikih, urejalo kolesarsko stezo, dopolnjen bo tudi drevored.

Občina Ajdovščina je zaradi pomembnosti in stanja parka, pa tudi zaradi predvidenih različnih posegov v ta občutljivi zeleni prostor sredi mesta, naročila izdelavo arboristične analize – pregleda stanja obstoječih dreves, s smernicami za nadaljnje ukrepanje. Izdelala jo je arboristka Tanja Grmovšek. Na območju parka je evidentiranih 168 dreves. Večina dreves ima veliko večjo zgodovinsko vlogo in vrednost kot sprva izgleda. Skoraj polovica dreves je bila sajenih pred prvo vojno, torej v času zasnove parka ob Jochmannovi (Rizzatovi) vili. Iz analize izhaja tudi, da je kar 78 % ali 131 dreves starih – v drugi polovici odrasle dobe. Zato je bilo predlagano, da se s predstavniki Zavoda za varstvo narave prouči možnost za določitev varstvenega režima določenih dreves. Več kot tretjina dreves so topoli, sledijo kostanji, javor in oreh.

Po mnenju arboristke je pokri-

tost parka in s tem povezana pozitivna okoljska funkcija dobra, vendar pa se bo po priporočenih prednostnih odstranitvah dreves zmanjšala. V študiji posebej izpostavlja burjo, oziroma način kako se lotiti zamenjave dreves, da se negativni vpliv vetra zmanjša na minimum. Priporoča na primer

najprej odstranjevanje dreves, ki so bolj v zavetju, saj bi odstranitev izpostavljenih dreves omogočila burji dostop do bolj zavetnih, ki bi jih tako lahko poškodovala. Čeprav bi za dobro rešitev potrebovali podrobnejši načrt parka, s katerim bi določili morebitno celovito zamenjavo koncepta zasnove in tako tudi zamenjavo večine dreves, pa arboristka poudarja, da je potrebno čim prej začeti z načrtovanjem postopne obnove parkovne površine

– tako opreme, kot dreves. Pomembno je namreč, da se najde rešitev za dolgotrajno ohranjanje historičnih dreves. Problematiko pomladnega cvetenja topolov, ki je precej nadležno za astmatike, pa je mogoče zmanjšati z odstranitvijo 'ženskih' dreves črnega topola, ki je dvodomna dreve-

sna vrsta. Arboristična analiza dreves v Šturskem parku tako priporoča prednostno odstranitev 29 dreves, za 24 dreves bi bila potrebna dodatna strokovna obravnava, za 77 dreves so priporočeni podrobnejši vzdrževalni ukrepi (različne stopnje nujnosti, tehnike obrezovanja in drugo). Za vsako drevo pa so navedene smernice za preglede stanja in nadaljnje načrtovanje. Predstavniki Zavoda za gozdove so drevesa v Šturskem parku, ki so predlagana za prednostno odstranitev, že označili z barvo. Še zadnji odmevi zime, tik preden se narava začne zares prebujati, pa bodo tudi pravi čas za podiranje dreves.

Če ne pometamo sami, premeče burja!

Sredi februarja je Vipavsko dolino ponovno pošteno pometla močna burja. Na srečo ni povzročala večje materialne škode, strehe so torej ostale na mestu. Je pa grmovje, drevja, travnike in vode bogato okrasila s smetmi. Podoba doline po burji je ogledalo našega lastnega ravnanja – raznaša tisto, kar ima na voljo, česar torej nismo pospravili. Če tudi vas motijo raztrgane vrečke, ki po burji visijo na grmovju ob cesti ali plavajo po naših vodah – pred burjo pometimo vsak pred svojim lastnim pragom!

Po vsaki burji imajo delavci ajdovske Komunalno stanovanjske družbe čistilno akcijo na javnih, pa tudi na zasebnih površinah, predvsem na območju obrtnih in industrijskih con v mestu. Po zadnji burji so za čiščenje potrebovali dobrih 40 ur. Največ smeti se 'ujame' v zavetrje obrtnih con Tale in Mirce, na udaru je sprehajalna pot ob Hublju med Jochmannovo vilo in trgovskim centrom na robu mesta, pa jarek ob ograji bivše Tekstine na zadnjem koncu Tovarniške ceste. Veliko najlona in drugih smeti se zatika v veje dreves in grmovnice, idealno odlagališče so žive meje – takšne lokacije so po vsem mestu, največ pa jih je na Ribniku, na Tovarniški ulici, na ulici IV. prekomorske, pa ob ograji v Palah. Ob odpadkih so komunalni delavci po tokratni burji s travnikov, parkov in ulic pobrali še precej polomljenega vejevja – očistiti je bilo potrebno praktično vsako zelenico v mestu. Veliko odpadkov se po burji nabere tudi ob obvoznici, te počistijo delavci Cestnega podjetja Nova Gorica, vzdrževalci državnih cest.

Po burji je ozračje na Vipavskem čisto, običajno je tudi vreme čudovito, sončno in barve kar žarijo. Zato je pogled na 'okraske', ki visijo po rastlinju, se valjajo po travnikih ali plavajo po naših vodah, še toliko bolj žalosten, da ekološke škode sploh ne omenjamo ... K lepši podobi lahko prispeva vsak posameznik – začnimo bolj pridno pometati pred lastnim pragom, rezultati nas znajo prijetno presenetiti. Pred napovedano burjo je potrebno predmete, ki jih lahko

odnese, pospraviti ali zavarovati. To bo sicer nekoliko težje doseči v obrtnih in industrijskih conah, kjer se ustvarja največ težko razgradljivih odpadkov, kot so razne zaščitne folije in podobno. Za sedaj to problematiko rešuje dobra volja komunalnih delavcev in Občine Ajdovščina, ki poravna stroške čiščenja, vendar vseeno nastavljamo ogledalo obrtnikom in podjetnikom – tudi zunanji izgled je pomemben del celostne podobe podjetja. Veliki onesnaževalci urbanega okolja so še vedno vozniki avtomobilov – za čiščenje takih odpadkov morajo poskrbeti vzdrževalci cest – bolje bi torej bilo, če sploh nebi nastali. Ogledalo pa nastavljamo tudi pohodnikom, sprehajalcem, ki v naravi puščajo ostanke svojih malic, fuj! Namesto tega raje iz narave odnesite kakšen odpadki – vendar pozor, pri pobiranju odpadkov hitro lahko pride do poškodb ali okužbe. Vedno, še posebej pa v času epidemije koronavirusa, z odpadki v naravi ravnajmo pazljivo. Poleg vrečke, kamor jih bomo odložili, so v takem primeru nujna oprema najmanj še zaščitne rokavice.

Zvončki v dolini že slab mesec zvonijo, pomlad je pred vrati, z njo prihajajo tudi čistilne akcije – naših domov, dvorišč in celotnih krajevnih skupnosti. Letošnje skupnostne akcije bodo zagotovo potekale omejeno, ob spoštovanju ukrepov za preprečevanje širjenja koronavirusa. **Ne glede na omejitve letošnjega leta pa velja za konec poudariti: čistilne akcije in zavedni posamezniki ne smejo postati rešitev za brezvestne onesnaževalce.**

Predstavitveni center Rustjeva hiša

Občina Ajdovščina je skupaj s štirimi lokalnimi akcijskimi skupinami prepoznala vlogo in pomen tradicijskih znanj ter dediščine kot pomemben razvojni potencial v povezavi s turističnimi in z drugimi podjetniškimi iniciativami. Skupni motiv je, v operaciji sodelovanja LAS »Domače in umetnostne obrti - dediščina in sodobnost«, sprožil procese revitalizacij izbranih domačih in umetnostnih obrti, ki so v preteklosti pomembno oblikovale identiteto posameznih območij.

Vipavsko dolino sta pomembno zaznamovali obrti - mlinarstvo in pekarstvo, zato se tukaj tudi nahaja več objektov povezanih s tradicijo le-teh.

V Ajdovščini najdemo Rustjevo hišo, kjer je domovala Rustjeva pekarna. Lastnik Rustjeve hiše je danes Občina Ajdovščina. Pristojnost Občine je, da lahko vzpostavi prostorske zmožnosti za razvoj neke dejavnosti, ni pa le-ta subjekt, ki bi poslovno dejavnost znotraj obnovljenega objekta tudi izvajala. Za oživitve objekta v polnem smislu (izvajanje dejavnosti v njem) je

potrebno poiskati ustreznega upravljalca. Izbor upravljalca je ključen pri zagotavljanju uspešnega in kakovostnega izvajanja programov v objektu, ki izhajajo iz ugotovljenih potreb lokalnega okolja. Zato je odločitev Občine Ajdovščina, da uredi Rustjevo hišo v predstavitveni center, v katerem se bodo izvajale različne kulturne, izobraževalne, umetniške in zabavne dejavnosti s poudarkom na dediščini mlinarstva in pekarstva, le eden izmed operativnih ciljev. Naslednji je neposredno povezan s samim delovanjem objekta, njegovim

poslovnim modelom in upravljanjem ter vnosom vsebin, s katerimi bo predstavitveni center tradicionalnih obrti polno zaživel.

Za ta namen sta bila izdelana poslovni načrt in predstavitveni video, s katerima želi Občina Ajdovščina nagovoriti čim več deležnikov in ciljnih skupin z namenom, da se ustvari zainteresirana skupnost, ki bi nadgradila osnovno idejo, pristopila k oblikovanju in izvajanju vsebin in na ta način vzpostavila dinamično vez z javnostjo, ki bo koristila ta prostor in njegove vsebine.

V predstavitvenem filmu so posebej prikazani tudi primeri dobrih praks, med drugim je izpostavljen Rokodelski center Ribnica.

Revitalizacija Rustjeve hiše v doživljajski predstavitveni center bo ena od najpomembnejših nosilnih vsebin oživitve starega mestnega jedra Ajdovščine. Namen Občine Ajdovščina je, da se skupaj s Pilonovo galerijo in Križajevo hišo postopoma vzpostavi živahno večnamensko kulturno jedro. Izbrani poslovni model Predstavitvenega centra Rustjeva hiša predlaga združitev dveh avtonomnih organizacij-

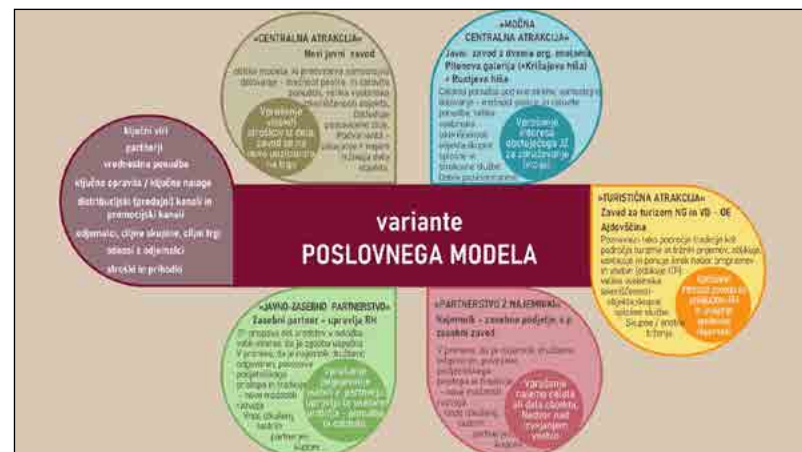
skih enot pod skupni zavod, kar lahko omogoči razvoj zelo močne centralne atrakcije in izvedbo zamišljenega programa na način, ki je do obiskovalcev in izvajalcev najbolj prijazen. Ga. Tina Ponebšek, direktorica Pilonove galerije, izpostavlja, da »vidi največji izziv galerijske dejavnosti in dejavnosti novega centra v sodelovanju skupnosti in povezovanju umetnosti in tradicionalnih obrti z inovativnim angažiranim pristopom znotraj inkluzivnega programa za otroke, mladostnike in odrasle«.

Pomemben intelektualni vir znanja in podatkov za izvajanje nove in povezane dejavnosti bodo prinesli zaposleni v Pilonov-

Operacija sodelovanja LAS »Domače in umetnostne obrti - dediščina in sodobnost« je sofinancirana s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja preko Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014 - 2020 / ukrep LEADER/podukrep 19.3

vi galeriji. Ključnega pomena so ljudje, ki bodo povabljeni k soustvarjanju programa, od obrtnikov in rokodelcev pa do vrhunskih umetnikov in ustvarjalcev, saj vrednotenje dediščine izhaja tudi iz tega, kar prebivalci nekega okolja sami prepoznajo kot identiteto in ponos kraja. Domačini so pogosto najbolj izvirni in prepričljivi glasniki lokalnih posebnosti, ki posamezno destinacijo naredijo drugačno od drugih.

Waldorfska šola aktivna v programu Mladost na burji

V Waldorfski šoli Primorska poučujejo otroke za življenje, zato pri poučevanju ni poudarek le na znanju. Pomembno je, da otroci pridobijo različne spretnosti ter občutek pripadnosti skupnosti. Ko so bili povabljeni k aktivnostim Mladost na burji, niso kaj dosti pomišljali, ali bi se vključili v program. Že sam učni načrt Waldorfske šole ponuja veliko možnosti, da z lahkoto izpolnijo dnevnik programa Mladost na burji.

Četrtošolci so v 3. razredu prevzeli šolski vrt in že v jesenskem času pričeli z delom. Posejali so zelenjavo, grmovnice in ozimno žito. Odšli so na njivo in tudi tam posejali žito. Spomladi so delo na vrtu nadaljevali. Vrt je obilno obrodil. Slastne pridelke so v šoli z veseljem pojedli. Poleti so žito poželi in ga shranili do jeseni. Ko so se septembra vrnil, tokrat v 4. razred, so žito očistili. Odnegli so ga s seboj v šolo v naravi na Gore-

njo Trebušo. Tam je g. Miro Žitko pokazal, kako se žito omlati, loči zrnje od plev in zmelje v moko.

Prav vsi učenci so z veseljem poprijeli za delo. Moko so zametili v testo za kruh. Zvečer so kruh spekli ob tabornem ognju. Tako so spoznali celo pot OD ZRNA DO KRUHA. Nekaj semena je ostalo. To so predali sedanjemu 3. razredu, ki je seme posejal na njivi.

Tudi tretješolci z velikim veseljem sodelujejo v programu Mladost na burji in svoje aktivnosti skrbno beležijo v dnevnik, ki se jim zdi še posebej imeniten. Programa so veseli zato, ker preko njega dobivajo potrditev, da je njihovo delo cenjeno in pohvaljeno tudi v širši skupnosti. Ovrednotena je skrb za zdravje, naravo, za dobre medvrstniške odnose, medsebojno sodelovanje in pomoč, otroci čutijo pomembnost doprinosa vsakogar k blagi-

nji skupnosti, spoznavajo razno-tere poklice in odkrivajo svoje talente, darove, poklicanost.

Na Waldorfskih šolah v 3. razredu spoznavajo stare poklice in rokodelske spretnosti, v katerih se otroci tudi preizkušajo, saj se v tem obdobju pojavi močna potreba po delu z rokami, z zemljo, potreba po spreminjanju sveta. Tako spoznavajo poklic kovača, lončarja, solinarja, zeliščarja, mlinarja, peka, tkalca, krojača, steklopahača ... Malo jim naga-ja korona: pogrešajo živ stik z mojstri in izkustveno učenje, a

jim je kljub temu uspelo izpeljati tudi nekaj obiskov, občasno pa si rokodelsko delavnico ustvarijo kar v učilnici. Obiskali so biodinamično kmetijo v Šempetru in spoznali poklic kmeta. Pripravili so zemljo za setev in posejali piro. Šli so v trgatve v Plače, spoznali poklic vinogradnika in vinarja in si sami sprešali grozdni sok. V svojem salonu jih je prijazno sprejela frizerka, jim predstavila svoje delo in čisto vsem naredila lepe frizure. V kulturno obarvanem februarju so spoznavali poklice v kulturi. Komaj čakajo, da jih (seveda po video klicu) obiščejo kiparka, pevka, plesalec in arhitektka. Tudi sami so se preizkusili kot umetniki: izdali so razredno pesniško zbirko in jo bogato ilustrirali.

Kako so otroci raziskovali in soustvarjali dediščino pekarstva in mlinarstva

Natečaj NAJ PEK

Peka domačega kruha je v vsakem domu vedno pričarala omenen vojn, ki je največkrat najbolj razveselil prav otroke. Sodeč po odzivih naših osnovnošolcev in predšolskih otrok ter njihovih učiteljic, vzgojiteljic in staršev na izobraževalno aktivnost »naj pek« pa lahko mirno potrdimo, da pekarska in mlinarska dediščina tudi danes predstavlja pomemben element veselja, zadovoljstva, ponosa, krepitve otroške samozavesti in priložnost za medgeneracijsko povezovanje in skupno ustvarjanje.

V okviru izvajanja operacije sodelovanja LAS »Domače in umetnostne obrti – dediščina in sodobnost« (ukrep LEADER, podukrep 19.3), ki jo v sodelovanju z zunanjimi izvajalci vodita Regijska razvojna agencija ROD Ajdovščina in Občina Ajdovščina, so bili k pekarskim in mlinarskim aktivnostim tokrat povabljeni učenci iz osnovnih šol iz zgornje Vipavske doline in predšolski otroci iz ajdovskega vrtca. Zaradi nastale epidemije, šolanja od doma in delnega zaprtja vrtcev, je bila vsebina delavnic za otroke do 15 let nekoliko prilagojena.

Osnovnošolce smo z aktivnostmi nagovorili na dan praznova-

nja tradicionalnega slovenskega zajtrka, ki se ga je v letošnjem šolskem letu obeleževalo 20. novembra 2020. Za učence smo pripravili Učno gradivo za spoznavanje dediščine pekarstva in mlinarstva v zgornji Vipavski dolini, ki jim je pomagalo pri likovnem ustvarjanju in prijavi na likovni natečaj »Naj pek«. Poleg tega so bili učenci nagovorjeni, da za tradicionalni zajtrk ali v dnevih po njem skupaj s starši ali starimi starši sami spečejo domač kruh. S tem smo želeli doseči, da bi učenci na ustvarjalni in izkustveni način spoznavali in (so)ustvarjali dediščino pekarstva.

V sodelovanju z gospodinjami Društva gospodinj in dramske skupine s Planine smo za učence zbrali stare recepte o peki koruznega kruha, belega kruha in rogličkov. Hkrati smo učence prosili, da stopijo v čevlje priznanega ajdovskega peka Dominika Pilon (po domače Meninga) – očeta slikarja, grafika in fotografa Vena Pilon (1896 – 1970), in poudarimo svojo pekarsko košarico. Ta naj bi bila podobna košarici, ki jo je priznani ajdovski slikar Veno Pilon leta 1922 upodobil na sliki Kruh, in ki jo danes hranijo

v Pilonovi galeriji. V košarici je več pekarskih izdelkov, ki so jim včasih rekli drobiž.

Za lažje spoznavanje dediščine pekarstva in mlinarstva smo za naše otroke v sodelovanju z dijaki Srednje šole Veno Pilon iz Ajdovščine pripravili dva dokumentarna filma. Film »Brez koruze ni bilo kruha« govori o pridelavi koruze, mletju v mlinih in peki koruzne pogače. Film »Ko iz krušne peči zadiši po toplu kruhu« pa prikazuje peko kruha v krušni peči na Colu. Postopek predstavljajo starejši sogovorniki, ki so se spominjali, kako so njihove mame pekly kruh. Zaradi nezmožnosti snemanja na terenu, smo uporabili stare posnetke, ki jih je leta 2001 posnel Ivan Pregelj. Učenci so si tudi ogledali promocijski film o pekarstvu in mlinarstvu, ki je nastal v okviru operacije LAS DUO. Film zasleduje zgodbo o prenosu dediščine in tradicije iz starejše na mlajšo generacijo.

Sledč zapisom na spletni strani Osnovne šole Šturje, Ajdovščina, so učenci s pomočjo pripravljenih gradiv in pekarsko izkušnjo spoznali, »da je peka domačega kruha zabavna in prav nič težka.« Na Osnovni šoli Col pa so učiteljice ugotovile, da so pri peki domačega kruha izredno pridni tudi fantje, ki so se pekarske naloge lotili zelo zavzeto in resno. Pekarsko in likovno so bili ustvarjalni tudi na Osnovni šoli Vipava in Osnovni šoli Danila Lokarja Ajdovščina. V Vipavi so učenci poleg peke žemljic in rogličkov izdelali tudi lične škatle iz lepenke, ki so jih okrasili s cvetjem, kroglicami in trakovi.

Podobno nalogo so v mesecu januarju 2021 dobile tudi vzgojiteljice, vzgojitelji in starši otrok iz Vrtca Ajdovščina. Otroci so najprej s pomočjo ljudske pesmi »Polžek gre v mlinček«, ki jo je v knjigi Nace ima svoje tace (2018) zapisal Franc Černigoj, spoznali načine pridelave koruze in pomen mlinov. Ogledali so si tudi pripravljene filme dijakov iz srednje šole ter filme ajdovske likovne pedagoginje mag. Silve Karim, ki je za revijo Ciciban predstavila gnetenje testa v mentrgi in nečkah. Nato so likovno ustvarjali in zavzeto pekli.

Likovne izdelke otrok je ocenila strokovna žirija, ki so jo sestavljali mag. Silva Karim, likovna pedagoginja, Tina Ponebšek, di-

kruh in moka nista le osnovni živili, temveč peka kruh pričarala veselje, nas spomni na lepe otroške dni, omogoča številne priložnosti za izmenjavo malih pekarskih skrivnosti ter spodbuja k ustvarjalnosti. Z mislimi o kruhu bi seveda lahko nadaljevali, saj se prav vsak izmed nas spomni na svoja pekarska doživetja in nepozabne spomine. Resnično upamo, da bomo te spomine znali med seboj povezati in deliti v novem Doživlajskem centru pekarstva in mlinarstva, ki bo nastal v nekdanji Rustjevi hiši v Ajdovščini. Tu bo še veliko novih priložnosti za razvoj naše pomembne pekarske in mlinarske dediščine med tradicijo in inovacijo.

rektorica Pilonove galerije in Irena Raspor, Občina Ajdovščina.

Ugotovila je, da so vsi izdelki, ne glede na starost udeležencev, kvalitetni, zato je bil izbor najboljših težka naloga. Mladi ustvarjalci bodo za svojo kreativnost in trud nagrajeni, najboljša likovna dela pa bodo tudi razstavljena v Pilonovi galeriji.

Sodeč po fotografijah, likovnih izdelkih in odzivih vzgojiteljic, učiteljev in nekaterih staršev so otroci ob dediščini pekarstva in mlinarstva neizmerno uživali. To dokazuje tudi zadnji nastali film, sestavljen iz raznih fotografij iz različnih pekarskih delavnic, ki smo ga poimenovali »Zakaj ohraniti dediščino pekarstva in mlinarstva«. Vsi posneti filmi so dostopni na YouTube kanalu.

Mirno lahko sklenemo, da

Sodelavci na projektu se iskreno zahvaljujemo vsem učencem, predšolskim otrokom, njihovim učiteljem, vzgojiteljicam, staršem in starim staršem za sodelovanje in za vso podporo.

LAS Vipavska dolina
LOKALNA AKCIJSKA SKUPINA

Operacija sodelovanja LAS »Domače in umetnostne obrti – dediščina in sodobnost« je sofinancirana s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja preko Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014 – 2020 / ukrep LEADER/podukrep 19.3

Veno Pilon, drugič

Šolanje na daljavo. Zaprte srednje šole in fakultete. Mesec, dva, tri ... Pa vendar se šolske obveznosti – četudi v nekoliko prilagojeni obliki – ne ozirajo kaj dosti na virus. Trenutno dogajanje je potisnilo v stisko mnoge mlade, predvsem letošnje maturante, ki se še dodatno bremenijo z izbiro nadaljnjega študija.

Sem študentka 1. letnika dvo-predmetnega pedagoškega magistrskega študijskega programa Anglistika in Španščina na Filozofski fakulteti v Ljubljani. A nekoč sem bila tudi sama pilonovka. Ko pomislim na svoja srednješolska leta, se spomnim dokaj prestrašenega dekleta, ki še ne ve prav točno, kaj bi s svojim življenjem; niti v to ni prepričana, ali bo odločitev glede nadaljnjega študija pravilna.

O študiju španščine nisem nikoli razmišljala. Če že, bi prej izbrala italijanščino, saj sem se je kot drugega tujega jezika do zaključka srednje šole učila kar šest let. Še danes ne vem, kaj točno je pripomoglo k temu, da sem

se dva meseca pred vpisom na fakulteto odločila, da je španščina tisti moj jezik. Ker pa je študij Španskega jezika in književnosti dvopredmetni študijski program, sem se morala odločiti še za drugo smer. Takrat se nisem prav veliko ozirala na to, kaj me poleg španščine še veseli, kaj mi gre dobro. Mislila sem predvsem na zaposlitvene možnosti, zato sem se odločila za ruščino. Ker se ruščina kot izbirni tuj jezik ponuja na nekaterih gimnazijah, je bilo predznanje priporočljivo, ne pa tudi obvezno.

Oktober in prvi dnevi študija so bili zame pravi vrtiljak emocij. Na eni strani španščina, odprti profesorji in tisto, kar me zares veseli, na drugi pa neznan jezik ter neempatični in vase zagledani profesorji, ki se za tiste brez predznanja niso zmenili. To je bil eden od poglavitnih razlogov, da sem po mesecu dni ruščino opustila in nadaljevala le s španščino, z novim študijskim letom pa sem ruščino zamenjala z angleščino.

V moje odločitve je dvomilo kar nekaj ljudi, ki so mi blizu. Spraševali so se, zakaj neki študirati jezik, če ga že znam govoriti. Toda študij jezika je veliko več kot le sporazumevanje. Je razumevanje, zakaj jezik deluje tako, kot deluje. In na tej točki priznam, da zna biti vzporedni študij dveh jezikov zelo naporen. Kot da že zahtevnost posameznih slovničnih predmetov ne bi bila dovolj, se na obeh smereh v vseh semestrih izvajajo predavanja književnosti, ki obsegajo veliko količino snovi, poleg tega pa predvidevajo tudi kar nekaj obveznega čtiva. Velikokrat se zgodi tudi, da četudi študiraš tisto, kar te zanima, odkriješ stvari, ki te ne veselijo toliko, kolikor si mogoče mislil, da te. Naj ponazorim: splošen oris španske oz. angleške književnosti skozi stoletja je za diplomante pomemben že z vidika splošne izobrazbe, a ker študijski program vsak semester predvideva podrobno obravnavo določenih vsebin, lahko cel semester govora o Shakespearu

resnično zamori tvoje zanimanje za književnost na sploh. Ker pa pri tem osebne preference nimajo prav dosti besede, je predvsem pomembno postavljanje lastnih ciljev. Če želim opravljati določen poklic, sem primorana stisniti zobe in opraviti obveznosti, ki me od tega (še) ločijo, pa tudi če mi niso niti najmanj všeč in jih nikoli v življenju ne bom potrebovala. Potrebno se je potruditi. Zase, za svojo prihodnost. Zato besedna zveza 'ni vredno mojega truda' sploh ne bi smela obstajati v mentalnem leksikonu dijaka, še manj pa študenta.

Čeprav je od mojega zaključka srednje šole minilo že pet let, se znova vračam v klopi svoje srednje šole – na 'Venota' – ne (še) kot učiteljica, pač pa kot 'zunanja opazovalka', saj moramo v okviru opazovalne prakse na šoli opraviti določeno število ur. Priznati moram, da sem navijala za to, da bi se v februarju že lahko vrnil v šolske klopi in bi prakso lahko opravila v razredu, a se ni izšlo tako, kot sem si zamislila.

So me pa kljub nehvaležnim razmeram vsi na šoli lepo sprejeli; tako ravnatelj kot tudi dotični učitelji, ki so mi omogočili opazovanje svojih ur. Lahko potrdim, da se učitelji kljub virtualnem okolju trudijo šolske ure izpeljati kar se da zanimivo in interaktivno. A naj virtualne platforme, na katerih poteka pouk, omogočajo še tako dober prenos informacij in ponujajo možnost dela v skupinah, dviga roke in klepetalnice, sta največji oviri, ki sem ju opazila (in ki ju dnevno doživljam tudi na lastni koži), pripravljenost dijakov za sodelovanje in njihova motiva-

cija. Soba ne more nadomestiti učilnice in tipkovnica na računalniku ne more zamenjati zvezka in pisala, zato je pričakovati, da misli šolajočih begajo vsepovprek. Veliko dijakov se rado skriva za tehničnimi težavami (mi ne dela mikrofona). Seveda ne gre vseh metati v isti koš, a je to težava, ki v slabši položaj spravlja dijake same, saj je motivacija in posledično sodelovanje pri urah ena izmed pomembnih sestavin, ki sam proces učenja osmisli, prav tako pa tudi olajša usvajanje znanja. Po drugi strani pa virtualne učilnice onemogočajo učiteljev pregled nad učnim procesom.

Danes lahko rečem, da na račun študijskega procesa in osebnih izkušenj vem, kaj bi v življenju rada počela. Preživljanje študijskih počitnic v Barceloni, kjer delam kot varuška, je v veliki meri pripomoglo k temu, da sem spoznala, da je španski način življenja tisto, kar mi v Sloveniji manjka, poučevanje angleščine pa tisto, kar smatram za svoje poslanstvo.

Šolanje je izkustvo, ki pripomore k izoblikovanju človeka. Je proces, ki od vsakega posameznika terja vestnost, potrpežljivost. In četudi zna biti včasih velika preizkušnja, je pomembno zavedanje, da se bo na koncu vedno izšlo prav. Od nas samih je odvisno, koliko truda želimo vložiti v našo prihodnost. Zato – sploh maturantje – le pogumno naprej!

Lana Volk, študentka na opazovalni praksi in nekdanja pilonovka

»Haiku je največji izum človeštva.«

(Borghes)

Haiku bi opisali takole: 17 zlogov v treh verzih. Gre za japonsko asketsko obliko poezije, ki danes vsaj v obliki ni več tako striktna, saj so dovoljene tudi izjeme v številu zlogov vsakega verza.

Pravi haiku pa mora vedno ujeti brezčasnost v trenutku, to ga dela večnega. Pritegne in nagovori nas, ko nam pred oči prepričljivo naslika trenutek ... in to brez rime, ki je lahko za tako obliko premočna. Haiku snovno zajema iz narave, ki se tako ali drugače povezuje s človekom ali njegovim bistvom. Zakonitosti iz narave se tako prenesejo v človeški svet. Haiku pove veliko z malo, ne da bi razkrili bistvo, ga razumemo – v nas sproži ra-

hločuten uvid, možnost samorefleksije in samozavedanja, doživljanja, ki človeku pomaga rasti in se razvijati.

**So modre sanje
v skrivnostni tej noči
zajele srce.**

Natalija

**Skrivnostne poti
iz globine življenja
me vodijo proč.**

Natalija Bajc

**V viharne noči
so ptice odletele čez morje.
Ne morejo nazaj**

Manja

**Sonce zahaja
in svetloba izginja
že padla je noč.**

Natalija

**Lep sončni vzhod,
toplo poletno jutro.
Čakam začetek.**

Živa

**Posadim rožo
v vrtu svoje samote,
ki te predstavlja.**

Anastazija

**Ne zapri oči ...
sonce te bo čakalo,
ko se obrneš.**

Patricija

**Prah na polici.
in knjiga z vojsko besed.
Iztrgani listi.**

Ana Slokar

**Jutranje sonce.
Pogledam skozi okno ..
... kako je daleč.**

Eva

**Pričakuješ ga,
rahal šum med drevesi,
ah, divji kostanj.**

Lana

**Z mislimi letim
po svetu. Vidim gorje.
Kje pa je sreča?**

Zarja

**Zima prihaja,
sivo nebo, zmrzujem.
Kako je lepo.**

Nina

**Videla sem luč
kot zvezda je sijala
in moč mi dala.**

Tajda

**Roža je v dlani.
Mrtva. Odtrgana je.
... tako kot srce.**

Ana

Se nadaljuje...

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

SREDNJA ŠOLA
VENO PILON
AJDOVŠČINA

Športni dan

Zbudili smo se v prekrasno mrzlo zimsko jutro, ki je kar vabilo v naravo. Dijaki in učitelji smo za športni dan na daljavo dobili nalogo, da opravimo športno aktivnost v domači okolici in s pomočjo aplikacij na telefonu izmerimo opravljeno razdaljo. Izbrali smo lahko različne športe: pohod, sankanje, tek na smučeh, kolesarjenje, turno pohodništvo, tek ... glede na naše materialne zmožnosti ter naravne danosti v naši domači okolici. Cilj vseh sodelujočih je bil, da v enem dnevu obhodimo državno mejo Slovenije, ki meri 1.382 km. Vsi smo zadevo vzeli zelo resno in naredili kar 5.881 km. **To pomeni da smo Slovenijo obhodili več kot**

štirikrat. Čestitke vsem!

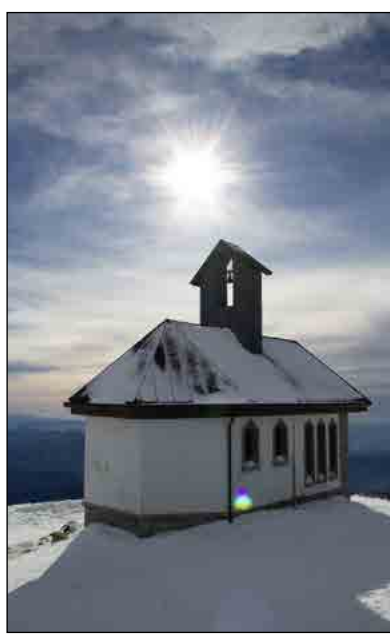
Utrinki dijakov o športnem dnevu:

V sredo, 27. januarja 2021 smo imeli športni dan. Skupaj s prijateljicami smo se odpravile na Javornik. Bilo je prijetno toplo, pot pa ni bila zahtevna, saj smo si čas krajšale s konstantnim pogovorom, pa tudi petjem. Na vrhu smo imele krajši postanek, pot nazaj pa smo si popestrile s spustom s sanmi. Pika na i celotnemu pohodu je bila prečudovita snežna belina. Če bomo bili na daljavo še nekaj časa, bi kakšen tak dan z veseljem še kdaj ponovila.

Lea Krapež, 2. e

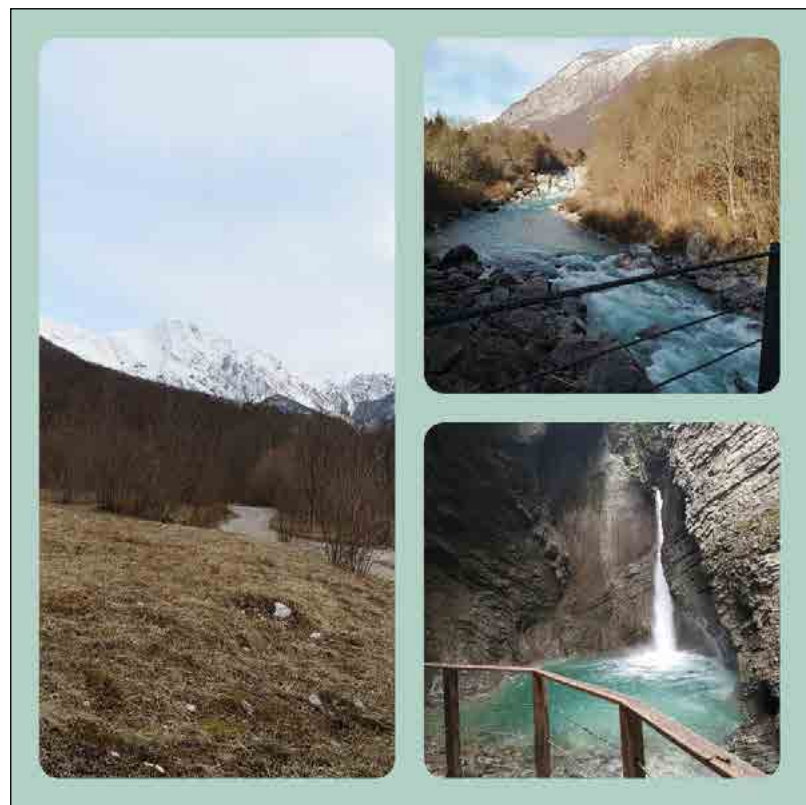

Ema Kodelja 4d

Jera Uršič 2e

Na šolski športni dan smo si zastavile cilj 30 kilometrov. Za prehojeno pot smo si vzele cel dan časa. Začele smo ob 9-ih zjutraj v Dolgi Poljani ter šle po Rimski poti do izvira Hublja. Pot smo nadaljevale skozi Lokavec ter vas Cesto mimo Skrilj in vse do Kamenj. Od tam smo se odpravile v Male Žablje, Velike Žablje ter na čaj v Plače. Od tam smo nadaljevale pot na Ustje, Dolenje ter se ob reki Vipavi napotile do lesenega mosta, kjer smo imele malico. Po makadamski poti smo hodile v Log ter do Budanj, kjer nam je prijateljica spekla medenjake. Ker nam je manjkalo

Kaja Klavora 4č

še nekaj kilometrov da našega cilja, smo pot podaljšale do Dolge Poljane ter se skozi gozd prebile do ciljne točke.

Športni dan se na je zdel zelo zanimiva izkušnja. Čeprav smo se za zadnje kilometre morale zelo potrditi, smo se ob tem zabavale in ujele nekaj lepih fotografij. Cel dan nas je spremljalo sonce in dobra volja. Čeprav je pot bila dolga, je dan z dobro družbo hitro minil. Dan si bomo zapomnile kot nekaj posebnega in koristno porabljenega, saj s trudom, voljo in dobrimi prijatelji lahko vse

dosežemo.

**Erin Pregelj,
Lia Bajec, Zoja Fras, 1.d**

Gaja Merjlak 4č

Vseslovenski bojkot šole na daljavo

V torek, 9. februarja 2021, je po vsej Sloveniji potekal protest 'Vseslovenski bojkot šole na daljavo'. Tega so se udeležili mnogi učenci, dijaki in študenti iz cele Slovenije, udeležilo pa se ga je tudi lepo število dijakov iz naše šole. S tem smo pokazali naše nestrinjanje z vladnim načrtom vračanja v šole. Že več kot štiri mesece se namreč šolamo na daljavo, zaprti smo v svojih domovih in od jutra do večera

sedimo za svojimi računalniki, zremo v ekrane in upamo, da se bodo naša življenja kmalu vrnila na stara pota. Vsekakor nam ni lahko in prepričani smo, da se enako počutijo tudi profesorji. V tej ne več tako novi, vendar še vedno neprijetni situaciji, so se zelo dobro znašli in se povsem predali cilju, da nam, dijakom, podajo čim bolj kvalitetno znanje, za kar smo jim zelo hvaležni.

Kljub temu pa imamo mi z

vsakim dnem manj motivacije in več skrbi. Skrbi nas za otroke, ki že mesece niso videli svojih vrstnikov, za tiste učence, ki doma nimajo niti približno tako dobrih pogojev za izobrazbo ter za letošnje četrte letnike, ki bi morali biti deležni tako kvalitetnega izobraževanja, kot nam ga zagotavlja ustava. Skrbi nas skratka za vse dijake, ki bodo kmalu pred enim najtežjih in najpomembnejših izzivov

v njihovih življenjih – maturo, ki lahko odločilno odloča o posameznikovem nadaljnjem življenju. Nismo pa zaskrbljeni le zaradi posledic tega dolgega zaprtja iz šolskega vidika, temveč čutimo stisko tudi na socialnem področju. V šolah se ne učimo le snovi, ki so obvezne po učnem načrtu, pač pa se prav tako učimo sodelovati, debatirati, pojasnjevati svoje mnenje in kritično razmišljati. Ponovno bi rada

poudarila, da se naši profesorji zelo trudijo, da bi nam zagotovili čim boljše izobrazbo, vendar se način izobraževanja na daljavo kljub vsemu ne more primerjati z izobraževanjem v živo. Zato upamo in si neizmerno želimo, da se bomo kmalu vrnili v stare šolske klopi, ponovno čakali v dolgih vrstah za kosilo in po naporu pouku skupaj s sošolci hodili v Ave.

Lara Likar, 3. b

Naš zdravstveni sistem in naše primarno zdravstvo sta na točki preloma

Junija bosta minili dve leti, odkar sem nastopil delovno mesto direktorja Zdravstvene doma Ajdovščina. To pomeni, da sem šele toliko časa del javnega zdravstvenega sistema. Kar je po eni strani že dolgo, če upoštevamo, da čakam na možnost sodelovanja z že četrtim zdravstvenim ministrom - g. Šabeder, g. Gantar, g. Janša, g. Poklukar. Če bi prišel na to delovno mesto malo prej, bi se mogoče imel možnost spoznati tudi z ministrom g. Fakinom. In to je gotovo eno od pomembnih dejstev, zaradi katerega je naš zdravstveni sistem tam, kjer je. Naše zdravstvo že dolgo ne diha več normalno, temveč z vse manjšim delom pljuč, epidemija koronavirusa pa je pokazala, da tem pljučnim mešičkom počasi ne bo mogel pomagati noben respirator. Če ga bomo želeli ohraniti, javni zdravstveni sistem namreč, bodo potrebna nova pljuča, potrebne bodo korenite spremembe.

Z nastopom epidemije se je izkazalo, da na ravni države nismo imeli pripravljenega kakšnega posebej učinkovitega odgovora na tovrstna stanja. Vsa teža problema je tako padla na lokalne skupnosti in na naš oslabiljen, a še vedno (tako nekateri radi rečejo) robusten in vzdržljiv javni zdravstveni sistem.

Ko sedaj analiziram stanje, ki smo ga in ga še preživljamo, moram izpostaviti nekaj ključnih opažanj in dejstev, ki bodo pomembno vplivala na naša ravnanja in delovanje po zaključku zdravstvene krize.

Pomen upravljanja kadrov

V našem zdravstvenem domu smo, verjetno zelo podobno kot v vseh ostalih, v vsej razsežnosti občutili veliko pomanjkanje kadra, predvsem zdravnikov, in kruto dejstvo, da je povprečna starost zaposlenih zelo visoka. Vsi naši najbolj izkušeni sodelavci, kljub za njih zelo rizičnim razmeram, ves čas delajo po svojih najboljših mo-

čeh. Vseeno pa se trudimo delo organizirati tako, da velik delež najbolj izpostavljenih nalog izvajajo mlajši sodelavci. Sprašujem se, kaj moramo narediti jaz in moji sodelavci v vodstvu zavoda, da bomo zadržali odlične mlade zdravnike in da bomo lahko ohranili trenutno zelo kakovostno ekipo zdravstvene nege ter drugih zdravstvenih delavcev in sodelavcev.

Pomen povezanosti lokalne skupnosti

V trenutku izbruha epidemije smo se soočili s popolnim pomanjkanjem zaščitnih in dezinfekcijskih sredstev in z vsemi posledicami zanemarjanja vlaganj v infrastrukturo na področju zdravstva in socialnega varstva. Po drugi strani pa je stiska pokazala pomen povezanosti lokalne skupnosti, delovanja sistema civilne zaščite in družbene odgovornosti lokalnih podjetij. Niti v enem trenutku nismo slišali besed »ne«, »nočemo«, »ne moremo«. Vsakemu vprašanju, vsaki prošnji je sledil odgovor in iskanje najboljše rešitve. Sprašujem se, kako ohraniti to mrežo pove-

zanosti in kako jo narediti še močnejšo.

Pomen sodelovanja zdravstvenih zavodov regije

Čeprav bi na podlagi izkušenj lahko rekel, da je na tem področju nekajkrat zaškripalo, pa lahko sklenem, da je bilo sodelovanje med zavodi v času epidemije dobro. Med nami je tekla stalna komunikacija, pomagali smo si z nasveti, z organizacijskimi rešitvami, tudi konkretno s kadrovsko podporo. Sprašujem se, ali je to sodelovanje možno nadgraditi, mu dati konkretno organizacijsko obliko. In ali lahko sodelovanje nadaljujemo tudi na področju izmenjave kadrov, optimizacije logistike in infrastrukture.

Pomen vključevanja vseh deležnikov v reformo zdravstvenega sistema

Epidemija je zelo izrazito pokazala na velike razlike med primarnim (zdravstveni domovi) in sekundarnim nivojem (bolnišnice) ter na številne razlike med mestnim in podeželskim zdravstvom. Razlike same po sebi niso problematič-

ne, je pa težava v tem, da na teh relacijah vlada preveč izrazita 'hierarhija' državno proti občinsko in mestno proti vaško. Čeprav za terence mnogokrat rečejo, da živijo bogu za hrbtom, pa lahko na osnovi marsikaterih izkušenj sklepam, da znamo o kakšni zadevi razmišljati bistveno bolj 'po kmečko', praktično. Predvsem ker smo že zaradi okoliščin bolj neposredno vpeti v lokalno okolje. Sprašujem se, kaj vse moramo narediti, da bodo državne institucije dovolj resno vzele vse naše (podeželske) pripombe in predloge sprememb.

Pomen javnega zdravstva, pomen primarnega zdravstva

Odkar pomnim, poslušam izjave, debate, pozive, kako pomembno je javno zdravstvo, da je potrebno izvesti reforme, da ga ne smemo privatizirati, da moramo skrajšati čakalne vrste, bla, bla, bla. To je že vrsto let ena od ključnih družbenih tem, a glede na dejstvo, da se je v vsem tem času naredilo zelo malo konkretnega, je oči-

tno, da doslej z reševanjem tega ključnega življenjskega sistema nismo imeli dovolj resnega namena.

Posebej problematičen se mi zdi odnos družbe do primarnega zdravstva. Zelo jasno se to kaže tudi, oziroma še posebej, v času epidemije. Prav je, da je v tem času zdravstvu namenjena velika pozornost medijev, javnosti. Prav je tudi, da se izpostavlja čim več pozitivnih zgodb iz bolnišnic. Ni pa prav, da se medtem zdravstveni domovi soočamo predvsem z očitki o nedostopnosti, z dvomi o ustrezni organiziranosti, s stalnimi pozivi za izrabo prostih kadrovskih resursov. Ob tem, da dobivamo nove in nove naloge, da se povečujejo administrativne obremenitve in da se iz dneva v dan povečuje pritisk pacientov, ki so že naveličani ukrepov, od nas pa pričakujejo, da vse teče normalno.

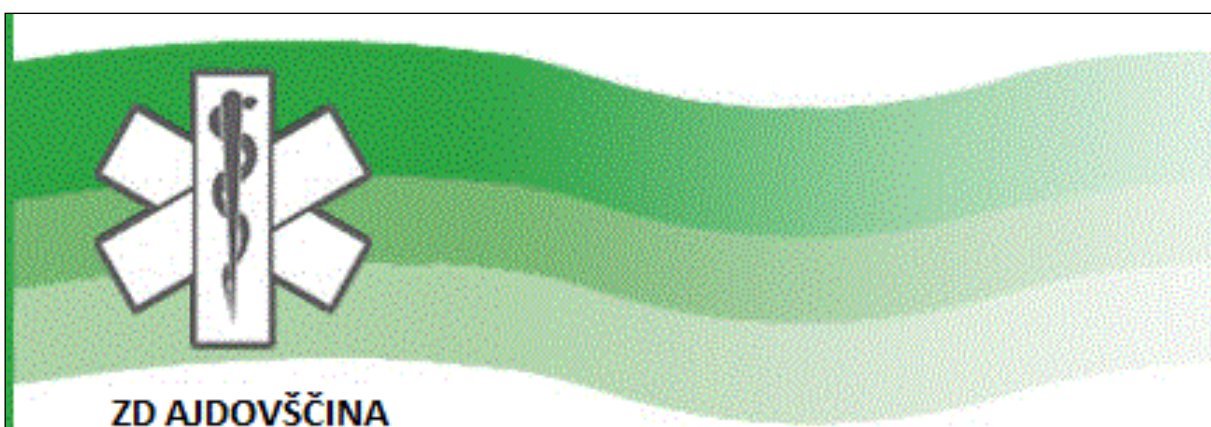
Korak za korakom, vztrajno

S ciljem, da se premakne vsaj kakšna drobna, a pomembna zadeva, sem se decembra odločil, da naredim določene konkretne korake. Napisal sem razmišljanje z naslovom Zdravstvena kriza je razgalila vse probleme, ki je bilo objavljeno v Sobotni prilogi Dela (19. 12. 2020). Na zdravniško zbornico in na ministrstvo za zdravje sem poslal nekaj konkretnih predlogov. Tudi sestal sem se že z nekaj ljudmi na odgovornih položajih, pred dnevi pa sem izkoristil prisotnost medijev in izpostavil nekaj perečih težav.

Kljub zelo težkim razmeram, nisem pesimist. Menim namreč, da smo s skupnimi močmi sposobni najti prave rešitve in korak za korakom izpeljati prepotrebne spremembe.

Naj bo tudi ta zapis kamenček v mozaiku rešitev.

mag. Egon Stopar, direktor Zdravstvenega doma Ajdovščina

OGLAŠUJTE
v časopisu Latnik

e-naslov:
komerciala.latnik@gmail.com

Spletni portal za trženje lokalno pridelane hrane

Zaživela je Tržnica na borjaču

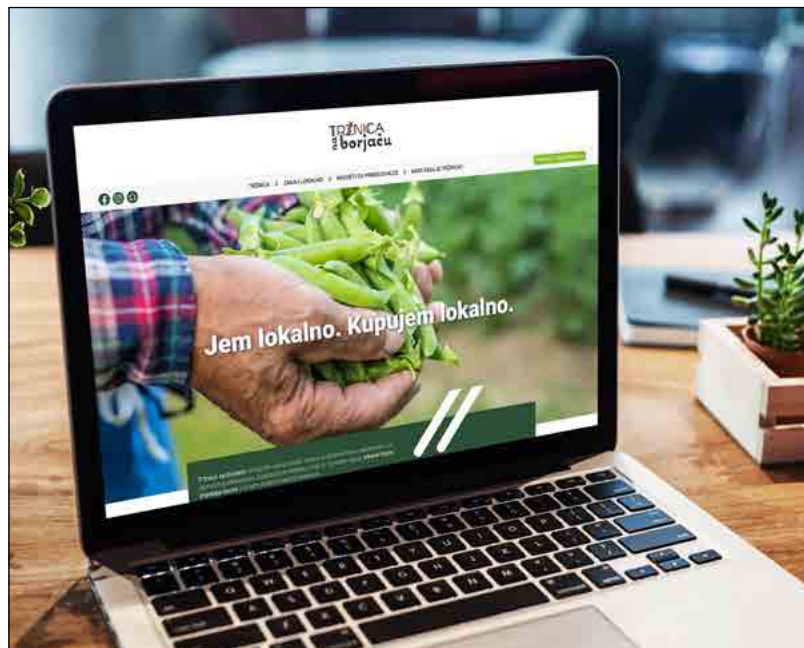
Lokalni pridelovalci in predelovalci lokalnih pridelkov iz Vipavske doline in Goriške, pa tudi širše statistične regije so dobili novo spletno orodje za trženje svoje ponudbe. Zaživela je spletna tržnica, na kateri bomo odslej lahko kupovali zdravo, svežo, lokalno pridelano hrano, se ob tem spoznavali in učili ter hkrati podpirali lokalno pridelavo.

Mestna občina Nova Gorica in Občina Ajdovščina sta prvi severnoprimorski občini, ki sta se v skladu s svojo trajnostno naravnostjo odločili investirati v razvoj spletnega orodja za trženje lokalno pridelane hrane. Njuna odločitev za ta projekt je del širših, dolgoročnih prizadevanj za trajnostni razvoj, boljše samooskrbo in višjo kakovost življenja. Ob podpori Občine Renče-Vogrsko in v sodelovanju z Regijsko razvojno agencijo ROD Ajdovščina je tako nastal napreden spletni portal z imenom Tržnica na borjaču.

Osrednji del novega spletišča je namenjen tržnici. Ponudniki iz treh občin, ki so v tesnem sodelovanju omogočile nastanek spletišča, in tudi ponudniki iz preostalih občin severnoprimske regije bodo na spletni tržnici lahko brezplačno objavljali oglase s svojo ponudbo, izbirali bodo lahko med tremi različnimi načini dostave in kupce informirali o širši ponudbi kmetije ali podjetja ter o priznanjih in certifikatih, ki dokazujejo kakovost njihove ponudbe. Spletna tržnica je zasnovana z upoštevanjem visokih standardov varnosti in transparentnosti. Svoje oglase bodo lahko objavljali le ponudniki z registrirano kmetijsko dejavnostjo, dopolnilno dejavnostjo na kmetiji ali ustrezno gospodarsko dejavnostjo s področja predelave lokalnih pridelkov. Tudi za varnost osebnih podatkov bo poskrbljeno po najstrožjih standardih. Ko bomo kot kupci obiskali spletišče, bomo lahko enostavno pregledovali objavljene oglase, za več informacij in celo

vrsto prijaznih spletnih funkcionalnosti pa se bomo morali na portalu registrirati. Poleg tržnice bomo na novem spletnem naslovu lahko vsi poiskali odgovore na vprašanje, zakaj je dobro kupovati lokalno. Portal prinaša tudi veliko koristnih informacij za pridelovalce, tako s področja kmetijstva kot tudi s področij, ki pripomorejo k uspešnemu po-

pridelavi zelenjave kot o karierem in poslovnem izzivu mladih kmetovalcev, Silva in Darja Cigoj s turistične kmetije Arka-de Cigoj sta predstavili njihovo večgeneracijsko pot do vrhunske kakovosti suhih mesnin, Matej Tomažič iz Majerije je kot kulinarični mojster in učitelj s sogovorniki podelil svoj odnos do lokalno pridelanih sestavin,

slovanju.

Novo spletišče Tržnica na borjaču so ustvarjalci predstavili na posebnem spletnem dogodku ob njegovem zagonu. Predstavitve je vodila Brigita Habjan Štolfa, direktorica Regijske razvojne agencije ROD Ajdovščina. V klepet na borjaču, kot so poimenovali priložnostni spletni dogodek, je povabila sogovornike, ki so z različnih zornih kotov pomagali osvetliti pomen lokalno pridelane hrane in potenciala za razvoj. Andreja in Nejc Bajc s kmetije Bajc sta spregovorila o

Ingrid Saksida s turistične kmetije Saksida pa je razkrila, kako naše kulinarične posebnosti doživljajo turisti.

Regijska razvojna agencija ROD Ajdovščina, ki bo s portalom upravljala, bo poskrbela tudi za promocijo v lokalnem in širšem okolju. Na predstavitvi ob zagonu portala so predstavili nov film, ki bo v pomoč pri širjenju zavedanja o pomenu lokalno pridelane hrane. Tržnica na borjaču je dostopna na spletnem naslovu www.trznicanaborjacu.si.

Oddaja poslovnih modelov

Tekmovanje POPRI

Kljub razmeram, v katerih smo se znašli zaradi epidemije, smo se na Regijski razvojni agenciji ROD odločili za izvedbo podjetniških krožkov, ki smo jih izvajali preko spletne aplikacije Zoom na štirih osnovnih šolah, od lanskega oktobra do letošnjega februarja.

Na podjetniških krožkih so sodelovali osnovnošolci tretje triade, torej sedmih, osmih in devetih razredov iz naslednjih osnovnih šol: Osnovna šola Dobravlje, Osnovna šola Danila Lokarja Ajdovščina, Osnovna šola Šturje in Osnovna šola Draga Bajca Vipava. Krožkom so se v letošnjem letu na osnovni šoli Danila Lokarja Ajdovščina in osnovni šoli Draga Bajca v Vipavi pridružili tudi šestošolci. Skupaj je pri podjetniških krožkih sodelovalo kar 57 učencev, ki so na podjetniških krožkih pripravljali poslovne modele od reševanja problema do iskanja rešitve ter priprave prototipov.

Tudi letos smo se, že petič zapored, prijavili na tekmovanje POPRI, to je tekmovanje za najboljšo podjetniško idejo med mladimi, v organizaciji Primorskega tehnološkega parka. Osnovni namen tekmovanja je prepoznavanje priložnosti, ustvarjalnosti, inovativnosti, komuniciranja in

timskega dela. Tekmovanje je oblikovano večstopenjsko, tako da se bodo šele ekipe, ki bodo svoje ideje najuspešneje predstavile na regijskem izboru, uvrstile na nacionalno tekmovanje.

Rok za oddajo poslovnih modelov je bil 9. februar 2021, kjer so učenci, ki so obiskovali podjetniške krožke, pod mentorstvom mentorice iz Regijske razvojne agencije ROD prijavili 10 najboljših podjetniških idej. Iz treh starostnih kategorij za mlade od 12. do 29. leta se tekmovanja iz celotne Slovenije udeležuje kar 344 tekmovalcev, prijavljenih pa je 134 podjetniških idej.

Ponosni smo na naše osnovnošolce, ki so v teh težkih časih zbrali veliko volje, dodatne energije in kreativnosti, da so poleg obveznega šolskega dela tudi razvijali svoje ideje v okviru podjetniških krožkov. Zanje držimo pesti, da se s svojimi odličnimi idejami uvrstijo tudi na nacionalno tekmovanje, ki bo potekalo 7. aprila 2021.

Podpora mikro, malim in srednje velikim podjetjem

Zaradi izredno velikega interesa s strani gospodarstva po vavčerjih je Slovenski podjetniški sklad (SPS) odprl program spodbujanja gospodarstva preko vavčerjev. Od 12. februarja 2021 dalje imajo mikro, mala in srednje velika podjetja na voljo 14 vavčerjev za večjo konkurenčnost, ki jih lahko koristijo za različne poslovne storitve.

Vavčerji predstavljajo nepovratna sredstva v razponu od 300,00 do 9.999,99 EUR, ki jih bodo podjetja lahko koristila za različne poslovne storitve (za certifikate kakovosti, za patente, modele znamke, za internacionalizacijo, za digitalizacijo, za prototipiranje, za tržne raziskave tujih trgov itd.). Na voljo je nekaj več kot 10 milijonov EUR za

podporo okoli 2.500 vavčerjskih projektov.

S pomočjo vavčerjev bo možno pridobiti do 60 % sofinanciranja upravičenih stroškov za posamezni odobren vavčer, vsako posamezno podjetje bo lahko koristilo največ tri vavčerje letno, oziroma do maksimalne vrednosti 30.000,00 EUR na leto.

Posebnost vavčerjev je ta, da

gre za zelo enostavne spodbude malih vrednosti, ki so hitro obravnavane, oddaja vloge pa je enostavna in se izvrši digitalno preko ePortala.

Upravičeni stroški vavčerjev veljajo od 1. januarja 2019 dalje, pri čemer pa obstaja nekaj izjem, zato velja prebrati javni poziv za željeni vavčer.

Brezplačno pomoč pri pripravi vloge in pomoč pri pripravi zahtevka nudimo v okviru točke

SPOT svetovanje Goriška pri svetovalcih na Regijski razvojni agenciji ROD Ajdovščina.

Regijska
razvojna agencija
ROD Ajdovščina

Spoznaj spretnosti – zaglej nove priložnosti!

Ali znate poiskati koristne podatke, ki vam pomagajo pri odločitvah in ravnanju z mesečnimi prejemki, uspete ob množici ponudb najti najugodnejšo zase? Kako dobro znate ukrepati, ko se vi ali vaši najbližji znajdete v zdravstvenih težavah? Kako dobro vam gre pomoč otroku pri šolskih obveznostih? Ali obvladujete elektronske storitve tako doma kot v službi? Iščete novo zaposlitev, želite menjati poklic? Ali preprosto želite izvedeti več o sebi?

Pri obvladovanju življenjskih izzivov vam bo v pomoč poznavanje lastnih spretnosti – v čem ste dobri in kaj lahko še izboljšate. Zanesljiv pripomoček pri tem je Spletni Vprašalnik Ocenjevanje Spretnosti – SVOS.

Namenjen je vsem generacijam odraslih, ki želite preveriti, v čem ste dobri in kaj lahko še izboljšate. Za odrasle vseh starosti je brezplačen, rešite ga preko spleta.

Srečali se boste z nalogami iz

vsakdanjega življenja in delovnega okolja ter ocenili besedilne, matematične in spretnosti reševanja problemov v računalniškem okolju. Če pa vas zanima jo poklicni interesi, ocena, kako zdravo živite in kako uporabljate spretnosti v osebnem, družinskem življenju ter pri delu, lahko preverite tudi to.

Takoj ko končate z reševanjem, dobite rezultate, ki so samo vaši. Zraven pa vas čaka še zanimiva informacija o tem, kako uspešni ste bili v primerjavi z drugimi odraslimi iste starosti, podobnega poklica ter izobrazbe v Sloveniji in v tujini. Rezultati ocenjevanja vam bodo v pomoč pri odločitvah za nadaljnje učenje in

izobraževanje ter spremembo poklicne ali zaposlitvene poti.

Ljudska univerza Ajdovščina je postala lokalna točka SVOS. Za vse informacije, vprašanja ter brezplačen dostop in svetovanje smo vam na voljo.

Kontaktirajte nas lahko na neja.fakin@lu-ajdovscina.si ali nas pokličete na 05 366 4750.

Nacionalni projekt vodi Andragoški center Slovenije. Brezplačno reševanje SVOS sta finančno omogočila Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Izkoristite ponujeno priložnost!

Nič več izbira, ampak nuja

Vseživljensko učenje

Vseživljensko učenje je izraz, ki je vse pogostejše na našem dnevnem besedišču. Pojavlja se vprašanje, ali res vemo, kaj vseživljensko učenje sploh pomeni? Splošno sprejeta definicija pravi, da je vseživljensko učenje prostovoljna in samo-motivirana dejavnost učenja posameznika iz osebnih ali poklicnih razlogov, da gre za učenje in izobraževanje s pomočjo formalnih ali neformalnih poti do pridobitve znanja. S pomočjo vseživljenskega učenja posameznik pridobiva nova znanja, nadgrajuje obstoječa, pridobiva nove izkušnje in krepí svoje kompetence, kar nenazadnje pozitivno vpliva na njegov osebni in karierni razvoj. Posameznik je primoran postati vsestranski tako zaradi sebe kot zaradi družbe in delodajalcev,

ki od posameznika zahtevajo vedno več prilagajanja, kreativnosti, ustvarjalnosti itd. Torej v našem izredno hitro spreminjajočem se okolju vseživljensko učenje ni več izbira, ampak postaja nuja posameznika, da se lažje ter učinkoviteje prilagaja tako zahtevam trga dela kot družbe same.

Možnosti glede izobraževanja je ogromno. Ponudba je pestra, ponudnikov vedno več. Kako izbrati pravega? Kako izbrati izobraževanje, ki ustreza potrebam in željam posameznika? Prava informacija in nasvet učinkovito olajšata izbiro. Na Ljudski univerzi Ajdovščina že vrsto let skrbimo, da občane brezplačno kvalitetno in strokovno informiramo o možnostih brezplačnega

formalnega in neformalnega izobraževanja, prekvalifikacije, specializacije itd. Svetujemo glede možnosti iskanja zaposlitve, organizaciji in poteku učenja, odpravljanju ovir za uspešno izobraževanje, načrtovanju kariere, osebnem razvoju, pri ugotavljanju in dokumentiranju znanja in spretnosti ter samostojnem učenju.

V letu 2021 pa je storitev informiranja in svetovanja v izobraževanju odraslih postala del javne službe, kar pomembno prispeva k večji dostopnosti te storitve posamezniku. Informiranje in svetovanje se na Ljudski univerzi Ajdovščina izvaja vsak dan, od ponedeljka do petka med 8.00 in 16.00, po telefonu, elektronski pošti in on-line. Trenutno pa je zaradi omejitev v luči epidemije osebno svetovanje v prostorih Ljudske univerze Ajdovščina onemogočeno. Dobrodošli ste vsi, ki se želite formalno ali neformalno izobraževati, tisti ki načrtujete svojo kariero, tisti, ki se že izobražujete, pa potrebujete kakršen koli nasvet ali pomoč v zvezi s tem ter vsi, ki ste izobraževanje že zaključili in se sprašujete, kako naprej.

Za dodatne informacije nas lahko pokličete na 05 366 47 52, 041 437 785 ali pišete na info@lu-ajdovscina.si.

Stara semena – tradicija in preživetje

V marcu na Ljudski univerzi Ajdovščina začnemo z aktivnostmi na projektu Stara semena – tradicija in preživetje, ki obuja znanje in zavedanje o pomenu pridelave in hrambe semen.

Projekt se bo osredotočil predvsem na pridelavo in hrambo semen avtohtonih vrtnin, kot so solkanski radič, solata Leda, fižol Jeruzalemski, paradižnik Koradinka, ki jih vse prepogosto zamenjujemo z uvoženimi sortami. Avtohtone vrtnine so bolj prilagojene na naše podnebne razmere in zato večinoma bolj odporne proti škodljivcem in boleznim. S tem zmanjšamo porabo škropliv ob hkratnem ohranjanju biotske raznovrstnosti.

Poznavanje osnov pridelovanja lastnega semena se je v preteklosti prenašalo iz roda v rod. Pod vplivom potrošništva,

napotke glede organizacije svojega vrta, da bo pridelava semena iz vaših domačih vrtnin zares uspela.

Prvo predavanje z naslovom Spoznavanje avtohtonih sort vrtnin in poljščin bo v dveh delih, in sicer v četrtek, 4. 3. 2021, in v petek, 5. 3. 2021 od 17.30 do 19.45.

Drugo predavanje, Pridelovanje semen na domačem vrtu, bo en teden kasneje, 11. in 12. 3. 2021, ob isti uri. Predavala bo Damjana Benec, univ. dipl. ing. agronomije.

Vsa predavanja so za udeležence brezplačna in bodo potekala preko aplikacije MS Teams, ki

množičnega uvoza semen iz tujine in hitrega tempa življenja, pa se je to znanje po večini izgubilo, pozabilo. Pridelava semen avtohtonih vrtnin je v Sloveniji na sploh zelo omejena, večino semen uvažamo. Pridelava in hramba semen avtohtonih vrtnin je pomembna za povečanje samooskrbe in ohranjanje kulinarčnih posebnosti Vipavske doline, pa tudi kot izhodišče za morebitno dopolnilno dejavnost na kmetijah.

V okviru projekta bosta izvedeni dve predavanji - o avtohtonih povrtninah in o temeljnih veščinah pridelovanja semen, na katerih boste dobili koristne

se je v zadnjem času izkazal kot zelo učinkovit, saj vsi udeleženci 'iz prve vrste' spremljajo vse, kar predavatelj pove in pokaže.

Projekt je bil odobren v okviru 3. poziva LAS Vipavska dolina. Projekt je sofinanciran s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja/ukrep LEADER.

Vabimo vas k udeležbi na izobraževanjih in k aktivnemu prispevku za povečanje samooskrbe s semeni in zelenjavo na našem območju.

Prijavite se na anka.zajc@lu-ajdovscina.si ali pokličete na 05 36 64 752.

Mlinotestu kar 33 zlatih odličij za kakovost.

Mlinotestov krof že sedmič zlat

Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, ki deluje v okviru Gospodarske zbornice Slovenije, je letos že enaindvajsetič podelila priznanja za odlično kakovost kruha, pekovskega in finega pekovskega peciva, svežih slaščic, keksov in testenin. Mlinotest je prejel kar 33 odličij.

Neodvisna komisija ocenjuje zunanji izgled, senzorične lastnosti in druge parametre kakovosti posameznih izdelkov. V enaindvajsetih letih, odkar ocenjevanje poteka, je Mlinotestu podelila kar 212 zlatih odličij, od tega letos 33. Letošnja bera je 11 zlatih priznanj v kategoriji kruha, 13 zlatih priznanj v kategoriji pekovskega peciva, 5 zlatih odličij v kategoriji finega pekovskega peciva, 1 odličje v kategoriji keksov ter 3 zlata odličja za testenine.

Zlato priznanje potrošnikom sporoča, da je izdelek visoke, nadzorovane in kontinuirane kakovosti, privlačnega izgleda in odličnega okusa, zato potrošnikom olajša in obogati nakupno izbiro.

»Priznanja za visoko kakovost in inovativnost, ki so ponos Mlinotesta že vrsto let, pomenijo potrditev našega truda za kakovostne in inovativne izdelke in za ohranjanje naše več kot 150-letne tradicije,« je ob prejetih priznanjih izpostavil Danilo

Kobal, predsednik uprave Mlinotesta. »Cenimo, da strokovnjaki prepoznavajo visoko kakovost v naših izdelkih in smo obenem veseli, da jih potrjujejo tudi potrošniki s svojimi nakupi. Letos smo še posebej veseli precejšnjega povečanja števila odličij ter ponovnega zlatega odličja našega prvaka - krofa z marelično marmelado, ki je prejel zlato odličje že sedmič zapored. Zadnja leta izjemno veliko naporov usmerjamo v razvoj in ponudbo široke palete slovenskih in evropskih vrst kruha in pekovskih izdelkov, pri čemer ostaja ključno vodilo domačnost, svežina in omamna kombinacija okusa in vonja. Tudi mnogi naši partnerji nas cenijo kot zanesljive ponudnike z visoko mero prilagodljivosti in inovativnosti!«

V Mlinotestu razvijajo in negujejo izdelke iz različnih žit, ki ohranjajo tradicionalne okuse in hkrati odgovarjajo na sodoben življenjski stil in prehranske trende. Pri tem so posebej pozorni na izdelke iz slovenske tradicije in na vključevanje surovin slovenskega izvora, kjer je le to mogoče.

Najlepše je zastonj

Lepo nedeljsko jutro, eno tistih juter, za katere človek želi, da bi trajala večno. Sončna krogla je poslala prve žarke čez Nanos. Naša dolina je še spala v rahli meglici. Posamezni beli oblaki so plesali po modrini. Rojevalo se je krasno jutro.

Neustrašni planinci so že grizli kolena po pobočju Gore. Veselje, razigranost, smeh, včasih vrisk in pesem, v teh časih je utihnila. Osamljene njivice so se raztegnile visoko nad mestom, ki se je komaj prebujalo. Na njih se odpirajo prve pomladanske cvetlice ali se še poslavlja tiste, ki so razveseljevale čez zimo. Začne se gozd. Drevesa, eno je lepše od drugega. Med njimi je speljana steza, širša, na nekateri delih ožja. Zakaj si jo je človek v preteklosti začrtal prav na tem mestu? Povezava z dolino. Na levi te pozdravi smreka, lepota. Zdi se, da seže do neba. Na desni mogočen hrast, ne eden, mnogo jih je, ravnih in krivih, vendar vsi lepi.

Prve skale in kamenje. Skale, lepe, različnih oblik in velikosti. Veter in dež sta jim skozi stoletja podarila čudovite oblike. Na eni od njih je človek narisal smerokaz, da bi opozoril na pravo pot.

Že prvi slovenski pesnik Valentin Vodnik je zapisal:

Sklad na skladu se dviguje
golih vrhov kamni zid,
večni mojster ukazuje:
prid zidar se les učit.

Da, lepota, umetnost in kultura.

Suha trava začrtuje stezo in jo varuje, da ostane v svojih mejah. Prostor je odstopila le posameznim znanilcem pomladi. Boječe trobentice komaj slutijo vigred, tudi osamljen zvonček pričakuje toplejše sonce. Lepota, sama lepota. Zdi se, da je sama sebi namen, kajti bila je, ko še ni bilo

steze in tudi ne planincev.

Kaj pa je lepota? To je kultura, to sta veselje in moč za človekovo dušo in srce.

Skupina pohodnikov se že vrača. Vesel smeh napolni samotno stezo in ... pozdravi, pozdravi. Tudi to je kultura: prijazen pozdrav, vesel nasmeh in srčen pogled.

Obstaja anekdota še iz Napoleonovih časov, češ da se Slovenci pozdravljamo, čeprav se ne poznamo. Da, to velja za pohodnike, planince in vsi si želimo, da bi se to tudi ohranilo: lepa navada, prijaznost - kultura.

Pod robom Gore je človek v preteklosti skril kapelico v prošnjem, da bi mu bilo življenje lepo. Idila.

In na vrhu razgled. Naša dolina se je kopala v vedrem dnevu. Kamor je seglo oko, je bila lepota: stisnjena naselja, posejana po gričih, obdelane njive, širni vinogradi in po sredi doline srebrni trak. V ozadju morje, na severu zasneženi vršaci. Ena sama lepota, ki nam je bila podarjena za dom. Hvala.

V teh žalostnih časih, še posebej v mesecu kulture, iščemo moč za svojo dušo. Nekaj kulture je dandanes težje dosegljive, drugi del je poiskal novo pot do občinstva, tisti najlepši pa je zastonj. Ta nas nikoli ne razočara, vedno je na razstavi, samo pogledati ga moramo.

Irena Šinkovec, PD
Ajdoščina

CENTER HIŠA MLADIH
AJDOVŠČINA
VAM PREDSTAVLJA

NE - ČAKAJ - NA
- MAJ
PRIDI ZDAJ

projekt v katerem sodeluje
Mladinski kulturni center
Hiša mladih Ajdovščina z
zagnanimi mladimi iz lokalne
skupnosti, ki so kreativni,
imajo inovativno zgodbo in
želijo postati VIDNI.

več na:
info@mc-hisamladih.si

NOVO NA NAŠI MIZI

BROWNIES

Slastni browniji za razvajanje tistih, ki jih imaš najraje - tvojih najljubših ali sebe.

- sodelovanje kuharskega šefa Karima Merdjadija in Mlinotesta,
- najvišja kakovost,
- odlične sestavine,
- visok delež certificiranega kakava in masla,
- jajca talne reje.

Poišči jih v hladilnikih!

JEČMENOVA KAŠA

- visoka vsebnost prehranske vlaknine,
- manjša velikost zrna in hitrejša priprava - 10 minut.

MOKA MANITOBA '0' in '00'

Moka Manitoba '0'

- idealna za kruh z drožmi in klasični kruh, potico, pizzo, ostale zahtevne sladice in izdelke,
- enakovredna italijanskemu tipu '0', ki je zelo iskan med sodobnimi mojstri peke, kulinaričnimi navdušenci ter iskalci receptov zahtevnejših jedi po svetovnem spletu.

VELIKI HIT

- namenska pšenična moka za zahtevno kvašeno testo,
- večja moč moka > 350 W,
- za testa z daljšim časom vzhajanja ter druge vrste testa,
- z več beljakovinami in večjim vpijanjem vode od običajne pšenične bele moka.

Moka Manitoba '00'

- idealna za profesionalno peko pizze, kruha ter ostalih sladkih in slanih pekovskih izdelkov,
- enakovredna italijanskemu tipu '00', ki je zelo iskan med sodobnimi mojstri peke pizze.

IZDELKE POIŠČITE V TRGOVINAH MLINOTEST

MLINOTEST ŽIVILSKA INDUSTRIJA d. d., Tovarniška cesta 14, 5270 Ajdovščina

www.mlinotest.si

Tudi to je ogledalo naše družbe!

Smeti v naravi

ki, kolesarji in okoliški prebivalci. Čeprav pogosto slišimo, kako je potrebno varovati okolje in naravo sploh, kot kaže v naši družbi še vedno obstajajo ljudje, ki se na trud za čisto okolje požvižgajo. To je posebej žalostno ob dejstvu, da imamo v naši občini ustrezno in dobro urejen odvoz komunalnih odpadkov.

Poskusimo drug drugega spodbujati z dobrim zgledom in odgovornim ravnanjem, ker nam ne sme biti vseeno, kaj se dogaja z naravo, ki nas obdaja.

Anja Godnič

Nenavadni prizori na regionalni cesti Manče-Štanjel do križišča za Goče so me že dalj časa motile. V oči so bodle številne zelene in rdeče odvržene pločevinke in steklenice alkoholnih pijač. V ponedeljek, 8. februarja, na kulturni praznik, smo se s kolegico odločile počistiti okolico ceste do prvega ovinka nad Mančami.

Na pol poti se nam je pridružil še fant iz Podrage. Vodila nas je ista misel, da je kultura tudi čista narava. Zelo težko si je predstavljati, kaj se dogaja v glavi človeka, ki v naravo odvrže predmete, ki tja ne sodijo. Prav to se najbrž sprašujejo tudi vsi skrbni vozniki.

OŠ Draga Bajca Vipava

Teden pisanja z roko

Na OŠ Draga Bajca Vipava in na vseh podružnicah smo se tudi letos udeležili aktivnosti v 'Tednu pisanja z roko' (18. 01. - 22. 01. 2021), ki ga že šesto leto organizira društvo Radi pišemo z roko s podporo Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter Zavoda Republike Slovenije za šolstvo ter nekaterih podjetij. V tem projektu sodelujemo od samega začetka.

Letos je sodelovalo preko 200 osnovnih in srednjih šol, domov za starejše, ljudskih univerz in knjižnic. Društvo Radi pišemo z roko vsako leto izbere tri ugledne osebnosti, ki s svojimi rokopisi spodbujajo pisanje z roko. Letos so to zdravnik Erik Breclj, režiserka Urša Menart in kolesar Tadej Pogačar.

Osrednja tema je bila letos 'Pišem pismo prijatelju'. Ob tem pa je potekala še nagradna igra 'Naš vsakdan', kjer so učenci likovno ustvarjali.

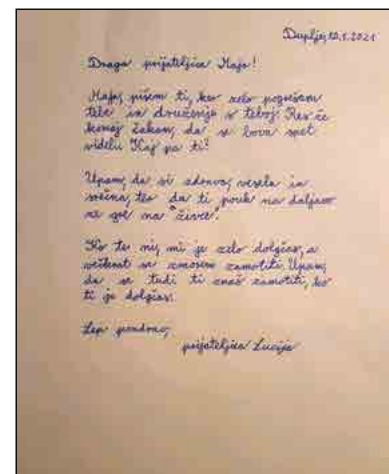
Z roko napisano pismo prijatelju, sosedu, starim staršem, bratu ali sošolcu lahko v teh čudnih časih naredi veliko veselja. Sporočimo prijatelju, da ga pogrešamo, da bi radi z njim poklepetali v živo in ne le preko telefonov in videokonferenc, sporočimo mu, kaj čutimo in kaj si želimo ... Zanimivo je, da je prav vsaka pisava drugačna in da so z roko napisana sporočila bolj osebna kot tista, zapisana na računalnik ali telefon.

Veseli smo bili dobrega odziva učenek in učencev, saj je na obeh aktivnostih sodelovalo več kot 60 učencev naše šole. Seveda ne smemo pozabiti zagnanih mentorjev in staršev, ki so učence spodbudili k pisanju.

Ob koncu aktivnosti smo na sedež društva Radi pišemo z roko poslali poročilo in fotografije z roko napisanih pisem ter ilustracij za nagradno igro.

Za sodelovanje se zahvaljujemo učencem, staršem in mentorjem.

Vida Trošt Vidic,
koordinatorka projekta na OŠ
D raga Bajca Vipava

Pituralke, pozabljene vipavske hruške

Zadnjič sem se z Goč zapeljal v Vipavo in se ogledal na tržnici. Slučajno sem na stojnici kmetije iz Manč opazil vinske moštnece, poleg teh pa še umejene drobne pituralke. Se jih še kdo spomni?

Povprečen Slovenec od hrušk iz trgovine prepozna viljamovko in verjetno abato, potem se pa naštevanje konča. Obe hruški sta dobri, a škoda, da so ostale sorte manj znane, saj so okusne na svoj poseben način.

Ena od pozabljenih sort je pituralka. Večinoma velja, da v Sloveniji raste samo v Brdih in v Vipavski dolini, kar pa ne drži povsem, saj jo, sicer pod drugimi imeni, poznajo tudi drugod. No, poznajo, je mogoče preveč rečeno. Zanje vedo predvsem tisti, ki imajo v sadovnjaku še kakšno staro drevo. Pituralke namreč niso čisto navadne hruške. Že njihovo ime je prav posebno.

Verjetno gre verjeti dr. Zoranu Božiču, ki ime povezuje z izrazom 'peturali', 'petorali caldi' ali 'piturali', kar je pomenilo sladke v vodi kuhane hruške, ki so jih včasih (na primer v Gorici) ponujali potujoči prodajalci iz kotlička, privezanega z jermeni okrog vratu, pod kotlom pa je bila žerjavica, tako da so hruške

bile ves čas tople. Dr. Božič je pituralke omenjal na predavanju v Lavričevi knjižnici v Vipavi mar-

ca 2018, ko je razložil, da pituralke niso ista sorta kot italijanske 'pere volpine' (lisičje hruške), kot je napačno zapisano v nekaterih slovenskih virih.

V Italiji lisičje hruške pripravljajo na podoben način kot pri nas pituralke. Lisičje hruške so gojili predvsem v Apeninih. Verjetno izhajajo s področja Perugie, kjer so te hruške rasle v naravi. So v osnovi zelene z močnim nenakomernim rjavim poprhom, medtem ko so pituralke v osnovi rjave. Poleg tega so lisičje hruške precej večje (80-100 g, pituralke pa okrog 30 g).

Kot je zapisal časopis istrskih Italijanov La voce del popolo, so v starih časih po Reki ponujali

sladka jabolka in hruške, 'petorai' ali 'petorali', nek furlanski prodajalec pa jih je imenoval 'piturali'. Ugotovil sem, da so takšne hruške poznali tudi v severnoitalijanskih mestih, na primer v Padovi, kjer so jih prodajali na ulicah, pri čemer so jih trgovci jemali iz ogrevanih bakrenih posod.

Nekoliko več o takih kuhanih hruškah je napisanega v Enciklopediji mantovskih posebnosti (Paolo Bertelli, 2005), kjer je navedeno, da so 'peturali' bile kuhane hruške, ki so jih mlade ženske, včasih pa tudi moški,

prodajali po mestih nekako do začetka 20. stoletja. Hodili so od gostilne do gostilne in jih ponujali gostom, svoj prihod pa so vedno najavljali na ves glas. Hruške so imeli v vedno zloženih bakrenih posodah. Veljale so kot zdravilo za lajšanje kašlja (od tod ime; pektoralni = prsni).

Pituralke so drobne in ko je čas za obiranje (konec oktobra pa tudi še ves november, ker ne padejo z drevesa), so trde in trpeke. Potem postopno medijo in jih je treba prebirati, da najdete take, ki so že primerne za uživanje. Lahko jih jeste surove, dosti bolj okusne pa so, če jih skuhate ali spečete. Nekateri jih kuhajo v vodi, ampak v Vipavski dolini ni za to nobene potrebe in jih skuhamo v vinu.

Tole je moj recept:

Na osebo računajte vsaj tri hruške, če jih boste postregli kot posladek. Zložite jih v kozico s peclji navzgor in po možnosti na tesno, da se ne bodo prevrčale med kuho. Prilijte vino (jaz sem Povhovo pinelo z Goč, ki je bila ravno pri roki) malo čez pol višine hrušk – peclji seveda ne štejejo. Dodajte sladkor, na tri hruške ne več kot zravnano žlico, in nekaj vanilijevega slad-

korja (ni pa nujno). Kozico lahko postavite v pečico, lahko pa tudi na štedilnik, in pustite, da vino počasi vre. Pituralke bodo gotove, ko vino skoraj v celoti izhlapi. Ostati mora samo malo zgoščene tekočine; lahko je tako gosta kot točeni med, mogoče za vsako hruško ena čajna žlica. Če jih skuhate v vodi in brez sladkorja, so tudi zanimiva priloga k mesnim jedem ali v kombinaciji z gobami – preverjeno.

Možnosti za spremembe v pripravi je veliko: namesto belega vina lahko vzamete rdeče (v Italiji uporabljajo sangiovese), lahko dodate kakšne božične začimbe (namesto teh lahko list lovora) ali beli sladkor zamenjate z rjavim (verjetno bi šlo tudi z medom, čeprav imajo kuhane pituralke že same po sebi meden okus). Na koncu lahko hruške prelivate še z raztopljeno čokolado. Najbolje je, da jih jeste tako, da jih primete za pecelj in ugriznete.

Trije grizi, in pituralke ni več. Malo drugačna zimska sladkarija, tako kot v starih, že pozabljenih časih.

Marko Dolinar

Pohodniki, to smo mi!

V CIRIUS Vipava segajo začetki pohodništva v leto 1997, ko sta dve učiteljici na daljšem sprehodu z učenci prišli na idejo, da bi nadgradili dejavnost hoje. Ustanovili sta interesno dejavnost, katere vodilni motiv je bil nudenje enakih možnosti za učence s posebnimi potrebami. Pohodništvo se od takrat neprekinjeno izvaja z mesečnimi pohodi, ki so krajši ali daljši, zahtevnejši ali manj zahtevni – prilagojeni udeležencem aktivnosti.

V želji po novem znanju, pestrejšemu programu in novih prijateljstvih, se je tudi CIRIUS Vipava leta 2017 vključil v projekt Planinstva za invalide/OPP, kjer vsako leto aktivno sodelujemo. V preteklih letih smo se udeležili že veliko akcij: inkluzivnih pohodov, vikend planinskega tabora v Elerjih, sodelujemo tudi pri organizaciji pohodov v naši regiji.

V luči inkluzije, želji po spodbujanju k pohodništvu tudi za osebe z motnjami v duševnem razvoju, osebe z motnjo pozornosti in koncentracije ter hiperaktivnostjo ter za osebe z motnjami avtističnega spektra, je v okviru projekta Planinstva za invalide/OPP nastala akcija 'Skupaj v hribe – Nevrorazlični AMA'. V projekt so poleg CIRIUS-a vključeni še: Sonček – Zveza društev za cerebralno paralizo, Društvo Sožitje, Društvo ASPI ter Zavod Mavrični bojevniki, ki skrbijo za učenje, kvaliteto preživljanje prostega časa ter ustrezen razvoj posamezne skupine oseb s posebnimi potrebami.

S sodelovanjem v skupni akciji Nevrorazlični AMA vsi stremimo k podobnim ciljem: spodbujanje k udeležbi na planinskih izletih, omogočiti doživljanje gora v vsej lepoti in razsežnosti, vklju-

čevanje v okolje, aktivno učenje, reševanje problemov ter izboljšanje psihofizične kondicije. Poleg pohodov bo odbor organiziral zanimive aktivnosti in dejavnosti, ki bodo ponujene pri kočah, kjer bodo posamezniki imeli možnosti doživljati nove izkušnje in aktivno pridobivati nova znanja. V program bodo vključene delavnice za preskus senzornih pripomočkov, družabne in kreativne delavnice, telovadba za možgane, taktilne gibalnice, kotichek za umirjanje in mobilna svetovalnica. Mogoče se zgodi tudi kakšno posebno preseenečenje.

Posebej za bralce časopisa Latnik je o svojih izkušnjah s pohodništvom spregovoril učenec CIRIUS-a Vipava Robin Teo Poženel.

Zakaj se ti zdi pomembno, da se veliko gibamo?

DA OSTANEMO ZPRAVI.

Pogosto se udeležiš planinskih pohodov. Zanima me, kaj lepega tam doživiš? Kaj ti je najbolj všeč?

NAJBOLJ MI JE VŠEČ, KO PRIDEM DO KOČE.

Morda ti pa kaj tudi ni všeč?

VSE MI JE UREDU.

Ti je ostal kateri planinski pohod v prav posebnem spominu (mogoče ob morju, v vetru, po snegu ...)?

KO SEM ŠEL S MONOTOM IN PSOM NA PLANINSKO RASO.

Ali greste na planinski pohod tudi kdaj s starši?

NA PLANINSKI POHOD GREM BUDI STARŠI.

ROBIN TEO POŽENEL

Marjeta Bratož in Tanja Princes

ENAKO GIGABAJTOV ZA OBA

MOBILNI PAKET ZA DVA

2 x 100 GB

KLICI IN SPOROČILA

ZE OD 18 €*

/MESEC NA OSEBO

*Več o ponudbi na www.telekom.si

ma-ko

ponedeljek - petek 8.00 - 17.00

Tovarniška cesta 2B (C3)
5270 Ajdovščina
M: 051 247 271
E: narocniska.razmerja@ma-ko.si
www.ma-ko.si

Telekom Slovenije

Dogodek, občudovanja vreden

Sobotno popoldne. Burja, ki ima pri nas mlade, se je malo podela. Sončni žarki so vabili, vendar so bile temperature kar blizu ledišča. Urezala sem jo proti izviru Hublja, ki je bil to popoldne kar okovan z ledom. Čudovite podobe ...

Pot sem nadaljevala proti Gorinjam, ki so se še kopale v mrzlem popoldanskem soncu.

Nekje sredi te poti sem vide-la prizor, veličastnejši od mojih besed. Tega se z besedami ne da napisati. Po cesti se je vračala družinica. Mama z vozičkom je bila za pomoč, če bi kdo omagal. Oče je nosil vrečo za smeti, ki je bila ob našem srečanju že skoraj polna. Otroci so z rokavicami pobirali, kar je ostalo od mno-

gih obiskovalcev, ki so v teh časih ubirali poti v okolici, ker drugam nismo mogli.

Zastal mi je dih od veselega presenečenja. V začudenju, ker ta prizor je res občudovanja vreden, sem se ustavila ob njih, da sem zvedela, kdo je dal tako lepo idejo, kdo je najbolj priden ...

Res, narava nam je v teh težkih časih nudila edino veselje, edino razvedrilo. Nikdar nam ni odrekla gostoljubja. Kaj pa mi? Dobro, da nam bo priskočila na pomoč naša burja in s seboj odnesla vse maske, ki so ostale ob poti, ter z močno metlo pometla tla za nami.

Irena Šinkovec,
PD Ajdovščina

ASFALTI plus

Asfalti plus, nizke gradnje, d.o.o.,
Šmihel 7, 6257 Pivka, Slovenija
asfalti.plus@gmail.com, M: 041 740 514

IZVAJAMO NASLEDNJA DELA:

- asfaltiranje (rezkanje, ročno, strojno)
- novogradnja javnih in zasebnih prometnih površin (cest, pločnikov, dvorišč...)
- ureditev zunanje okolice objektov
- izdelava odvodnjavanj, drenaž, fekalne, meteorne kanalizacije...
- rušitvena dela
- zemeljska pripravljalna dela
- izdelava škarp in kamnitih zložb

Kontakti: tel: +386 41 740 514
mail: asfalti.plus@gmail.com

Hišno kompostiranje

Ločeno zbrane biorazgradljive kuhinjske odpadke lahko odlagamo v rjav zabojnik na ekološkem otoku ali v hišni kompostnik. V obeh primerih se bo iz odpadkov proizvedel kompost, ki je odlično organsko gnojilo.

Zakaj bi kompostiral doma?

- ker skrbim za kroženje snovi in nenastajanje odpadkov;
- ker si lahko kvalitetno gnojilo za vrt in sadovnjak pridelam sam;
- biorazgradljivih kuhinjskih odpadkov mi ni treba odnašati na ekološki otok;
- da koristno uporabim zeleni vrtni odpad in mi ga ni potrebno odvažati v zbirni center;
- s kompostom izboljšam sestavo prsti in prezračevanje tal;
- s kompostom povečam zadrževanje vlage v tleh;
- za pridelavo zdravih rastlin s plodovi polnega okusa.

»Številni menijo, da je edino in najboljše gnojilo gnoj domačih živali. Pa ni čisto tako. Gnoj je še nepredelana organska masa, ki se ob vnosu v zemljo sprva obnaša kot tujek in potrebuje približno dva meseca, da postane hrana za rastline. Za povrhu naredi manjšo zmešnjavo, revolucijo med mikroorganizmi v tleh. Kompost pa je v bistvu to, kar zemlja že je, takoj začne razpadati v rastlinam dostopne kemične snovi.« (Pušenjak, 2011)

Kompostiranje

- V kompostnik sodijo vse organske snovi, razen ostankov mesa, ki privabljajo glodavce, koreninskih in osemenjenih plevelov, ki se vam lahko zasejejo na vrtu, ter iztrebkov hišnih ljubljencev, ki se v hišnem kompostniku ne higienizirajo in so posledično lahko vir bolezni. Izogibajte se tudi večjih količin pelina, vratiča in žajblja, pa tudi orehovega lubja, ker zavirajo proces kompostiranja.
- Če imate v vrtu kompostnik in kompostirate biorazgradljive kuhinjske odpadke ter zeleni vrtni odpad, izpolnite izjavo o kompostiranju, ki jo najdete na naši spletni strani www.ksda.si. Izjavo bomo upoštevali pri obračunu ravnanja z biološkimi odpadki.
- Biorazgradljive kuhinjske odpadke, ki niso primerni za kompostiranje, odložite v rjav zabojnik na ekološkem otoku brez uporabe plastičnih vrečk.

Kaj pa, če za kompostiranje nimam pogojev?

- V kolikor za kompostiranje nimate časa, prostora in veselja, biorazgradljive kuhinjske odpadke odlagajte v rjav zabojnik na ekološkem otoku.
- **Odvoz zelenega vrtnega odpada pa lahko naročite nam, s klicem na telefonsko številko 05 36 59 751.**
- Če vam bo zeleni vrtni odpad na vrtu nastajal dalj časa, se lahko odločite za najem 120 l ali 900 l zabojnika, ki vam ga praznimo po dogovoru. Cena enkratnega praznjenja je 3,59 € oz. 8,65 €.
- Zeleni vrtni odpad lahko sami odpeljete v zbirni center pod Dolgo Poljano in ga brezplačno oddate.

Ločevanje odpadkov je eno najosnovnejših dejanj, ki jih k ohranjanju okolja lahko prispeva posameznik. Je kapljica v morju, a vsaka kapljica šteje. Hišno kompostiranje prispeva v morje trajnostnega ravnanja in ohranjanja naravnih virov kar nekaj kapljic, saj doma pridelan kompost pomeni manj kupljenih gnojil. Res je, da so kupljena gnojila lahko organska, naravni nadomestek domačim gnojilom, a je bilo za njihovo izdelavo porabljene veliko energije, katere proizvodnja obremenjuje okolje.

Zbirajmo torej kapljice, vsak dan in vsak zase, ter uživajmo v čudoviti naravi!

Odpadki, primerni za kompostiranje:

KUHINJSKI ODPADKI

- zelenjavni in sadni odpadki vseh vrst
- jajčne lupine
- kavna usedlina
- filter vrečke
- pokvarjeni prehranski izdelki
- kuhani ostanki hrane
- papirnati robčki, brisače in papirnate vrečke

ZELENI VRJNI ODPAD

- odpadno vejevje
- trava
- listje
- stara zemlja lončnic
- rože
- plevel
- gnilo sadje

AGROMARKET

Kmetijska zadruga Vipava z.o.o.

Goriška cesta 13, 5271 VIPAVA
tel.: 05 364 74 00, 051 252 874
trg1@kzvipava.si

- SEMENA
- GNOJILA
- ZEMLJA
- PAŠNA OPREMA
- ZAŠČITNA OPREMA
- SADJARSKO IN VINOGRADNIŠKO ORODJE
- KRMILA
- REZERVNI DELI
- VRTNI PROGRAM
- OPREMA ZA MESARSTVO
- HRANA IN PRIPOMOČKI ZA MALE ŽIVALI

Ponedeljek – Petek: 8:00 – 18:00

Sobota: 8:00 – 12:00

Nedelja/Prazniki: zaprto

Vabljeni!

Prostovoljstvo v izrednih razmerah

RKS – Območno združenje Ajdovščina je avgusta 2019 v konzorciju s še petimi drugimi Območnimi združenji Rdečega križa uspešno kandidiralo na razpisu Ministrstva za javno upravo 'Razvoj in profesionalizacija nevladnih organizacij in prostovoljstva 2019' s projektom 'Prostovoljci, temelj organizacije'.

Splošna cilja javnega razpisa sta vzpostaviti vzpodbudno podporno okolje za delovanje in razvoj nevladnih organizacij in spodbujati solidarnost, kakovostno prostovoljstvo ter razvoj različnih oblik prostovoljstva na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni. Vključitev v projekt je predvidevala tudi zaposlitev ene osebe – mentorja in koordinatorja prostovoljstva. Ta skrbi za pridobivanje prostovoljcev, njihovo razporejanje na prostovoljsko delo, urejanje administrativnih zadev ter njihovo usposabljanje in spremljanje. V nadaljevanju bo predstavljeno izvajanje nekaterih aktivnosti Rdečega križa v času koronakrize, pri katerih so nam v veliko pomoč prav prostovoljci.

Na Območnem združenju Rdečega križa Ajdovščina smo jeseni zakorakali novim prostovoljskim izzivom naproti, vendar nam je načrte prekrizala epidemija, zato

smo morali vse svoje prostovoljske dejavnosti prilagoditi, nekatere pa celo prestaviti na čas, ko bo zopet dovoljeno zbiranje večjega števila ljudi. Stiki s prostovoljci so omejeni na najnižjo možno raven, zato dogovori z njimi potekajo po telefonu in elektronski pošti, srečamo pa se le pri konkretnem delu. Tudi dan prostovoljstva, 5. december, smo s prostovoljci praznovali na daljavo. Poslali smo jim pismo zahvale ter situaciji primerno darilce: zaščitno masko.

Tudi učna pomoč se je preselila za računalniške zaslon. Že jeseni, kmalu po zaprtju šol, smo se odločili, da učencem in dijakom ponudimo učno pomoč na daljavo. Na naši spletni strani in facebook strani smo objavili poziv prostovoljcem za nudenje učne pomoči, povezali pa smo se tudi s programom Mladost na burji ter Društvom PO-MOČ. Žal ali k

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

sreči odziv učencev in dijakov ni bil tako številčen, kot smo pričakovali.

Kot vsako leto smo tudi v letu 2020 poskrbeli, da v obeh občinah, ki ju pokriva naše območno združenje, obdarujemo starejše

od 80 let. Odločili smo se, da jim podarimo izdelek, ki je nastal v okviru dejavnosti Dnevnega centra OZ Ajdovščina. Prostovoljke so namreč že od poletja šivale nakupovalne vrečke iz blaga ter zaščitne maske. Pridali smo še piškote ter kavo in darila so bila nared, naši prostovoljci pa so jih odnesli do hiš in stanovanj starostnikov.

V času epidemije, ko se otroci šolajo od doma, se je pokazala tudi potreba po delitvi prehranskih paketov družinam otrok, ki v šoli prejema brezplačna kosila. Teh je okrog 130. Da bi jim olajšali stisko, jim v sodelovanju z občinama Ajdovščina in Vipava vsakih 14 dni pripravimo paket prehranskih izdelkov, ki vsebuje osnovna živila, pa tudi kakšen priboljšek za otroke. Nemoteno poteka tudi izdaja prehranskih paketov našim rednim uporabnikom. Poleg tega pa socialno ogroženim (po večini) starejšim ljudem dnevno priskrbimo okrog osem toplih kosil, ki jih donirajo posamezne ustanove in gostinski obrati. Pri pripravi in izdaji paketov so naši nepogrešljivi pomočniki prostovoljci, ki nam vsakič z veseljem priskočijo na pomoč. Poleg tega so prostovoljci nepogrešljivi predvsem pri prevzemu, sortiranju in delitvi donirane hrane iz trgovin Hofer in Lidl, saj so glavni izvajalci te prostovoljske in humanitarne aktivnosti ter vezni člen med uporabniki in

zaposlenimi na OZ Ajdovščina. Vsak dan, razen nedelje, tako razdelijo hrano štirim do šestim družinam oz. posameznikom iz socialno šibkejšega okolja.

Primarna dejavnost Rdečega križa je tudi pomoč ob naravnih nesrečah, med katere spada tokratna epidemija. Člani ekip prve pomoči se načrtno urijo za pomoč sočloveku ob nesrečah. Tokrat bolničarji niso tekmovali na tekmovanju, ampak so bili aktivirani s strani Civilne zaštite za pomoč v zdravstvenih domovih, domovih za starejše občane in bolnišnici Golnik. V zdravstvenih domovih so merili telesno temperaturo ter usmerjali paciente, v domovih starejših občanov pa pomagali pri negi in hranjenju starostnikov.

Med epidemijo smo pridobili kar nekaj prostovoljcev, zato smo se odločili, da spet pripravimo osnovno usposabljanje za prostovoljce Rdečega križa, ki pa žal ni moglo potekati v živo, zato smo se poslužili aplikacije ZOOM. Novi prostovoljci so odkrivali zgodovino Rdečega križa, si pogledali Zgodbo o ideji - film o nastanku Rdečega križa, spoznavali Temeljna načela Rdečega križa ter Etični kodeks prostovoljstva, vmes pa so se preizkusili v več manjših kvizih glede na temo predavanja. Samo usposabljanje so zaključili z neformalnim pogovorom o prostovoljstvu. Vse, ki vas zanima prostovoljstvo, vabimo, da prelistate naš spletni katalog prostovoljskih del, ki ga najdete na: http://ajdovscina.ozrk.si/docs/prostovoljci/KATALOG_PROSTOVOLJSKIH_DEL_final_2.pdf. Sestavili smo ga skupaj konzorcijskimi partnerji v okviru projekta 'Prostovoljci, temelj organizacije'. Mogoče pa v njem najdete prostovoljsko delo, ki je ravno vam pisano na kožo ter se nam pridružite.

Urška Urbančič, mentorica in koordinatorka prostovoljstva pri RKS – OZ Ajdovščina

**Aktivnosti sofinancira
Ministrstvo za javno upravo
v okviru javnega razpisa za
razvoj in profesionalizacijo v
NVO in prostovoljstva 2019.**

Mikroposojila. Tukaj. Zdaj.

Za samostojne podjetnike,
mala in mikro podjetja.

Skad skladov
COVID-19.

PH Primorska
hranilnica

SERVIS IN POPRAVILA TRAKTORJEV

Klemen Kompara s.p.

5270 Ajdovščina

069 666 611, kompara.s.p@gmail.com

Nikoli niso romale nazaj v Skandinavijo

Smučke Edmunda Čibeja našle nov dom

Edmund Čibej je kot nadočitelj poučeval na Dolu – današnji Predmeji. Poleg prenašanja znanja na mlade je uvajal mnoge napredne ideje. Kot izobražen učitelj je spremljal tudi 'tuje' časopise. Takole se v svoji kroniki spominja tistih časov:

Slovenski alpski smučarski muzej pri tovarni Elan v Begunjah. Čibejeve snežke na začetku zbirke.
Foto Emil Velikonja

»Leta 1888 sem čital v dunajskem nemškem listu 'Weltblatt', da je slavni Norvežan Fritjof Nansen, ki je preiskoval in prepotoval ledeno in zasneženo Grenlandijo, namesto imenovanih krpelj iznašel pripravo, ki jo je imenoval 'ski', in ki v velikem nadomešča že imenovane krpelje. V listu je bila slika te priprave, ki me je zelo mikala. Potom uredništva imenovanega lista doznal sem, da se da kupiti tako pripravo v Oslu (Kristijanija) na Norveškem, v tejintej trgovini in stane 15 goldinarjev avstrijske veljave.

Smučke so došle po mojem naročilu in sicer je bila priložena še enako dolga palica z obročkom na spodnjem koncu. Toda ne malo me je ozlovoljilo, da je pošiljka došla brez potrebnega navodila, kajti kako naj vendar

pričnem in kako naj sploh ravnaj s to – na videz – tako nerodno pripravo? – Pa sem klub temu pričel, ker vztrajnost in dobra volja premagata vse težave.

To je bilo takrat smeha in dovtipov! Tam okoli šole sem se vadil in prekučeval po mehkelem snegu, v veliko zabavo ter veselje mladine in starine.

Pač pa me je vendarle veselilo, ko sem prvi v oni dobi oral ledino na Slovenskem smučarskem polju!

Takratni gozdni oskrbnik, nepozabni Josip Jariš, ki je bil vnet za vse lepo in novo, je zaukazal svojemu mizarju Francetu Krapežu – Parabanovcu, da takoj napravi za vse gozdarsko osebje smučke, enake onim mojim, ki so došle z Norveškega, kar se je tudi zgodilo.

Potem smo se vadili in vadili tako sicer, da je bilo veselje, in po vztrajnih vajah, že po nekaj tednih, romali na Lokve, v največje začudenje tam. prebivalcev.

Smučke smo imenovali takrat 'snežke'. Smučke so se širile bliskovito na vse strani sveta.

Pa lahko rečemo, da je bil prvi 'KADER' na dolu že leta 1888. Smučke sem opisal v takratni Gabersčkovici Soči, novembra istega leta, kar je napravilo izredno zanimanje.

Avstrija je vpeljala smučke v vojsko leta 1900 in prve oficirje in podoficirje je vadil v smučkanju moj učenec, naš rojak – Rudolf Krapež – Francetov sin s Parabanoša, v Innsbrucku na Tirolskem. Mož je postal na tej poti odlikovan podoficir!

V Italijo so dospele smučke šele 1902, kakor mi je pravil nek višji oficir.

Z nenavadno ljubeznijo in ne-

verjetno naglico se širi smučarski sport danes po vsej Evropi.

V časopisu Primorec je Edmund Čibej 21. decembra 1894 zapisal:

»S Trnovske planote. (Novi sport 'snežke') – Znano je nekaterim cenjenim čitateljem, koliko trpljenja in muk prestanejo prebivalci po gorah v zimskem času. Vzlic hudemu mrazu, debelemu snegu in večkrat silnemu viharju mora Gorjan vendarle iz tople sobice v ledeni zrak, da pripravi drva za peč, da donese živini vode in tako naprej. Posebno pa občuti te zračne prikazni gozdar v Trnovskem gozdu. Vsak čas in v vsakem vremenu morajo gozdarji v naše malo kraljestvo, da je branimo raznih kvarljivcev in škodljivcev, bodi že, da spadajo ti k razni ugrabljivi zverjadi ali pa dvonogim potomcem Adamovim. Najhuje prizadene v zimskem času debel, mehak sneg. Hoja v takem snegu je povsem nemogoča, ako si človek ne naveže na nogi tako imenovane 'krmplje'. –To so leseni obroči, prepleteni navskriž z vrstico. S to pripravo se malo bolje hodi v mehkelem snegu, ker se ne vdira zelo globoko. A vendar ima tudi ta priprava svojo slabo stran. Ko je namreč sneg malo bolj vjužen, prijemlje se krmpljev in človeka lahko utruji, da ne more naprej. Konečno se je prišlo tudi temu v okom. Učeni in v vsaki stroki iznajdljivi gospod gozdni oskrb

nik na Dolu spomni se slavnega Nansena, ki je prepotoval Grenlandijo na tako imenovanih 'čevljih za sneg' – (snežke). Skandinavec imenuje to pripravo: 'ski'. Da pomore sam sebi in gozdarjem, naroči imenovani

gospod za poskus ene snežke. Ta jako priprosta priprava so lesene tanke diljce, širokosti 7 – 8 cm in dolgosti do 3 m in debelosti 1 – 3 cm, spredaj so nekoliko navzgor ukrivljene, kakor sani.

Mož ne vzdiguje noge, temveč drsa naprej, kakor po ledu. Za lepšo in gotovejšo vožnjo rabi se še dolga palica za porivanje naprej in balansiranje. S to nenavadno pripravo se drči kakor blisk po mehkelem snegu, ker se nič ne vdira. Gotovo je, da ima ta novost jako lepo prihodnost, posebno za alpske kraje. Da je to resnica, sliši se, da na Koroškem

jih posodili tovarni Elan, ki pa naj bi jih podarila Ingemarju Stenmarku. Če bi bilo to res, bi smučji po toliko letih romale nazaj v Skandinavijo. Vendar je legendarni Stenmark v razgovoru z Bojanom Križajem to zanikal.

Smučji torej niso nikoli romale v Skandinavijo. Vsa leta so bile v pisarni direktorja Elana. To mi je potrdil tudi nekdanji direktor Elana Primož Finžgar (sin Rudija Finžgarja, ustanovitelja Elana in nekdanjega odličnega smučarskega skakalca. Rudi Finžgar je bil tudi zmagovalec v smučarskih skokih na tekmovanju

Čibejeve snežke – detalj – usnjene vezi
Foto Emil Velikonja

letos kar tekmujejo v naročanju 'snežk'. Malo kateri sport se človeku lahko tako hitro prikupi kakor snežka. Letos smo v Trnovski planoti že skoro vsi gozdarji oboroženi s snežkami – in gotovo je, da tudi drugod ne izostajajo, ko uvidijo dobroto te za nas imenitne priprave. Posebno bi bilo svetovati Tolmincem to koristno pripravo.

Ravno ko pišem te vrstice, drči mi nasproti tovariš Filip na snežkah – in da si je Filip pravi hrust, da malo takih, ziblje se lahko na mehkelem snegu, kakor labod na vodi.

Smučji so bile razstavljene v rojstni hiši Edmunda Čibeja v lokavškem zaselku Slokaji. Po nekaterih ustnih virih naj bi

v Cerknem med drugo svetovno vojno). Od leta 2018 dalje pa so 'snežke' razstavljene v Alpskem muzeju smučanja pri tovarni Elan v Begunjah. So kopija tistih smučji, ki so prišle iz Norveške. Originalne smučji so se kmalu zlomile, kar piše Čibej v svoji kroniki. V muzeju piše, da so bile izdelane v letih med 1888 in 1895, kar vsekakor drži. Izdelovalec smučji ni omenjen, verjetno pa gre za smučji, ki jih je po naročilu Čibeja in Jariša izdeloval Porubanovec (mizar s Predmeje).

Emil Velikonja

Čibejeve smučji – snežke. Fotografija je nastala v njegovi spominski sobi v rojstni hiši pri Slokarjih. Foto: Fotoarhiv Emil Velikonja

Čibejeve snežke v Alpskem smučarskem muzeju – verjetno Porubanovecove izdelave
Foto Emil Velikonja

Zdravlje in veselje

V skrbi za zdravje stopite na planinsko pot.

Iztokova koča pod Golaki

Krepitev telesne moči in lepa doživetja vas bodo med ajdovskimi planinci napolnjevala z energijo in optimizmom.

Izbirate lahko med lažjim pohodništvom, planinstvom, kolesarjenjem in še mnogočemu. Program izletov in drugih aktivnosti je zanimiv in v njem vsak najde tisto, ki mu najbolj ustreza in mu prinaša sproščenost in veselje.

V pisarni Planinskega društva Ajdovščina boste lepo sprejeti ob sredah od 9. do 11. ure in ob četrtek od 14. do 18. ure. Tu boste uredili članstvo in se pogovorili

Kamenska koča na Mali gori

o vaših željah. Veseli bomo tudi vaših idej.

Članstvo v Planinskem društvu Ajdovščina prinaša vrsto ugodnosti pri nakupih športne opreme, počitnicah in potovanjih, predvsem pa zavarovanje članov, krepitev zdravja in druženje z veselimi ljudmi.

Dobrodošli v veseli družbi

PLANINSKA KOČA
ANTONA BAVČERJA
NA CAVNJU

slastičarna
in picerija
ajdovščina

TO GO

040 738 748

Halo Erik
pica erik

**Moja večerja,
najcenejša večerja
v mestu.**

od 16^h do 20^h

Dostava hrane na dom

... pica, solata
mešano meso na žaru
ocvrti kalamari
dunajski zrezek
ljubljski zrezek
ocvrt krompir - pomfri,
mineštre lezanja ...

Hrana do vaših vrat ...

Megaterm
Nova Gorica • Postojna • Koper

PE Nova Gorica t. +386 (05) 333 40 77
PE Koper t. +386 (08) 205 65 37
PE Postojna t. +386 (05) 726 21 96

YETO
Group

**Življenje
je lepo**

**OGREVANJE, HLAJENJE
VODOVOD, PREZRAČEVANJE
KOPALNICE, KERAMIKA**

www.megaterm.si

Življenje z virusom v društvu sladkornih bolnikov

Virus, 'šiba' za vse človeštvo, ki se je odlomila od grma kdove kje in čemu. Šele komisija, ki raziskuje izvor, bo povedala svoje in ovrgla ali potrdila vsa naša ugibanja in sodbe. Ne glede, kakšni bodo izsledki, kot pribito drži, da nam je virus spremenil utečene navade našega življenja. Pognal nam je v duše strah pred prezgodnjo smrtjo. Virus ne pozna ne prijateljev ne sovražnikov, zato okuži vsakega, ki ga ujame.

Tega se diabetiki zavedamo bolj kot drugi zdravi ljudje, ki v povprečju preborevajo virus na blagi način.

Kmalu bo minilo leto dni, odkar smo morali omejiti ustaljene dejavnosti v našem društvu sladkornih bolnikov občin Ajdovščine in Vipave. Odpovedali smo se druženju v zaprtih prostorih; kot so sestanki, predavanja, ki so jim vedno sledile družabnosti. Pred meseci, ko je naša vlada objavila, da je prvi val bolezni mimo, smo izkoristili čas in organizirali izlet po Gorenjski. Grad Kamen, dolina Draga in kosilo v koči, mimo Avsenikovih, na Brezje ogled cerkve ... Izlet, ki pa ni bil tak kot drugi v preteklosti. Naše druženje je bilo osrečujoče, napolnili smo se z upanjem, da bo odslej vse boljše in COVID še en neprijeten spomin v naših življenjih, kot smo jih vajeni, saj smo dovolj stari, da znamo doživeti marsikaj slabega in še slabšega.

Ob koncu poletja smo v Dolgi Poljani doživeli še en prekrasen in družaben dan. Članica našega UO Silva Marc se je potrudila in organizirala meddruštveno tekmovanje v balinanju in piknik za vse člane našega društva. Prišli so diabetiki iz Postojne in Ilirske Bistrice. Lahko trdim, da smo zmagali vsi, ki smo se tega dne udeležili srečanja. Razšli smo se zadovoljni, napolnjeni z energijo, kajti čakal nas je nov dan, teden in meseci, ki so nam prinesli nove okužbe in osamitev, česar se je nismo rešili do današnje-

ga dne (Naj pripomnim, da sem sicer pomagala pri izvedbi izleta in piknika, nisem pa se ga udeležila, ker sem solidarno z mojo družino, ki je prebolevala virus med prvimi v naši dolini, bila prostovoljno v karanteni).

Po dolgih letih članstva, razumevanja med seboj, so se med nami stkale prijateljske vezi, ki imajo svojo težo v teh časih, ki jih nismo pričakovali. Družiti se moramo na daljavo. Telefon je ena od rešitev v sili. Pogovarjamo se, se o marsičem posvetujemo,

pa tudi čisto vsakdanji pogovori, kaj danes skuhati, nam niso tuji. Tistim našim članom, ki živijo v bloku, je nekoliko težje v osami. Veliko nas je z vrtnički, zemljo, ki nas rešuje pred stresom. Vsi pa imamo na voljo sprehode v naravi in klepet s prijatelji na varni razdalji.

Tako živimo, čakamo na cepivo in upamo na boljše čase.

UO društva je ob novem letu vsem članom pisno čestital, zaželel zdravja in čestitki priložil masko z našim znakom. Upam, da bomo kmalu zopet uživali ob novoletni večerji, kot smo bili vajeni zadnjih 15 let.

Vsem članom bi v imenu UO priporočila še malo opreznosti in strpnosti. Na voljo smo vam pri reševanju morebitnih problemov, saj pregovor lepo pravi, da v sili spoznaš prijatelja.

**Sonja Groznik za Društvo
sladkornih bolnikov občin
Ajdovščine in Vipave**

Vabljeni v Lavričevo knjižnico

Živimo v turbulentnih časih. Kmalu bo preteklo leto, odkar se v knjižnici iz tedna v teden soočamo z novimi izzivi, s katerimi se skušamo prilagoditi spreminjajočim se odlokom vlade RS in priporočilom NIJZ glede koronavirusa, hkrati pa želimo našim uporabnikom omogočiti dostop do gradiva.

Listanje gradiva z oslinjenimi prsti, ki je bilo vzrok številnih smrti v romanu Ime rože, je nenadoma postalo nevarno tudi za naše uporabnike. V skladu s priporočenimi smernicami tako vse vrnjeno gradivo odložimo v karanteno na posebne police za (vsaj) tri dni.

V začetku februarja smo preizkusili delovanje novega ste-

rilizatorja LIVA, namenjenega razkuževanju knjig. Uporabljali ga bomo predvsem za knjige, za katere je dolga čakalna vrsta. Vsega vrnjenega gradiva z naravno ni mogoče razkužiti, saj je vrnjenih knjig preveč. Ob ponedeljkih zaposleni iz karantene na police preložijo običajno več kot 1.300 knjig. Sterilizator deluje tako, da zračni tok razpira

liste in z UV žarki sterilizira tudi notranje strani knjige. Hkrati je mogoče razkuževati 6 knjig, običajni čas sterilizacije za ta namen je 60 sekund. Pridobitev je v sklopu ukrepov proti širjenju novega koronavirusa kupila Občina Ajdovščina. Sterilizator se lahko (v izrednih razmerah) uporablja tudi za druge potrebe v okviru CZ: za razkuževanje materiala, medicinske opreme, instrumentov, zaščitnih pripomočkov itd.

Trenutno (v času pisanja članka) lahko naši uporabniki dostopajo do izposojevalnega pulta, samostojno brskanje med policami žal še ni dovoljeno. Priporočamo, da si gradivo vnaprej naročite (rezervirate). To lahko storite preko COBISS+ moje knjižnice, aplikacije mCobiss na telefonu, elektronske pošte ajdovscina@ajd.sik.si ali po telefonu 05 3644 250. V kolikor ste naročeni na naša obvestila, prejmete vse aktualne informacije o delovanju knjižnice na vaš elektronski naslov oziroma jih najdete na naši spletni strani www.ajd.sik.si.

V elektronsko varianto knjižnice lahko dostopate tudi od doma. Brez registracije lahko brskate po digitalni knjižnici Slovenije Dlibu, Kamri - digitalizirani kulturni dediščini slovenskih pokrajin. Portal dLib.si med drugim omogoča promocijo kulturne dediščine domačega kraja in krajanov. Na strani Europeane njeni ustvarjalci sodelujejo s tisočimi evropskimi arhivi, knjižnicami in muzeji, da za zabavo, izobraževanje in znanstvene namene delijo z nami kulturno dediščino Evrope. Pobrskate lahko po Obrazih slovenskih pokrajin, ki so spletni biografski leksikon znanih osebnosti slovenskih pokrajin in Slovencev po svetu. Na dobreknjige.si lahko preberete, kaj vam priporočamo v branje slovenski knjižničarji. Vse to in še več vas čaka le s par kliki na stran.

Nekatere baze so zaščitene in za dostop potrebujete številko članske izkaznice in geslo. Člani naše knjižnice lahko v e-knjižni-

ci Biblos dostopate do skoraj tisoč naslovov elektronskih knjig. Od konca lanskega leta imamo v knjižnici novost – na portalu Audibook omogočamo izposajo zvočnih knjig. Trenutno lahko prisluhnete stotim strokovnim, leposlovnim, otroškim in mladinskim knjigam v slovenskem jeziku. Na Pressreaderju lahko od doma prebirate preko 7.300 časopisov in revij, ki pokrivajo različna tematska področja (umetnost, moda, zdrava prehrana, računalništvo, podjetništvo, turizem, hišni ljubljenci, avtomobilizem, glasba, vrtnarstvo, ročna dela, vzgoja ...). Nove številke so dostopne že isti dan, ko izidejo v tiskani obliki.

Uporaba vseh naštetih aplikacij je enostavna. Vse dodatne informacije najdete na naši spletni strani ali pa se obrnete na knjižničarje, ki vam bodo z veseljem priskočili na pomoč. Vabljeni torej v našo knjižnico ali pa v njeno e-izdajo.

Viktorija Kante

Planinsko društvo Podnanos v letu 2020

Leto 2020 je zagotovo posebno leto, ki si ga bo marsikdo zapomnil po neuresničenih ciljih in željah. Za naše planinsko društvo se je lansko leto začelo zelo obetavno. V številčni zasedbi smo se začetek januarja odpravili na Konja in odkopali zaklad, nato smo izpeljali zimovanje na Vršču, mladina se je preizkusila na tekmovanju Mladina in gore in planinski krožek je bil v polnem teku.

V mesecu februarju smo se skupaj s Turističnim društvom Podnanos in Vertovcem podali v rojstni kraj slovenske himne, izpeljali občni zbor ter odpeljali avtobus planincev v neznano. Marca smo prehodili Vojkove poti, potem pa se je z začetkom epidemije začasno ustavilo izvajanje vseh akcij. V pomladnih mesecih smo člane spodbujali,

naj hodijo v naravo sami, v dvojce ali z družino. Ta čas je bil namreč enkratna priložnost za spoznavanje lokalnih hribov.

Vedeli smo, da bo tudi to turbotno obdobje minilo in tako je prišlo poletje, ko smo spet začeli z izvajanjem pohodov. Pohod na Grmado, markacijska akcija, družinski oddih v naravi, spominski pohod na Nanos in pri-

pravljalna tura za našo največjo akcijo – planinski tabor, vse to smo izpeljali v manj kot dveh mesecih. Na tabor za osnovnošolske otroke in mladino se je prijavilo več kot 50 mladih planincev, vendar je bil ta zaradi zdravstvenih razmer nazadnje odpovedan.

Še naprej pa smo izvajali manjše akcije in se tako v juliju podali v visokogorje, avgusta v tujino in na Razor, septembra na Tromejo in na ferati Havadnik in Jerman, pred Gorskim tekom na Nanos pa se je spet vse ustavilo. V deževnem mesecu novembru smo zopet razmišljali, kako naprej. Pojavila se je ideja, da izpeljemo planinski višinski izziv in tako spodbudimo vse člane pa tudi nečlane društva, da v mesecu decembru z najbližjimi ali samostojno nabirajo višinske metre in osvajajo vrhove v okolici doma. Izkazalo se je, da leta ne bi mogli boljše zaključiti. Na izzivu je sodelovalo 88 ljudi, od tega kar 32 otrok, ki so skupno opravili 1.400 pohodov in se povzpeli 492.673 metrov visoko. »Če razmišljamo drugače, vsak dan je šlo na planinski izlet en avtobus planincev,« je ob tem izjemnem dosežku

dejal naš predsednik društva.

In še res je! Leto, ki nas je v marsičem zaznamovalo, se je končalo z neverjetno akcijo, ki bo v našem društvu postala tradicija. Tedni in meseci, preživeti doma, so nas opomnili, kako po-

membno je sodelovanje, druženje in povezovanje ljudi, kar je tudi osnovna funkcija našega društva. Prizadevamo si in še naprej si bomo, da na tak ali drugačen način ohranjamo stik med člani in jih spodbujamo k planinstvu. Plan za leto 2021 smo si že zadali in upamo, da ga vsaj delno uresničimo. Vabljeni ste, da nas spremljate prek naše spletne strani www.pd-podnanos.si ali na facebook strani, kjer redno obveščamo člane o aktualnem dogajanju naše skupnosti. Takoj ko bo mogoče, pa se zopet srečamo v živo.

M. F.

Veterinarska bolnica Vipava

V
VAN PRINCES s.p.
Bradiška c. 10
5271 Vipava
SLOVENIJA

el.: 05/36 44 390
ax: 05/36 44 393
reterina.vipava@siol.net

mag. **Ivan Princes** dr. vet. med.
041 618 949

mag. **Anton Lavrenčič** dr. vet. med.
041 671 170

Matej Hosta dr. vet. med.
031 612 777

Veronika Budin dr. vet. med.
051 321 368

0 ljubezni in Ljubezni Inge Novinc

Letošnji kulturni praznik je bil v mnogih ozirih nekaj posebnega. Poseben pa je bil tudi za Inge Novinc, mlado pesnico, doma iz Skrilj, ki je tik pred praznikom izdala svojo prvo pesniško zbirko. Naslovila jo je *0 ljubezni in Ljubezni*. Gre za skrbno izbran naslov, s katerim, tako pravi Inge, je želela »predstaviti predvsem kontrast med ljubeznijo z malo začetnico, ki se rodi med dvema posameznikom, in ljubeznijo z veliko začetnico, ki je v zbirki definirana kot ljubezen višjega pomena oz. ljubezen, ki se jo naučimo čutiti skozi življenje, skozi spoznavanje samega sebe in skozi življenjske izkušnje.

Inge je svojo zbirko predstavila 10. februarja v okviru praznovanja kulturnega praznika na Škofijski gimnaziji Vipava, kjer obiskuje 3. letnik. Že sam izid pesniške zbirke je nekaj posebnega, predstavitev Inge pa je dodatno obogatilo to, da so scenarij, vodenje prireditve in interpretacijo pesmi pripravili njeni sošolke in sošolci, za glasbeni točki in montažo pa so poskrbeli Teo, Jurij in Andraž iz njihove paralelke.

Z nekaterimi od sedanjih gimnazijskih sošolcev in sošolk se Inge pozna že iz osnovnošolskih klopi. Med njimi sta Jure in Lara, ki sta o spremljanju Inge pesniške poti zapisala: »Inge poznam kar nekaj let, sošolca sva

že od osnovne šole. Očitno je, da jo ljubezen do jezika in umetnosti spremlja že od malih nog, saj smo se ob njenem izražanju pri pouku književnosti lahko le čudili. Občudujem, kako se je znala že takrat postaviti v pesnikovo vlogo in globoko razpravljati o še tako preprostih verzih. Številni še brati niso znali gladko, ona pa je že pisala in pesnila. V čast mi je, da sem bil lahko tudi sam delček njene zgodbe.« Tako je zapisal Jure, Lara pa temu dodaja: »Proti koncu osnovne šole je sem pa tja z mano podelila katero izmed svojih pesmi. Z navdušenjem mi je razlagala o svojih pesniških ciljih in zbirki, ki jo namerava izdati.

Že takrat, ko sem imela prvič

priložnost prebirati njeno poezijo, sem vedela, da ji bo uspelo. Prevezela sta me njena zagnanost in odnos, s katerim mi je pripovedovala o svojem delu.«

Vesetje do besede, jezika, ustvarjanja poezije pri Inge sega že v otroštvo, v čas, ko ji je mama prebirala pesmice, ki jih še sedaj zna na pamet. Ključni dogodek, v katerem je zares začutila poezijo, pa je bil trenutek, ko ji je mama prebrala Prešernovo Judovsko dekle, ki je takrat sicer

še ni razumela in je potrebovala mamino razlago, a je kmalu zatem pod tem vtisom napisala svojo prvo pesem. Zadnja leta jo navdihuje tudi pisanje v španščini, ki je »kot nalašč za poezijo, saj ima nek romantičen lesk in zven, ki lahko pričara zelo čudovito vzdušje.«

Predstavitev zbirke je v skladu z razmerami potekala na daljavo: prek videopovezave se je dogajanje pridružil tudi avtor odlične spremne besede, nekda-

nji dijak ŠGV Aleks Birs Jogan. Med drugim je v svoji poglobljeni analizi Ingega pesniškega sveta poudaril: »Ingina pesniška zbirka zrcali mladostno zagnanost, intenzivno čustvovanje, neposrednost, skorajda afektivnost pisanja, kar označuje življenjsko obdobje, ki ga Inge živi; a prav to mladostno preigravanje resnih, zrelih tem daje svojevrsten pečat zbirki in bralca privlači.«

Zbirko je s svojimi ilustracijami imenitno opremila Ingina prijateljica, ilustratorica Petra Pavlin, ki ji je Inge najprej prepuстила prosto domišljijo, kasneje pa tudi sama dodala svoje videje. Med drugim je sama izbrala tehniko: preprost in eleganten svinčnik, saj je želela, da so ilustracije vizualno preproste in da pride bolj do izraza simbolika ilustracije.

»Umetnost je ogledalo življenja,« je besede izjemnega ruskega pisatelja L. N. Tolstoja v prireditvi vključila scenaristka Lana Pizzoni. Inge pesmi so nam v občuteni interpretaciji njenih sošolk Mete, Anet in Mariše v vseh pogledih ponudile to ogledalo in nam obogatile doživetje slovenskega kulturnega dne. Pristneje bi bilo lahko le v živo. Zato se še toliko bolj veselimo dne, ko nam bo vrnitev v šolske klopi omogočila tudi to, da Ingino knjigo vzamemo v roke.

Bojana P. Kompara

Lokarjeva galerija

Končno odprta vrata

Ljubitelji umetnosti smo končno dočakali težko pričakovani trenutek ponovnega odprtja galerij in muzejev. Kar dolgo je trajalo zaprtje, v tem času je seveda odpadla tudi katera od planiranih razstav. V Lokarjevi galeriji smo tako za slovenski kulturni praznik pripravili razstavo dveh avtorjev, članov Društva likovnih umetnikov Severne Primorske, ki sta v lanskem letu praznovala okroglo življenjsko obletnico – Bogdan Soban sedemdesetletnico in Igor Zimic šestdesetletnico.

Bogdan Soban ustvarja že več kot tri desetletja. Je ustvarjalec, ki za svoje 'slikarstvo' uporablja računalnik, vendar na precej nekonvencionalen način. Svoja likovna dela pravzaprav napiše, saj skozi zapis računalniškega programa ustvari pogoje, da računalnik izriše, generira podobo. Sobanova dejavnost je vseskozi v neprekinjenem toku. Različni protokoli nastajanja in variacije končnih aplikacij njegovih abstraktnih 'računalniških grafik' razpirajo obzorje brezmejnega sugestivnega razsežnosti vizualnega.

Likovno ustvarjanje Igorja Zimica se je začelo kot dialog z vizualno stvarnostjo. S sliko je želel povedati več, vendar ne na neposredno prepoznaven način. Zamikale so ga simbolne

dimenzije, preoblikovana in globlje sporočilna pomenskost. Pripoved je spremenil v izpoved, realno stanje v osebno duhovno videnje. V likovno formalnem smislu je stopil na pot reduciranja, preoblikovanja in avtorskega artikuliranja. Izoblikoval je lastno izraznost, ki se z leti ustvarjalnega zorenja nadgrajuje, variira in spreminja. Intenzivna, močna, žareča in na široko odprta barvna paleta, igra dialogov, kontrastnih in komplementarnih stanj, v najnovejših delih pa tudi transparence, ki odkrivajo večplastnost in razpirajo bogastvo likovnih efektov, Igorja Zimica zaznamujejo kot zapriseženega kolorista.

Razstava bo na ogled do 27. februarja.

Ob obeleževanju dneva žena bo Lokarjeva galerija od 5. do 26. marca kot kulturno darilo vsem ženskam pripravila razstavo članic Društva likovnih umetnikov Severne Primorske. Na razstavi bo petnajst ustvarjalk javnosti postavilo na ogled svoje najnovejše likovno ustvarjanje. Ta razstava bo le uvod v dvomesečno 'žensko' dogajanje kulture v naši galeriji, saj bomo v začetku aprila odprli še razstavo Rise of women, mednarodni projekt petih držav, posvečen ženski ustvarjalnosti in njeni vlogi v sodobni umetnosti. Projekt je financiran s strani Evropske unije.

Vladimir Bačič

Igor Zimic: Spremembe

Bogdan Soban: V svetu tišine

Praznovanje Prešernovega dne v Lični hiši

Za letošnji kulturni praznik smo gostili restavratorje, lutkarja, modelarja in ilustratorja Primoža Fučko. Zaradi znanih zdravstvenih razmer ga nismo mogli gostiti v živo. Njegovo ustvarjanje predstavljamo skozi intervju, ki ga je s Primožem posnela in ga za objavo ubesedila Polona Kunaver Ličen - tajnica Društva Lična hiša. Tokrat Primoža predstavljamo predvsem kot ilustratorja, ki je ob koncu lanskega leta ilustriral svojo prvo knjigo - pravljico: Mušnica in pol, avtorice Polone Kunaver Ličen.

Primož je domačin, Ajdovec, ki ga že od otroštva zanima risanje, ilustracija in nasploh likovna umetnost. Končal je Sredno šolo za oblikovanje in fotografijo, smer grafično oblikovanje, v Ljubljani. Študiral je na Akademiji za likovno umetnost, na oddelku za restavratorstvo. Letos teče že dvajseto leto, odkar se poklicno ukvarja z restavratorstvom. Poleg svojega akademskega dela ima Primož zelo zanimive hobije. Primož je tudi član Kulturno umetniškega društva Lična hiša.

Primož, nekaj malega je že bilo o tebi povedano v uvodu. Bi nam sedaj kar sam predstavil, s čim se poleg restavratorstva še ukvarjaš?

Že kar nekaj let se ukvarjam z modelarstvom, konkretno izdelujem miniaturne človeške figure, ki me zanimajo kot delo samo, pa tudi kot raziskovanje znotraj materialov. Naučil sem se veliko in izkušnje z modeliranjem so mi pomagale, da sem kasneje začel izdelovati lutke, torej večje modelirane figure.

Lutkarstvo je tvoje področje, ko si začel svoje izkušnje z modeliranjem prenašati v konkretne podobe, zgodbe, predstave. Ustvaril si lutke za Klemenčičevo predstavo Mrtvec v rdečem plašču. Nam lahko kaj več poveš o tej izkušnji?

Predstavo Mrtvec v rdečem plašču smo pred enajstimi leti začeli delati skupaj z režiserjem Petrom Avbarjem, ki me je povabil k projektu, da bi ustvaril lutke. Bila je zelo zanimiva izkušnja, izdelal sem štirinajst lutk in z vsako novo lutko mi je delo hitreje steklo. Tako sem se bolj vživel v samo zgodbo ter nastajanje likov – karakterjev v predstavi. Bila je lepa izkušnja, čeprav smo takrat zaradi odstopa enega glavnih igralcev imeli samo pet

ponovitev predstave. Morda še kdaj obnovimo in ponovno oživimo to predstavo.

V zadnjem času si se preizkusil v novi vlogi kot ilustrator, kar je bila tudi tvoja otroška želja. Kdaj si se prvič srečal z ilustracijo in kaj te je najbolj pritegnilo?

Ko sem bil majhen, me je vedno najprej nagovorila ilustracija. Zelo rad sem jih gledal. Všeč so mi bile tako stare, kot tudi moderne ilustracije. Še vedno so mi pri srcu ilustracije iz otroštva. Je pa tudi danes veliko dobrih novih avtorjev v novejših izdajah slikanic, ki jih z veseljem pogledam. Že kot otrok se spominjam, ko smo v šoli morali ilustrirati bralno značko, zgodbico, ali če

smo šli na kakšno predstavo, sem v tem zelo užival.

Čeprav so v mojem otroštvu moja dela nastajala zelo hitro, je bil moj najljubši medij svinčnik. Šele kasneje sem začel odkrivati barve, jih vzljubil, čeprav sem se do takrat najbolje počutil v risarskih tehnikah. Kasneje v srednji šoli sem imel rad tudi oglje.

Tvoj novi projekt je pred kratkim izdana otroška pravljica Mušnica in pol, ki sem jo napisala že leta 2019. Čeprav sva jo delala skupaj, me zanima, kako si ti doživljal to izkušnjo v vlogi ilustratorja? Nam lahko poveš, kako je potekalo tvoje delo od ideje do ilustracije?

Ja, začelo se je tako, da si me povabila k projektu, da bi ilustriral tvojo pravljico in sprejel sem izziv, ki ga pred tem še nisem uresničil. Začelo se je z zgodbo, prebral sem jo in takoj mi je začela delati domišljija. Ustvaril sem si predstavo, kako naj bi mu-

šnica izgledala. Prevzela me je neka atmosfera, oziroma vzdušje v zgodbi, kako naj bi celota delovala. Zgodba mi je dala idejo za samo postavitev. Hitro sem izdelal prve osnutke mušnice, ki sem jo začel razvijati. Ko sva skupaj našla pravo, zadovoljivo osnovno formo, sem začel ustvarjati skice za posamezne dele zgodbe. Sledil sem zgodbi iz prizora v prizor, po odstavkih, ki sva jih pred tem razdelala po posameznih straneh. Vsak prizor je bila zgodba zase, ki je vodila v ilustracijo.

Kakšen pristop si izbral za ilustriranje in če greva bolj v detajle, zakaj si si izbral tak stil ilustriranja? Knjiga je res čudovita, tvoje ilustracije pričarajo vzdušje ča-

cija všeč, da bi videli lepoto v zgodbi in v ilustraciji. Da bi moje ilustracije burile domišljijo otrokom prav tako, kot so jih meni v mojem otroštvu. Da bi opazili vse detajle v ilustracijah, ki bi jim pomagali vživeti se v pravljico. Mislim, da ima tudi sama zgodba pozitiven naboj in hudomušnost. Zdi se mi, da so v knjigi dobro povezani karakterji zgodbe in ilustracije. Skupaj s humorjem, unikatnostjo in karakternostjo so del moje interpretacije in izraznosti, ki jo prinašam kot ilustrator.

Po približno dveh letih, zaradi drugih projektov, ki so se vmes pojavili, si končal vse ilustracije za knjigo, decembra 2020 pa je bila knjiga tudi izdana v samozaložbi. Se v prihodnosti vidiš še kot ilustrator. Si želiš novih izkušenj na področju ilustracije?

Imam veliko nekih želja. Tudi to, da bi se kot ilustrator preizkusil v drugi tehniki. Poseben izziv mi predstavlja akvarelna tehnika. Ilustracija je resno in zahtevno delo, hkrati pa zelo lepo. Zahteva celega človeka, posrka te vase, zato za tak projekt potrebuješ veliko časa in energije. Se pa vsaka zgodba začne s skico. Prav tako me še vedno vleče v risanje. Eno močno področje, ki me še vedno zanima pa je

modeliranje miniaturnih figur, kjer bi rad še naprej raziskoval in razvijal nove tehnike.

Primož, veseli me, da sva sodelovala v skupnem projektu, ki je kot končni izdelek ena lepa otroška slikanica za bralce vseh generacij in ljubitelje lepih ilustracij! Hvala, ker si bil naš gost in nam zaupal

delček svoje ustvarjalnosti.

Želim ti še veliko uspehov na tvoji ustvarjalni poti ter še veliko novih izzivov in spoznanj na vseh področjih, ki te zanimajo!

S Primožem Fučko se je pogovarjala Polona Kunaver Ličen, za objavo pripravil Niko Ličen

KOMPAS
AJDOVŠČINA

FIRST MINUTE
POČITNICE
POTOVANJA
ZASEBNI PREVOZI

Po predhodnem dogovoru je možen
sestaneček v poslovalnici ali video klic
za več informacij smo vam na voljo:

051 331 447 / 05 366 40 00
info@kompas-ajdovscina.si
www.kompas-ajdovscina.si

Mlinarke poleg nasprotnic meljejo tudi 'korono'!

Članska ekipa Ženskega rokometnega kluba Mlinotest Ajdovščina je tudi skozi najhujše obdobje epidemije trenirala in tekmovala v državnem prvenstvu 1. A DRL. Res je, da so bili tako treningi kot tekmovalje prilagojeni in deloma spremenjeni. Dvorano na Policah so imela dekleta samo zase. Ob tej priložnosti se je potrebno zahvaliti kolektivu Zavoda za šport, ki jim je omogočil pogoje na najvišji možni ravni. Kot same pravijo, je bil to deloma privilegij, deloma pa je bilo kar precej grozno, ko v stavbi ni bilo slišati otroških glasov in zvokov piščalk trenerjev drugih ekip v Ajdovščini.

arhiv: ŽRK Mlinotest.

Same tekme so bile organizirane podobno kot prej, z eno veliko spremembo. Tribune so samevale, dvoboji so se in se še vedno odvijajo brez prisotnosti gledalcev, z le peščico ljudi, ki pomagajo pri organizaciji sa-

mega dogodka. A vendar so se v klubu angažirali in za privrženice uredili spletni prenos tekem v živo, da si lahko v teh časih kar iz domačega naslanjača ogledajo Mlinarke in vsaj delno pomagajo dekletom do zmag.

S samo epidemijo se članska zasedba trenerja Jana Žbogarja dobro spopada. Mlinarke so edina ekipa v prvi ženski rokometni ligi, ki še ni bila v karanteni zaradi okužbe s korona virusom. V celotnem obdobju jih je doletela le ena okužba, katero so še pravočasno izolirali in tako poskrbeli, da so ostale punce normalno trenirale naprej. Upajmo, da bodo tudi v prihodnje uspešno in s kančkom sreče uspeli nadaljevati v takem ritmu treningov in tekem. V tem primeru se bo lahko sezona pripeljala do konca brez večjih zapletov.

Veseli nas, da ŽRK Mlinotest tudi v teh časih odlično predstavlja občino Ajdovščina ter samo mesto Ajdovščina, saj na nepo-

polni prvoligaški lestvici Mlinarke (zaenkrat) še držijo prvo mesto v državi. Članice so do sredine februarja odigrale 14 tekem. Od tega so le eno tekmo igrale neodločeno, na eni pa morale priznati premoč favoriziranim serijskim državnim prvakinja Krima iz Ljubljane. Tako je bila trdnjava na ajdovskih Policah po 27. 4. 2019 ponovno premagana, saj od takrat na domačem terenu Mlinark ni premagal nihče. Na vseh ostalih srečanjih so Ajdovke slavile.

Vodstvo kluba že pripravlja vse potrebno za vrnitev mlajših kategorij v pogon treniranja. Veseli nas, da se bodo tudi naši najmlajši ponovno srečevali na treningih rokometu. Nadaljevanju trenajnega procesa mlajših selekcij so v klubu posvetili veliko pozor-

nosti, saj želijo k rokometu privabiti čim več deklic. Tako podjetje Mlinotest d.d. kot tudi sam klub si namreč želita, da bi se čim več otrok vrnilo v dvorane, zato bodo ob začetku treningov mlajših kategorij vsem novinkam v klubu ponudili en mesec brezplačne vadbe rokometu. Ob tem že sedaj vabijo vse deklice, ki si želijo preizkusiti igranje rokometu in bolje spoznati ta šport, da se pridružijo rokometu in postanejo Mlinarke. V naslednjih tednih pa k nam s strani ŽRK Mlinotest prihaja nekaj novega, drugačnega, vsekakor pa nas ne boste mogli spregledati. Spremljajte nas na naših socialnih omrežjih in spletni strani www.zrk-ajdovscina.si.

Mlinarke pa bodo še naprej (z) mlele do novih zmag!

Denis Stibilj

Medobčinsko društvo prijateljev mladine Pridi, pridi, pomlad

...je geslo naših organiziranih zimskih počitnic, v katerih smo urice z otroki lahko ovili v pomladne barve. Težko pričakovano sproščanje ukrepov nam je omogočilo, da smo tokrat Zoomu

društvu pripravljamo tudi na (ponovni) 30. medobčinski otroški parlament 'Moja poklicna prihodnost', ki ga lani zaradi epidemije nismo mogli izvesti. Z mentorji otroškega parlamenta ostajamo

ki jih je organizirala Slovenska filantropija. Ta mesec je potekalo tudi zaključno skupno srečanje projekta SOPA – Skupaj za odgovoren odnos do pitja alkohola. Osrednji temi tega spletnega dogodka sta bili pregled dosežkov v okviru projekta SOPA in alkohol pri starejših.

K zaključku peljemo natečaj Evropa v šoli, ki se letos glasi 'Če kruhek pade ti na tla, poberi in poljubi ga'. Učenci in dijaki iz lokalnih osnovnih in srednjih šol so pod mentorstvom učiteljev z ustvarjanjem svojih likovnih umetnin, literarnih del, fotografskih utrinkov in spletnih izdelkov zaključili, sledi pa ocenjevanje del komisije na regionalni ravni, ki bo izbrana dela poslala nacionalnemu koordinatorju ZPM Slovenije, v pregled državni komisiji.

Pridi, pridi, pomlad, in naj s pomladjo pride tudi težko pričakovana 'normalnost', v kateri bomo lahko zopet nemoteno izpeljali vsak projekt, ki ga ajdovski prijatelji mladine načrtujemo za letošnje leto. Ostajajte povezani z nami prek naše Facebook in spletne strani.

pomahali v slovo in delavnice izvedli v živo, v prostorih ter bližnji okolici MKC Hiše mladih. Izvajali smo jogo, se pomerili v športnih in družabnih igrah, ustvarjali luštne spomladanske motive ter se prepustili čarobnosti glasbe.

V počitniškem tednu smo organizirali tudi lov za ajdovskim zakladom po principu 'geocaching' - v bližino ajdovskih kulturnih zakladov (Kastr, tržnica, Dvorana prve slovenske vlade, Pilonova galerija ipd.) smo skrili mala presenečenja in mimoidoče pozvali k igri.

Poleg zimskih počitnic se na

optimistični, da ga uspemo izvesti v živo in tako mladim parlamentarcem resnično omogočimo, da je njihov glas slišan. V januarju smo za mlade parlamentarce izvedli karierno delavnico z naslovom 'Veščine načrtovanja kariere: kdo sem, v čem sem dober, kaj mi je pomembno, kam želim priti?', v kateri so učenci odkrivali svoja močna področja, želje in interese, obenem pa pogled usmerili v prihodnost, v načrtovanje svoje lastne kariere.

V mesecu januarju in februarju smo se udeležili treh e-izobraževanj za mentorje prostovoljcev,

Robotske kosilnice

TOTUM
WWW.TOTUM.SI
Feel The Difference
Servisno prodajna mesta:

Totum d.o.o.
Goriška cesta 29/a, 5720 Ajdovščina
(05)366 50 88
Obrotniška ulica 6/i, 1370 Logatec
(01)750 93 48

Strokovno svetovanje
Prodaja in servis
Profesionalna montaža
Poprodajni suport in vzdrževanje
Najvišja kakovost

Husqvarna Kompaktna motorna žaga 120 Mark II Husqvarna Moč 19 KM Dolžina meča 14" - 30cm Teža 4,8 kg AKCIJA 189€	Husqvarna Knečka motorna žaga 445 Husqvarna Moč 28 KM Dolžina meča 15" - 35cm Teža 4,9 kg AKCIJA 449€	Husqvarna Vrtni prekopniki Husqvarna AKCIJA 449€	Husqvarna Igralce OTROŠKI PROGRAM VRTHNIH IN GOZDARSKIH NAPRAV 24€	Husqvarna Rider in sedežne kosilnice že od 3490€
---	--	--	--	--

WWW.TOTUM.SI
SPLETNI KATALOG 24/7
Kupi takoj

Osebne finance tu in zdaj.

Paketi za fizične osebe

e-paket

2,99 EUR / mesec

Vključuje:

- osebni račun: odprtje in mesečno vodenje
- elektronska banka: pristopnina in mesečna uporaba
- Maestro debetna kartica: izdaja, redne menjave, uporaba
- trajniki: neomejeno
- direktne bremenitve: neomejeno
- elektronski nalogi – domače in regulirane čezmejne plačilne transakcije do 50.000 EUR: **do 10 mesečno**

e-paket s plačilno kartico

Mastercard

3,99 EUR mesečno

Vključuje:

- osebni račun: odprtje in mesečno vodenje
- elektronska banka: pristopnina in mesečna uporaba
- Maestro debetna kartica: izdaja, redne menjave, uporaba
- trajniki: neomejeno
- direktne bremenitve: neomejeno
- elektronski nalogi – domače in regulirane čezmejne plačilne transakcije do 50.000 EUR: **do 10 mesečno**
- Mastercard kreditna kartica: izdaja, redne menjave, uporaba

paket standard

4,99 EUR mesečno

Vključuje:

- osebni račun: odprtje in mesečno vodenje
- Maestro debetna kartica: izdaja, redne menjave, uporaba
- papirnati nalogi (UPN) – domače in regulirane čezmejne plačilne transakcije do 50.000 EUR: **do 6 mesečno**

Primorska hranilnica d.d.
Glavni trg 15, 5271 Vipava
Tel.: (05) 366 45 00
info@phv.si

Bančništvo. Tukaj. Zdaj.

www.phv.si

Sedanji čas, oglati čas

ELIPSA 2020, velika, čudovita, neponovljiva, kreativna družina 108 fotografov, slikarjev, literarnih zapisovalcev je od 1. novembra 2020 do 15. februarja 2021 na daljavo ustvarjala projekt Sedanji čas, oglati čas.

Skupina ljubiteljskih ustvarjalcev, mentorjev, akademikov, članov likovnih, literarnih in drugih društev in zavodov, poimenovana ELIPSA 2020, je te dni zaključila tri in pol mesečno ustvarjalno druženje na daljavo. Njena kreativna moč je izkazana v pestrosti in glasnosti ustvarjenih umetniških sporočil in kreativno izzivalnem kljubovanju mrčnosti in oglatosti časa, s katerim trenutno sobivamo. Današnji čas je naš čas.

Celotno delo ELIPSE 2020 (v skupini sodelujejo tudi trije člani iz sosednje Avstrije) bo predstavljeno v zborniku Sedanji čas, oglati čas.

Na daljavo ustvarjene slike, skulpture, lesorezi, rezbarije, fotografije, skupno z recitali poezije in proze bodo javnosti predstavljene v galeriji v Vipavskem Križu v septembru in oktobru letošnjega leta.

Vlasta Rebek, Kulturno društvo Norma 7

Mojca Gulič, akademska slikarka

DIMNIKARSTVO

"EZ" Emir Zec s.p.

dimnikar@hotmail.com
www.dimnikar.net

051 89 89 00

GATIS
POLNI ENERGIJE

UGODNA CENA IN HITRA DOSTAVA

VSE ZA OGREVANJE VAŠEGA DOMA NA ENEM MESTU

KURILNO
OLJE
DIESEL

PELETI

DRVA

Ugodne cene peletov, drv, trsk...

Vse energente lahko pri nas kupite preko obročnega plačevanja. Ponujamo vam možnost plačila z vsemi kreditnimi in debetnimi karticami. Za vse energente vam omogočamo dostavo na dom.

Smo edini pooblašeni
prodajalec OMV FuturPlus
kurilnega olja na
primorskem.

((080 2802))
energenti@gatis.si
www.gatis.si

Kdo so bili in so prebivalci Prešernove ulice (2)

Prav gotovo so del Prešernove ulice zasedli fantje Furlanovi. Ajdovci, rojeni v gasah, na današnji Vilharjevi ulici, skoraj ob Lokavščku. Bilo je šest otrok, dve dekleti in štirje fanti. Pridno so opravljali svoje delo in varčevali. Hoteli so nekaj več.

Najstarejši Franc, rojen leta 1893, nato Marija, Fani, Janez, Friderik in Viktor (1906).

Lastnik prvega dela ulice skoraj od Napoleonovega mostu čez Hubelj do sosedu obrtnika Alberta Batiča, gospod Logar, je zaradi bolezni in drugih družinskih težav prodajal celotno nepremičnino z malo gostilnico vred. Friderik je to izkoristil in vse kupil. Stavbo, ki je ležala na levi strani ceste, je popolnoma prenovil - v

pritličju veliko jedilnico z moderno kuhinjo, sobo za posebne priložnosti in potrebnimi stranskimi prostori. Vrt, na katerem je še danes lipa ob vstopu na ulico. V nadstropju so bile moderne sobe za prenočišča, z več stranischi. Zgrajena je bila prva centralna kurjava v Ajdovščini.

Restavracijo v spodnjem delu je dal v najem bratu Francu, ki jo je skupaj z ženo Leopoldo iz Trnovega zelo uspešno upravljal.

Prvo nadstropje, prenočišča, pa je upravljal sam. Kasneje si je zgradil lepo hišo, rekli so vilo, na Gradišču pri Vipavi. Bil je velik ljubitelj narave. Nad hišo je lahko užival ob pogledu na Nanos, posebno pa na steno za plezanje. Žal je mnogo prezgodaj prav v tej steni zgubil življenje. Planinsko društvo Vipava je zahtevno smer v Gradiški turi poimenovalo po njem, prav tako zavetišče pri Abramcu.

Sestra Marija je z možem odprla pekarno v Idriji.

Fani je ostala v domačem kraju. Nasproti nekdanjega hotela je bila na prodaj Jerezova nepremičnina. Jerezovi so bili usnarji. Jakob Jerez je bil oče Dore Jerez, ki je bila poročena z Janezom Feiglom, bratom učiteljice Mile Feigel, ki je poučevala v osnovni šoli na Planini in v Ajdovščini. Nepremičnino so namreč prodajali, saj sta se Janez in Dora (skupaj s hčerama Živo in Tanjo) preselila v Ljubljano.

V pritličju sta brata Janez in Viktor Furlan uredila poslovne prostore, v nadstropju pa stanovanji. Stavba z zaprtim dvoriščem se je raztezala vse do današnje Ulice 24. septembra. V pritličju sta imela še oddelek usnja in trgovino modnih čevljev z delavnico, v zgornjih prostorih pa ločeni stanovanji.

Vsi so si ustvarili družine. Druška svetova vojna je močno prizadela vse družine. Po vojni se je s socialistično politiko spremenilo vse. Trdo delo je bilo zamen, vse imetje jim je bilo z nacionalizacijo odvzeto. Njihove trgovine so

prevzeli politično 'ustrezni' ljudje. Njim je bilo dodeljeno drugo delovno mesto, na katero niso imeli nobenega vpliva. Francetova žena, gospa Leopolda, je lahko držala službo v restavraciji. Delo glavne kuharice v hotelu je opravljala skoraj do smrti. Delala je od jutra do večera vse dni v tednu. Svoje delo je opravljala z veseljem. Mnogi abonenti se je še danes z veseljem spominjajo.

Vse Furlanove družine so torej morale začeti od začetka, kot da prej niso sploh obstajale. S krediti in delavnostjo so v lastni režiji, skupaj z otroki na lastni zemlji zgradili nove domove in znova zaživeli.

Skoraj vsi, tudi mlajši, so ostali doma v svojem rojstnem kraju. Tudi na Prešernovi ulici adaptira svojo hišo po Francu - Valentinu.

Furlanovi potomci so zdravniki, kemiki, glasbeniki, arhitekti, socialni delavci, gostinski delavci, ekonomisti ... Zgleda, da so vsi lokalpatrioti in da enostavno ljubijo Ajdovščino.

Marjetka Bogataj

FLUVIO·FRIGIDO

V AJDOVŠČINI BOMO ZA VAS ZGRADILI
DVA NOVA POSLOVNO - STANOVANJSKA OBJEKTA

STANOVANJA: 39m² - 84m²

POSLOVNI PROSTORI: 40m² - 130m²

CELOVITA PARKOVNA UREDITEV
NOTRANJA IN ZUNANJA PARKIRIŠČA

VSELITEV 2022

GABERIT
nepremičnine

Tovarniška cesta 4A (C3), Ajdovščina

T: 051 690 437

E: INFOFF@GABERIT.SI

www.fluviofrigido.com

'Za nas ste zmagovalci'

Špadni fantje tik pod vrhom

Leta 2020 si v ansamblu Špadni fantje ne bomo zapomnili le po času, polnem omejitev in odpovedi nastopov, pač pa smo veliko časa in energije namenili tekmovanju perspektivnih ansamblov 'nove generacije' na RTV Slovenija. Potegovali smo se namreč za čim višjo uvrstitev na festivalu Slovenska polka in valček 2020.

Skozi četrtfinalni in polfinalni nastop, v živo v studiu televizije Slovenija, smo (že lani) uspeli prepričati štiričlansko strokovno komisijo in komisijo radijskih in televizijskih postaj, da si zaslužimo mesto na finalnem odru festi-

nam znanih razlogov zamikal in odmikal, a končno se je 12. februarja 2021 tudi odvil. Žal ne tako, kot smo bili festivalov vajeni, saj so bili organizatorji zaradi omejitev prisiljeni ubrati drugačen način: nastop 'na daljavo'.

skladba ansambla Špadni fantje uvrstila na odlično drugo mesto. Fantje in dekle smo z rezultatom več kot zadovoljni. Četudi ima 2. mesto vedno malce grenak priokus, je ta rezultat za nas le še večja motivacija za naprej. Komaj čakamo, da se znova 'odprejo odri' in da se lahko predstavimo tudi v živo, z novimi skladbami, ki so nastale v tem času, saj je energija publike nekaj, kar da nastopu še poseben čar.

Za naslednjo sezono si vsi želimo, da bi se situacija umirila, da bomo lahko znova doživeli in doživljali nastope v živo. Vsi pogrešamo pristen stik s publiko, ves adrenalin in vznemirjenje, ki ga občutimo na tekmovalnih (in tudi drugih) odrih in nena zadnje vsa druženja in debate, ki se odvijajo v zakulisjih nastopov ter v garderobah in nasploh, kjer se srečamo z glasbenimi kolegi. Skratka, tako glasbeniki, kot tudi publika, pogrešamo isto: druženje, osebni stik in odziv so tiste stvari, ki našemu ustvarjanju in nastopanju dajejo piko na i.

Vseh trinajst finalnih pesmi je strokovna žirija ocenjevala po ogledu videospotov. Po zamisli organizatorja festivala so se letos pomerili ansambli nove generacije z že uveljavljenimi ansambli, ki so na tem festivalu že zmagali. Tako je bila konkurenca še večja, bitka še toliko zanimivejša. V šopku osmih odličnih valčkov, kjer je bilo pet valčkov v izvedbi že uveljavljenih ansamblov, se je

vala. Uvrstitve smo se zelo razveselili, saj je bila to v preteklem letu zaradi vseh odpovedanih javnih festivalov redka priložnost, da se z novo skladbo predstavimo tudi širši slovenski javnosti. V valček z naslovom Tvoje ljubezni dotik, izpod peresa Vere Šolinc in z glasbenim pridihom Roka Švaba, smo močno verjeli in upali na najboljšo uvrstitev. Finalni nastop pa se je žal zaradi vsem

Vseh trinajst finalnih pesmi je strokovna žirija ocenjevala po ogledu videospotov. Po zamisli organizatorja festivala so se letos pomerili ansambli nove generacije z že uveljavljenimi ansambli, ki so na tem festivalu že zmagali. Tako je bila konkurenca še večja, bitka še toliko zanimivejša. V šopku osmih odličnih valčkov, kjer je bilo pet valčkov v izvedbi že uveljavljenih ansamblov, se je

Ustvarjalnost zelene bratovščine

V februarski številki glasila Lovec so objavljeni nagrajenci in prvouvrščena dela iz Javnega natečaja za prozna in pesniška literarna besedila z lovsko tematiko, ki ga razpisuje Uredniški odbor Založništva Lovske zveze Slovenije. Letošnje zlato in bron v kategoriji pesniških besedil sta prejeli pesmi Bogdana Boneta, aktivnega člana Lovske družine Hubelj iz Ajdovščine.

Lov je ena najstarejših dejavnosti človeka, ki je zaznamovala tudi njegovo ustvarjalnosti – prve umetnine človeka, ki so jih arheologi odkrili v njegovih nekdanjih bivališčih, so povezane z lovom. Lovska tematika se odtlej pojavlja v vseh umetniških zvrsteh in žanrih. Posebno mesto v slovenski tradiciji, kulturi, umetnosti, pa ima lovsko leposlovje. Za začetnika tovrstnega umetniškega pisanja velja Josip Jurčič in njegova povest Jesenska noč med slovenskimi polharji iz leta 1864. Lovsko pripovedništvo je v Sloveniji doživelo razcvet v obdobju ustanavljanja lovskih organizacij na prehodu v 20. stoletje, nato pa s pričetkom izhajanja glasila Lovec v letu 1910 dobilo stalno mesto tako v samem glasilu, kot tudi v krovni organizaciji z bogato založniško dejavnostjo. Tudi ajdovske lovke in lovci so nadvse ustvarjalni. Eden najbolj znanih lovskih pripovednikov

pri nas je Franc Černigoj, več kot dve desetletji tudi urednik glasila Lovec ter drugih lovskih publikacij, avtor mnogih lovskih literarnih prispevkov, ki so izhajali tudi v zbornikih, še vedno pa član komisije literarnega natečaja Lovske zveze Slovenije, ki že vrsto let v februarju, v čast kulturnemu prazniku, razkrije rezultate. Letošnji nam je »padel v oči« zaradi zmagovalca v kategoriji pesniških besedil. Prvo in tretje mesto je namreč pripadlo profesorju Bogdanu Bonetu, članu Lovske družine Hubelj, ki sicer poučuje na Osnovni šoli Dobravlje, v prostem času pa tudi poje v MPZ Srečko Kosovel. »Pesem bralca ne pusti hladnega. In prav to je tisto, kar naj bi pesem vzbudila v bralcu,« je med drugim zapisano v obrazložitvi prvonagrajene pesmi Srnjak, ki jo objavljamo v nadaljevanju. Čestitke avtorju! Mnogi domači lovci so tudi odlični fotografi,

socialna omrežja kar cvetijo od izvrstnih lovskih foto-umetnin, mnoge pobirajo odličja na raznih, tudi mednarodnih foto-natečajih. Tudi fotografija, ki krasi pričujoči članek, je delo domačega lovca, starega srnjaka je v Trnovskem gozdu v objektiv ulovil Tomaž Velikonja.

T: 08 20 56 820
M: 041 497 170
www.lineaflex.si

URNIK:
pon, tor, čet: 9 h - 15 h
sreda: 12 h - 18 h
petek: 9 h - 13 h
Izven delovnega časa:
PO DOGOVORU

Spalni studio
Lavričev trg 3,
Ajdovščina

Izdelava tudi po meri!

Brezplačna dostava!
pri nakupu nad 200 €

Postelje - dvizno dno
Postelje s predalom

IZDELAVA POSTELJINE TUDI PO NAROČILU!

lineaflex
made in Italy

OGLAŠUJTE
v časopisu Latnik
e-naslov:
komerciala.latnik@gmail.com

Srnjak

Starec s sklonjeno glavo
stopa v mrak in jesen;
nič kaj zvedavo mu ni več oko,
umirjen njegov je korak.

Natanko ve, kam je namenjen
med cvetjem čez mokro livado.
Le veter ga boža po hrbtu grede
k obzorju, za temno ogrado.

Gladko, a topo orožje
na glavi je krona nekdanja;
okleščen le skromen spomin
je na vitezovanja.

Starec, povej svojo zgodbo,
zaupaj mi svoje poti,
ki varovale pred sodbo
tvoje so mlade moči!

Pripoveduj mi o ljubicah svojih,
o strahu, romancah in častnih dvobojih;
o zimskih okovih, pomladnih dehtečih,
poletjih kipečih, jesenskih plodovih ...

Rad bi tvojo zgodbo zapisal,
v raztrgane rime jo ujel,
preden v drugi postaneš
vloge le stranske odmev ...

Bogdan Bone

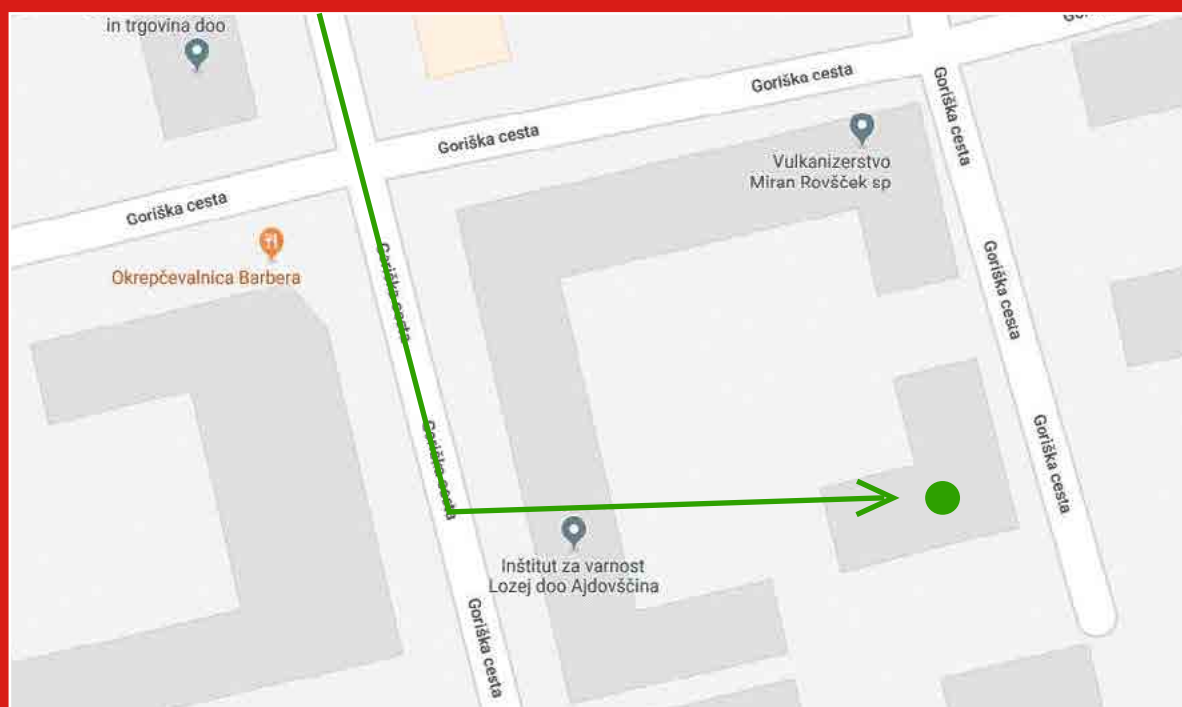
Ajdovščina

Goriška 64, obrtna cona Gmajna,
Tel: 05/ 850 15 06

ODPIRALNI ČAS:
pon - pet: 8:00 - 17:00
sob: 8:00 - 12:00

Ugodni nakupi za člane kluba Kalia!

Včlanite se lahko na vseh prodajalnih mestih
Kalia ali na www.kalia.si

Semenski krompir (VEČ KOT 15 RAZLIČNIH VRST KROMPIRJA)

Krompir je vrtnina, ki je doma v skoraj vsakem slovenskem vrtu. Pridelava je dokaj enostavna, če ste pozorni na pravi čas sajenja, pravilno gnojenje, kolobar in dobre 'sosedje'. Krompir se ob ugodnih vremenskih pogojih lahko sadi že konec februarja. Paziti je potrebno le, da se zemlja ogreje na vsaj 9°C. Pri sajenju ugodnega krompirja, poskrbimo za nekoliko večjo globino, saj s tem zaščitimo krompir pred hladnimi temperaturami.

IŠČE SE DODATEN PAR ROK

**VRTNI CENTER KALIA IZ AJDOVŠČINE
ZA DOLOČEN ČAS TREH MESECEV
ZAPOSLI TRGOVKO ALI TRGOVCA ZA
SEZONSKO POMOČ PRI PRODAJI
OD 10.03. DO 10.06.2021.**

**ZAŽELENA KONČANA KMETIJSKA ALI
PODOBNA SREDNJA ŠOLA, KAR PA NI
POGOJ. ZA DELO PO PODJEMNI
POGODBI SPREJEMAMO PRIJAVE TUDI MLAJ-
ŠIH UPOKOJENK IN UPOKOJENCEV, KI IMAJO
IZKUŠNJE PRI PRODAJI TER
ZNAJANJE IN VESELJE DO VRTIČKARSTVA IN
KMETOVANJA.**

**PISNE PRIJAVE Z OPISOM ZNANJ IN
DELOVNIH IZKUŠENJ SPREJEMAMO NA NA-
SLOVU VRTNI CENTER KALIA,
GORIŠKA 64, 5270 AJDOVŠČINA**

Izberite darilo za 8. marec pri nas

Sadike sadnega drevja in jagodičevja

**BRESKVE, HRUŠKE, JABLANE, OREH, MANDELJ, KAKI,
SLIVE, NEKTARINE, MARELICE, LIMON, GRANATNO
JABOLKO, MALINE, RIBEZ, BOROVNICE, KOSTANJ ...**